Amigoe

99STE JAARGANG – No.: 195

VRIJDAG 27 AUGUSTUS 1982

REYNALDO BIGNONE
.....erkent crisis.....

Vandaag

ÑAPA

Deze week

NIEUWE FASE OP WEG NAAR BURGERBEWIND

President erkent economische en sociale crisis

Argentinie wettigt partijen

BUENOS AIRES – Argentinie heeft een nieuwe stap gezet op de weg naar burgerbewind met de legalisering van de politieke partijen. In het besluit wordt geen enkele partij expliciet verboden. Het werd bekend gemaakt door president generaal Reynaldo Bignone. Het komt op een ogenblik, dat het land zich geplaatst ziet voor enorme economische en financiele problemen welke een echte crisissfeer hebben veroorzaakt. De normalisering van de politieke situatie moet in maart 1984 zijn beslag krijgen.

De goedkeuring van de politieke partijen kwam in de week dat de minister van Economische zaken Dagnino Pastore en de president van de Centrale bank Domingo Cavallo hun ontslag hadden genomen. Dagnino probeerde de export op te voeren en de groei van de binnenlandse economie af te remmen om zo het economisch herstel te bewerkstelligen. Hij wilde ook de economische betrekkingen met Groot Brittannie herstellen om zo het internationale vertrouwen terug te winnen. Daar stak het leger een stokje voor. Meteen na deze ontslagen kwamen er aanzienlijke salarisverhogingen over een brede linie los, als gevolg waarvan de economische situatie nog moeilijker zal gaan worden.

In een tv-rede maakte president generaal Bignone het besluit over de politieke partijen bekend. De pas twee maanden zittende president bevestigde de wil van zijn regering Argentinie te doen terugkeren naar democratie door verkiezingen in maart 1984. Bignone waarschuwde dat het land de komende tijd door opheffing van beperkingen op vakbondsactiviteiten te maken kan krijgen met grote meningsverschillen, Sociale conflicten en stakingen, maar dat deze niet moeten worden gezien als een bedreigende destabilisatie. Hij benadrukte dat gematigheid het sleutelwoord van zijn regering zal zijn. In een duidelijke verwijzing naar secties binnen de strijdkrachten zei Bignone dat de mensen moeten erkennen dat ieder het recht heeft anders te zijn en anders te denken. Het is verkeerd eigen meningen met geweld aan anderen op te leggen, aldus de Argentijnse president. Hij erkende, dat het land te maken heeft met ernstige sociale en economische problemen en benadrukte dat de regering al het mogelijke doet de werkloosheid terug te dringen en de economie weer op gang te brengen.

Het statuut, dat negen punten bevat, verbiedt politieke partijen die "mensenrechten ontkennen, of pleitten voor vervanging van het democratisch systeem, onwettig en systematisch gebruik van geweld en de persoonlijke concentratie van macht". Het statuut verbiedt echter niet categorisch politieke activiteit van de Communistische Partij. De partij heeft dan ook voor vrijdag een bijeenkomst aangekondigd om haar terugkeer te vieren.

Om kandidaten te kunnen stellen voor de wetgevende vergadering en het presidentschap en de kwalificatie "nationaal" te kunnen krijgen moet een partij twee leden op iedere duizend kiezers hebben, wat neerkomt op een ledental van ongeveer 35.000. Volgens diverse analyses voldoen in ieder geval vier partijen aan de criteria: de Rechtvaardigheidspartij (Peronistisch), de Radicalen, de Intransigentes en de beweging voor Ontwikkeling en integratie.

In kringen van politieke partijen wordt onderstreept, dat opheffing van de staat van beleg (sinds 1975 van kracht), een oplossing van het probleem van de verdwenen personen nog "essentiele voorwaarden" zijn voor het scheppen van een "echt democratisch klimaat".

DEN HAAG – In de hal van het Antillenhuis is een kleine "fotogalerie" ingericht met foto's van alle gewezen Vertegenwoordigers en Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen in Nederland.

Het zijn vlnr: Mr Dr F. da Costa Gomez (Vertegenwoordiger 1947-1948), de heer M. P. Gorsira (Algemeen Vertegenwoordiger 1948-1951), Mr N. Debrot (Algemeen Vertegenwoordiger 1951-1954, Gevolmachtigde minister 1954-1955), de heer W.F.M. Lampe (Gevolmachtigde minister 1955-1967), Dr E. Jonckheer (Gevolmachtigde minister 1968-191), de heer S.G.M. Rozendal (Gevolmachtigde minister 1971-1973), Drs R. F. Pieternella (Gevolmachtigde minister 1973-1975), de heer E. G. Maduro (Gevolmachtigde minister 1975-1979).

Argentinie helpt Suriname

PARAMARIBO – Argentinie zal Suriname steun gaan verlenen bij de ontwikkeling van de landbouw, in het bijzonder de vleessector. Ook op andere terreinen, zoals het verrichten van olieboringen en training van technici, zal Suriname Argentijnse steun krijgen. Dat heeft de Surinaamse minister van Energie en Natuurlijke Hulpbronnen, Eric Thon-Kie-Sim, bekendgemaakt.

Nog voor het eind van dit jaar zal een Argentijnse delegatie Paramaribo bezoeken voor de opstelling van een evaluatierapport en voor het verstrekken van adviezen op het gebied van de vleesproductie. Minister Tjon-Kie-Sim bracht volgens een melding van het Surinaamse persbureau SNA onlangs een bezoek aan Buenos Aires voor de bijwoning van een Latijnsamerikaanse conferentie. Hij sprak toen ook met Argentijnse autoriteiten.

Volgens de Surinaamse minister wil Argentinië nog dit jaar 38.000 ton aluinaarde afnemen. Ook heeft Argentinië volgens Tjon-Kie-Sim belangstelling voor de afname van gecalcineerd bauxiet. Suriname probeert al enige tijd naarstig bauxiet af te zetten, nu door de wereldrecessie de inkomsten uit dit voor het land belangrijkste product zeer aanzienlijk zijn teruggelopen. Volgens minister Tjon-Kie-Sim kan Suriname optreden als leverancier van Argentinië, omdat Australië de leveranties sinds de Falklandcrisis heeft stopgezet.

Samenwerking met Argentinië past in het buitenlands beleid van Suriname dat zich meer wil richten op de Caribische regio en Latijns-Amerika. Onlangs bracht legerleider Desi Bouterse een officieel bezoek aan Venezuela. Dit land zegde steun toe bij de ontwikkeling van de Surinaamse visserij en toonde zich ook bereid bauxiet af te nemen.

VS door Cuba gewaarschuwd

MEXICO-STAD – De Cubaanse communistische partij heeft de Verenigde Staten donderdag gewaarschuwd geen troepen te sturen naar Midden-Amerika en herinnerd aan "lessen die Amerikaanse troepen in Vietnam hebben geleerd". De waarschuwing is een reactie op een resolutie van de Senaat eerder deze maand die president Reagan toestaat troepen naar Midden-Amerika te sturen. De resolutie werd later overigens geamendeerd, zodat Reagan eerst toestemming van het Congres nodig heeft.

Volgens het communistiscche dagblad Granma, geciteerd door het Cubaanse persbureau "Prensa Latina", zijn "werkloosheid, armoede, ongelijkheid, onrechtvaardigheid, landeigendom en meedogenloze uitbuiting door multinationals" verantwoordelijk voor de guerrillaoorlogen in Midden-Amerika. Granma zegt in het commentaar op de voorpagina dat de Senaatsresolutie de president toestaat een "zinloos, blind en oneervol pad" in te slaan. Het blad spreekt van een "nieuwe provocatie".

Populariteit Begin ongekend

Palestijnse evacuatie over weg naar Damascus

NICOSIA – Het eerste konvooi Palestijnen van het Palestijnse bevrijdingsleger (PLA), dat onder Syrisch commando staat, is vrijdagochtend om 6 uur uit Beiroet over de weg vertrokken naar Damascus. Zes Italiaanse pantserwagens van de internationale troepenmacht begeleiden het konvooi. Het is de eerste maal dat een groep Palestijnen de Libanese hoofdstad over de weg verlaat. De Palestijnen zou een ontvangstplechtigheid worden bereid in de Bekaa-vallei. Dit is in Palestijnse kringen vernomen. De mannen van het Palestijnse bevrijdingsleger blijven er om symbolische redenen ongeveer een uur, werd eraan toegevoegd.

Israel en de PLO hebben donderdag verschillende aantallen genoemd van de tot nu toe vertrokken guerrillastrijders. Volgens de Israeliers heeft de PLO 323 personen meer opgegeven dan werkelijk geevacueerd zijn. Israelische functionarissen en leden van de Libanede regering hebben de Amerikaanse afgezant Habib gevraagd de zaak te onderzoeken en duidelijkheid te verschaffen.

De ministers van Buitenlandse zaken van de Islamitische conferentie hebben donderdag Israel en de Verenigde Staten veroordeeld wegens de Israelische invasie in Libanon. In afwachting van een mogelijke Arabische topconferentie hebben zij afgewezen van concrete stappen inzake de Libanese crisis.

Inmiddels heeft de populariteit van premier Menachem Begin een ongekend hoogtepunt bereikt. Bij een opiniepeiling door het Engelstalige blad Jeruzalem Post bleek, dat 82,3 procent van de ondervraagden meent dat de Israelische regering juist heeft gehandeld met de invasie. Van de ondervraagden was 12.2 procent tegen de invasie.

Israel heeft donderdag het groene licht gegeven voor de terugkeer van ongeveer 40.000 Palestijnse vluchtelingen naar een kamp in Zuid Libanon. De VN-organisatie voor steun aan Palestijnse vluchtelingen kan met de wederopbouw van het kamp beginnen, zo liet Israel weten.

Egypte heeft verklaard dat men het Autonomie overleg met Israel slechts zal hervatten als de Israelische troepen uit Libanon verdwenen zijn. Dit overleg is al meer dan een jaar opgeschort wegens meningsverschillen over de bevoegdheden welke de Palestijnen moeten krijgen in het bezette deel van Jordanie en de strook van Gaza.

De Amerikaanse pendeldiplomaat Philip Habib heeft aan de PLO-leider Yasser Arafat een boodschap doen toekomen. Het was voor het eerst dat een hoge Amerikaanse functionaris iets dergelijk deed. Over de inhoud

Spanje wacht vervroegde verkiezingen

MADRID – De Spaanse premier, Leopoldo Calvo Sotelo, heeft de ministerraad meegedeeld van plan te zijn het parlement te ontbinden en vervroegde verkiezingen te laten houden. Dit is vrijdagmiddag uit welingelichte bron in Madrid vernomen. Onmiddellijk na het kabinetsberaad heeft de premier het vliegtuig naar Palma, Majorca, genomen om volgens de bepalingen van de grondwet de koning het besluit tot ontbinding van het parlement te overhandigen. De positie van de Spaanse regering is verzwakt als gevolg van scheuringen in de regeringspartij.

Staking in mijnen van Bolivia

LA PAZ – Meer dan 50.000 mijnwerkers in tin- en zilvermijnen in Bolivia zijn donderdag een staking van 48 uur begonnen voor hoger loon.

Volgens de vakbonden zijn kantoren van de staatsmijnonderneming, Comibol, en ook particuliere mijnen in het hele land door de staking getroffen. Comibol beheerst de mijnbouw in Bolivia sinds de nationalisatie van de tin- en zilvervoorraden in 1952. Wanneer de cocaïnesmokkel buiten beschouwing wordt gelaten, is zeventig procent van de exportopbrengsten afkomstig uit de mijnbouw.

De stakingen kunnen uitlopen op de ergste arbeidscrisis en uitdaging voor de militaire regering van de afgelopen jaren. De mijnwerkers hebben een resolutie aangenomen waarin de COB (de grootste vakcentrale) wordt gevraagd om steun. De mijnwerkers hebben hun afkeuring uitgesproken over voortdurende maatregelen van de regering "die de economische situatie van de arbeiders verergeren". Begin dit jaar vroegen de mijnwerkers een automatische aanpassing van de lonen aan de prijzen. Dat zou betekenen dat zij nu 200 procent loonsverhoging moeten hebben.

Zuid Afrika actief in guerrilla buurlanden

MAPUTO – Hoewel Pretoria ontkent dat rebellenbewegingen in Angola en Mozambique Zuidafrikaanse steun genieten, is het merendeel van de Westerse diplomaten en waarnemers in de Mozambikaanse hoofdstad Maputo ervan overtuigd dat Zuid-Afrika een actief aandeel heeft in de operaties van de opstandelingen.

Zo werd het afgelopen weekeinde een commando-aanval uitgevoerd op de grensplaats Namaacha, waarbij drie inwoners werden gedood en drie ontvoerd door een groep van 40 soldaten in Mozambikaanse legeruniformen, uitgerust met wapens met geluiddempers. Volgens deze zegslieden werd deze operatie gesteund door de Zuidafrikaanse regering.

Westerse diplomaten en onafhankelijke waarnemers in Maputo menen dat Zuid-Afrika in Angola en Namibie toenemende mate gebruik maakt van gemengde commando's van zwarten en blanken. In 1976 recruteerde Zuid-Afrika 1.200 Angolezen van het FNLA, de beweging die het onderspit had gedolven in de strijd tegen de MPLA. Deze Angolezen, die inmiddels de Zuidafrikaanse nationaliteit hebben, vormen de ruggegraat van het 32ste bataljon van het Zuidafrikaanse leger. Dit bataljon, bekend als het Buffel-bataljon, is volgens de Brit Trevor John Edwards, die erbij gediend heeft, nu uitgegroeid tot 8.000 manschappen.

PARAMARIBO – In Paramaribo is donderdag oud-minister van Financien Lesley Goede aan een hartaanval overleden. Dit heeft het Surinaamse persbureau SNA vrijdag bekendgemaakt. Goede was 52 jaar. Hij bekleedde de post van Financien in de laatste regering van premier Arron die bij de staatsgreep in 1980 het veld moest ruimen. Goede onderging in juli nog een geslaagde hartoperatie in Houston in de VS.

Argentinie laat paar politieke gevangenen vrij

BUENOS AIRES – De militaire regering van Argentinië heeft donderdag de vrijlating aangekondigd van veertien politieke gevangenen die zonder vorm van proces werden vastgehouden. Hun namen zijn vrijgegeven in een verklaring van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Het is de tweede groep politieke gevangenen die vrij komt sinds president Bignone op 1 juli zijn ambt aanvaardde. Bij de eerste groep ging het om 29 gevangenen. Volgens officiële cijfers zitten er nog 400 personen om politieke redenen vast. Volgens mensenrechtengroeperingen ligt het cijfer hoger. De meeste arrestaties vonden plaats tijdens de militaire campagne in de jaren zeventig tegen de linkse guerrillabeweging. Enkele duizenden Argentijnen zijn in die tijd spoorloos verdwenen.

Rente omlaag in West Duitsland

FRANKFORT – Na de bekendmaking van de verlaging van het disconto en de beleningsrente van de Westduitse Centrale Bank van donderdagmiddag hebben ook verscheidene handelsbanken in de Bondsrepubliek laten weten dat ze hun rente binnenkort zullen verlagen, zowel voor consumptief krediet als voor kortlopende leningen aan bedrijven. Over de omvang van de tariefverlagingen wordt nog beraadslaagd.

Toekomst Solidariteit op spel

WARSCHAU – Een ondergedoken leider van Solidariteit heeft de Polen opgeroepen komende dinsdag massaal de straat op te gaan om hun steun aan de vakbond te betuigen. Het voortbestaan van Solidariteit hangt van die demonstraties af waarbij bloedvergieten niet mag worden uitgesloten. Dit staat in een vrijdag verspreide verklaring van Zbigniew Bujak, de ondergrondse leider van de Warschause afdeling van Solidariteit. Dinsdag is het twee jaar geleden dat de akkoorden van Gdansk werden getekend, die de oprichting van Solidariteit inluidden.

Kazimierz Barcikowski, een vooraanstaand lid van het Poolse Politburo, waarschuwde er donderdag voor dat de voor dinsdag aangekondigde demonstraties als eerste stap naar een algemene staking zijn bedoeld en kunnen uitlopen in een gewapende opstand. "Als dat is wat noodzakelijk wordt geacht voor het omverwerpen van het sociaal-politieke systeem van de Poolse volksrepubliek".

Barcikowski is ondertekenaar van het Akkoord van Szczecin dat na een staking in de havenstad op 31 augustus 1980 werd gesloten. Overeenkomstig de officiele gedachtengang beschuldigde hij "extremisten" van Solidariteit samen te spannen met imperialisten, met name de Verenigde Staten. Die zijn welbewust uit op een uitbarsting van onvrede in Polen. Zijn rede werd ook rechtstreeks op de tv uitgezonden. Waarnemers zien Barcikowski's verklaring als een nieuwe in de opzienbarenden campagne die de Poolse autoriteiten tegen de verwachte demonstraties zijn begonnen.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.:
bankrek.: nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directie: drs E.R. Wilsoe
Namens Antillean News Holding n.v.: R.F. Snow.
Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
Advertentie-afdeling (adquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30 - 16.00 uur;
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag **vóór 12 uur** binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur.
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James. kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondentie: Eleonora Piers, tel.: 3288 (kantoor) en 3245 (huis).
Fotografe: Eline Drieze.

ST EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Hofstee. tel.: 2222; fotografe: Olga Schats, tel.: 2222.

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelsboek, Dr R.J. Fruinplantsoen 30, 2552 LH Den Haag, Nederland, tel.: 070-975886.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen):
Curacao:
Districo n.v.
tel.: 70503, 70504, 70304.
Ook voor klachten betr. bezorging (het abonnementsgeld kan ook betaald worden via de Giro rek. nr. 208.000, Maduro's bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626).

Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA fl. 80,15 per maand (luchtpost) of NA fl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST
Eilandsgeneeskundigen: 28 aug. 1982 van 08.00 uur t/m 30 aug. 1982 om 06.00 uur: Stadsen 2de distrikt Oost: dokter J. Tseng, spreekkamer: Zuid Bonam, tel.: 78026; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00: spoedgevallen, tel.: 35380. Page-boy 027-495.

27 aug. 1982 van 18.00 uur t/m 30 aug. 1982 om 06.00 uur; stads- en 2de distrikt West: dokter N. Goilo, spreekkamer: Van Leeuwenhoekstraat, spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00, spoedgevallen: tel.: 82476.

Derde distrikt Banda Abao: dokter R. Vonhogen, spreekkamer Barber, tel.: 641658/641605; spreekuren: 10.00-12.00/16.00-18.00, spoedgevallen: tel.: 641658/641605.

* * *

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; de wacht heeft zuster Perret Gentil, tel.: 70096. Op zaterdag en zondagmorgen is zuster Van Veldhoven op tel.: 76728 te bereiken.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmorgen van 07.15-10.30 uur, alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

* * *

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrobanda: Otrabanda, tel.: 25634; Punda: Bettina, tel.: 77373/77055.

* * *

VERLOF BEGRAFENIS
28 **aug.**: E.F. de Camps, Mahumaweg 35.
29 **aug.**: R.A. de Windt, Abrahamsz 113.

* * *

DIVERSEN
CURACAOSCHE WERKNEMERS FEDERATIE (CFW): 20.00 uur officiele opening 7e kongres - Sociedad di Siegonan (Blindenzorg), Corrieweg 16.

FEKOSKAN
20.00-21.30 uur Curso "balor di kooperativa den nos komunidat" - Fekoskan gebouw, Curaçaostraat 50.

* * *

ZATERDAG
DIVERSEN

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Joh. van Walbeeckplein 13): Afd. Volwassenen: dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zat. van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag en vrijdag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 uur; dinsdag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BIBLIOTHEKA MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Pijpers, tel.: 35119 of mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zat uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur, Fokkerweg 7.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Scharlooweg 77, tel.: 612358/612473): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

DOCUMENTATIE CENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur, Roodeweg 7A.

DE TEMPEL: dagelijks geopend van 09.00-23.00 uur; zondag van 10.00-23.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 en 14.00-17.00 uur.

BARBARA BEACH: **voorlopig geen excursies.**

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut) openingstijden maandag t/m vrijdag van 08.00-16.30 uur.

WEGA-TECA: open van 15.00-17.00 uur; op woensdag en vrijdag van 19.00-21.00 uur.

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TENTOONSTELLING CURAÇAOS MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

VERKOOPPUNTEN
losse nummers "Amigoe"
Curaçao Plaza hotel
Holiday Beach hotel
Hilton hotel
Bookshop Hato
Kappel, Winston Churchillweg
Celia, Postkantoor
Nene, Berg Altena
Faulborn, Berg Altena
Boekhandel Van Dorp, Punda
Otrabanda en Promenade
Boekhandel Salas (Fokkerweg)
Sousa, Cas Coraweg
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg
Zuikertuintje
Mensing Caminada
El Chico, Keukenstraat
El Chico, Caracasbaaiweg
Boekhandel Eddine
Novo's book and Giftshop
Henriquez, Trapsteeg
Joyeria Paris, Sebastopolstraat
Chu, Breedestraat (O)
Shon Nana, Breedestraat (O)
La Bonanza (O)
Majestic, Breedestraat (O)
Roodeweg t/o Holsum Bakery
Shon Ma Center, Welgelegen
Ana, Schottegatweg West
Eddy's, Schottegatweg West 112
La Estrella, Winston Churchillweg
Kort, Schottegatweg West/ Rio Canario
Job, Colebra Berde

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur.

Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag): aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: woensdagavond Mona Lisa om 19.30 uur.
Lions: 2e vrijdag van de maand Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag Hotel Bonaire om 20.00 uur.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon
dagelijks, ook zondag 19.30 uur.

PDB-commissie: Ontstemd over optreden raadslid Martijn

KRALENDIJK — In verband met de situatie van de vijfde arts die aangetrokken is voor de buurtschap Noord di Saliña, maar die uit financiele overwegingen voorlopig zijn consulten zal houden in de reeds bestaande kliniek van Antriol heeft een commissie van de Partido Democratico Bonaireano (PDB), afdeling Noord di Saliña, een gesprek aangevraagd met de heer Chito Martijn die voor de UPB in de eilandsraad zit en bewoner is van de wijk Noord di Saliña. Volgens een persbericht van deze PDB commissie kreeg men in eerste instantie geen antwoord van Martijn, maar nadat de voorzitter van de commissie Eddie Nicolaas zich persoonlijk vervoegde bij Martijn, beloofde deze in vergadering te zullen gaan met de commissie, waarna dag en tijdstip werden afgesproken. De vergadering bleek volgens de PDB commissie echter niet in een goede sfeer te verlopen, daar de heer Martijn telkens interrumpeerde en tenslotte zo emotioneel geladen was, dat hij volgens de commissie zeer onheus optrad tegen de voorzitter van de PDB-commissie Eddy Nicolaas. In deze verhitte situatie verliet de heer Chito Martijn de vergadering. De PDB wijst de heer Martijn er in de verklaring dan ook op, dat deze voorzitter op een democratische manier werd gekozen en niet alleen als voorzitter, maar ook als woordvoerder. De commissie wenst voorts alle bedreigingen geuit aan het adres van hun voorzitter af te wijzen.

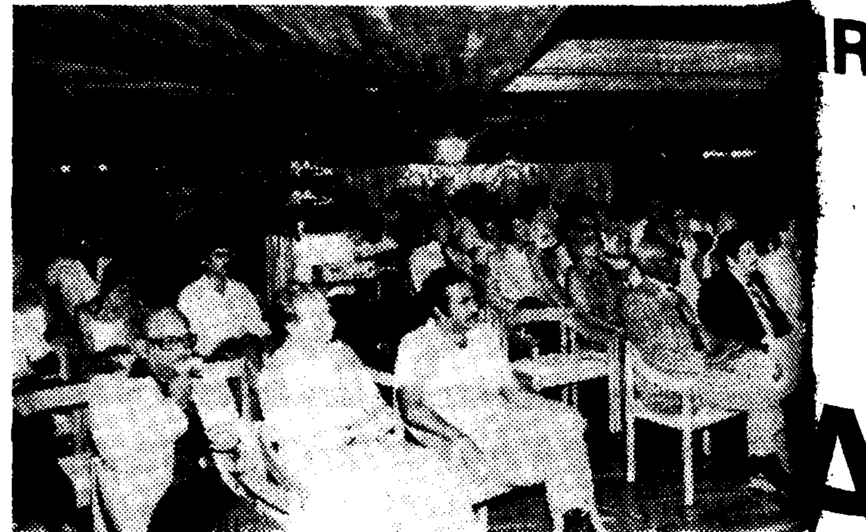
BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.00 en 21.00 uur *Fight for your life* (Aktiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl.2.75,— en fl.3,75,—); 24.00 uur *Island of Tania* (Aktiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl 2,75,— en fl.3,75,—)

THEATER DE TEMPEL
19.00 en 21.00 uur *Nightwind* (Horror, Engels, boven 18 jaar, fl.5,—)
(zaterdag); 14.30 uur *Sinbad, de kalief van Bagdad*, (Avontuur, met Ned. text, alle leeft, fl.5,—)

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Why did you picked on me* (Aktiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl.5,—); 24.00 uur *The Holling* (Adventure English, adm. 18 yrs, fl.5,—).

* * *

TELECURACAO: 16.30 Three Stooges; 16.45 Little house on the prairie; 17.45 Aghusa; 18.00 Survival; 18.30 Stationary Ark; 19.00 Noticiero tele-8; 19.30 Telenovela: La Sucesora; 20.00 RVD; 20.30 Benson; 21.00 Police Story; 22.00 Show di Job; 22.50 Tempoe pa Dios; 23.00 Sluiting.

KRALENDIJK — In Hotel Bonaire werd woensdagavond een voorbeschouwing gegeven van de reclamecampagne die het eilandgebied zal gaan voeren in de Verenigde Staten. Behalve een aantal dia's werd er ook uitgebreid ingegaan op de diverse tijdschriften en kranten waarin advertenties zullen verschijnen. Een zeer groot aantal belangstellenden uit de toeristische sector was aanwezig, toen de heer Niki Tromp van het Toeristenbureau de bijeen[komst] opende en het woord gaf [aan] gedeputeerde van To[erisme] Humphry S. Wout. On[der de] belangstellenden waren [onder] meer Carlos Sansoni v[an] Bonaire Yacht Harbour p[…] Hensley en Leo van Ve[…] Lagun Villas, vertegenw[oordi]gers van de diverse dui[kscho]len, wnd gezaghebber […] Winklaar en het hoofd v[an On]derwijszaken Pancho Cici[…] de inleiding werd de gast[en een] drankje aangeboden in h[et] door airco gekoelde Hot[el Bo]naire. De avond stond ond[er lei]ding van het door het BC[…] getrokken adviesbureau P[…] Kerr Forster associates e[…] bensin USA.

MR V/d BEEK: AMERIKAANSE KRUISTOCHT

Belastingverdrag met VS op tocht

Antillen mikpunt na Virgin Islands

WILLEMSTAD — De Antillen lijken de volgende halte te zijn op de kruistocht die de Amerikaanse belasting-autoriteiten zijn gestart tegen bepaalde belasting-verdragen. Door gebruikmaking van de speciale faciliteiten die de Antillen bieden als "tax-haven", kan de Amerikaanse fiscus jaarlijks naar flinke sommen geld fluiten, die worden ontdoken.

Aan de hand van mr J.M. van der Beek (firmant van de firma Ernst & Whinney Nederland in Den Haag) verscheen dinsdag een artikel in het Financiele Dagblad waarin nader wordt ingegaan op het streven van de Amerikanen om belastingontduiking via enkele belastingparadijzen tegen te gaan. De eerste die daar de klappen van krijgt zijn de Britse Maagdenlanden (Virgin Islands). Het belastingverdrag tussen de Verenigde Staten en die eilandengroep is opgezegd per 1 januari volgend jaar. Dat gebeurde toen de onderhandelingen niet het gewenste resultaat opleverden. De opmerkingen die gemaakt zijn ten aanzien van de opzegging zijn ook relevant voor de Antillen.

De Amerikanen willen bereiken dat de "treaty shopping" een halt wordt toegeroepen. Dat betekent dat zowel buitenlanders als Amerikanen zelf via handige constructies de Amerikaanse fiscus bij de neus nemen voor niet onaanzienlijke bedragen. Gepoogd wordt om de gaten in die verdragen te sluiten. Die gaten zijn juist voor de belasting-paradijzen zo aantrekkelijk.

STRUCTUUR

De Antillen worden gezien als het volgende mikpunt na de Maagdeneilanden. De leden van de speciale commissie die daarmee belast is (commissie-Rosenthal) hebben al laten weten dat de Antillen van groter gewicht zijn zelfs dan de Maagdeneilanden.

Volgens deze commissie, zo schrijft mr Van der Beek, zijn firma's in de Verenigde Staten in staat belasting te ontduiken door middel van het oprichten van dochtermaatschappijen in de Nederlandse Antillen. Deze dochtermaatschappijen verkopen dan obligaties of andere papieren aan buitenlandse investeerders en lenen de opbrengst daarvan terug aan de moedermaatschappij. Onder deze structuur is de moedermaatschappij in staat geld te lenen tegen lagere tarieven dan die welke gelden op de markt in de Verenigde Staten, terwijl de fondsenverschaffers inkomsten krijgen die niet onderworpen zijn aan de dertig procent inhoudingsbelasting. De moedermaatschappij kan de rente aftrekken als normale bedrijfskosten.

FISCUS

Naar het artikel verder weet te melden is de nadruk op de Antillen komen te vallen omdat dat land na Zwitserland meer inkomsten uit de VS ontvangt. Amerikaanse banken, vennootschappen en andere instellingen betaalden volgens een Amerikaans rapport in 1980 632,1 miljoen dollar aan de Antillen. Daarover werd slechts 9,3 miljoen gulden inhoudingsbelasting betaald. Het grootste deel, namelijk 525,8 miljoen dollar, bestond uit rentebetalingen. Daarover werd slechts 1,6 miljoen dollar betaald aan inhoudingsbelasting. Terwijl Zwitserland tenminste nog niets afdroeg in 1981 aan de Amerikaanse fiscus over belastingen van begunstigden afkomstig uit landen die niet onder het bilaterale verdrag vallen, delen de Antillen dat niet.

NULTARIEF

Behalve het nultarief voor de inhoudingsbelasting zit het de Amerikanen ook dwars dat de Antilliaanse autoriteiten niet de moeite nemen na te trekken of degenen die het onbelaste inkomen ontvangen, ook werkelijk in aanmerking komen voor die vrijstelling. Als een stok achter de deur heeft de commissie-Rosenthal daarom nu in gedachte invoering van een inhoudingsbelasting op alle inkomsten die naar buitenlandse adressen gaan, waarbij wel een mogelijkheid wordt geboden voor hen die daarvoor in aanmerking komen en dat kunnen aantonen om dat terugbetaald te krijgen. Of dat voorstel het zal halen in het Amerikaanse parlement (Congres) is nog maar zeer de vraag, weet mr Van der Beek te melden. Erg enthousiast is het zelfs niet ontvangen op het Treasury Department in Washington.

Het effect van zo'n oplossing zou kunnen zijn dat het de kapitaalstroom naar de Verenigde Staten namelijk zou beperken. Bovendien kunnen andere landen ook dergelijke vereisten gaan stellen, wat weer directe gevolgen heeft voor de terugbetalingen aan Amerikaanse vennootschappen.

TACTIEK

Wat de Amerikanen echter voor ogen hebben is dat van de bestaande belastingverdragen misbruik wordt gemaakt. Daartegen zijn enkele maatregelen in studie, vooral geldig voor die landen die bekend staan als belastingparadijzen. De actie tegen de Maagden-eilanden wordt gezien als een eerste actie in de stappen die ondernomen zullen worden om belasting-ontduiking tegen te gaan.

Leden van de Commissie-Rosenthal hangen de mening aan dat de Amerikaanse regering een strategie wil toepassen om met elk van de verdragslanden die daarvoor in aanmerking komen apart te onderhandelen. Kleine landen als de Antillen worden afzonderlijk benaderd daarom. Gedacht wordt dat met die tactiek de problemen met belangrijke vriendschappelijke landen kunnen worden vermeden.

Afgevaardigden van de belastingdiensten in Washington spreken dat weer tegen. Het gaat hen niet om de politieke implicaties maar simpelweg om het aanpakken van misbruikpraktijken. Wat dat betreft wordt evengoed onderhandeld met de Antillen als met Zwitserland en Nederland.

LOBBY

De volgende ronde van onderhandelingen tussen de Antillen en de VS staat gepland om aan te vangen op 18 october op Curacao. Premier Don Martina loopt met het plan rond om voordien nogmaals een lobby te houden in Washington ten faveure van behoud van dit verdrag, aangezien het van groot gewicht is voor de Antilliaanse economie. De premier maakte al eerder twee soortgelijke reizen naar Washington.

Situatie bij Juval Mechanics normaal

WILLEMSTAD — De situatie bij het metaalbedrijf Juval Mechanics is normaal, er is niets zorgwekkends, de arbeiders komen gewoon werken. Kortom: er zijn geen neigingen naar akties van de kant van de arbeiders. Zo kan opgemaakt worden uit verklaringen van de heer Weert, eigenaar van dit bedrijf, vanmorgen aan de Amigoe.

Zoals bekend is de vakbond CFW ontevreden met de manier waarop de ontslagen van elf werknemers van dit bedrijf gevallen waren, en de mogelijkheid van akties werd niet uitgesloten. Er kon vanmorgen niet nagegaan worden wat deze week in de vergadering met de werknemers van dit bedrijf beslist is.

Rovers ingerekend

WILLEMSTAD — De daders van een tassenroof, welke donderdagmorgen was gepleegd is op diezelfde morgen tot klaarheid gebracht. Een huisvrouw was het slachtoffer geworden van de beroving.

Zij had daarna de politie gebeld, die rond tien uur haar ontmoette. Zij vertelde dat er drie mannen waren betrokken bij de beroving. Zij waren met een auto weggereden, maar zij had een nummer kunnen noteren.

Rond half twaalf zag een politiepatrouille een auto op de Caracasbaaiweg rijden met drie mannen erin. De auto werd gestopt en de mannen ondervraagd. Zij ontkenden iets met de beroving te maken te hebben. Zij vielen echter door de mand, toen zij werden geconfronteerd met hun slachtoffer die zei, dat zij het inderdaad waren geweest. Toen erkenden ook de mannen dat zij het hadden gedaan. Op een van hen werd een hoeveelheid cocaine aangetroffen.

Aangehouden werden op deze manier de 26-jarige L.P., de een haar oudere A.J. en de 23-jarige M.O. Zij zijn allemaal opgesloten.

Weekend Highlights

HET WEEKEINDE wordt gebruikt om de gedachten over de drukke werkweek die achter de rug ligt van zich af te zetten. Om de Amigoe-lezers daarin tegemoet te komen start vandaag een nieuwe rubriek "Weekend highlights" waarin de diverse instanties zelf de mogelijkheden voor ontspanning vermaak en andere geneugten door hen zelf worden aangekondigd en aangeprezen.

In die honingraat kunt u een keuze maken uit de hotels van diverse soorten (Internationale, kriojo-en andere keukens), cafe's, dancings enzovoort. Het helpt iedereen een flink eind op weg naar de gedachte-bepaling over wat het weekeinde allemaal in petto heeft voor bewoners en toeristen op Curaçao. De restaurants die hun plaats al hebben gevonden zijn La Bistroêlle (Franse keuken), Le Clochard (Zwitserse keuken), Le Recif (seafood), Bellevue (kriojo), Captain Nemo's (seafood), Rodeo Ranch (steak house) en Queen's American (salade-specialiteiten) en Sahara Gego Lounge (24 uur open). Aan dancings zijn er Infinity, Bianca Le Recif. Ook ontbreekt niet 't Café. Gelegenheden om een lekker hapje eten te halen zijn bijvoorbeeld General Catering, 't Oosters Huisje, hotel Bianca en JPF. De twee hotels die hierin hun rol meespelen zijn hotel Las Palmas en het Holiday Beach hotel.

Zie pagina 9

WILLEMSTAD — Het laatste Statenlid om dit parlementaire college te completeren, heeft woensdag haar eed als zodanig afgelegd in de handen van gouverneur drs Ben Leito op het gouvernementshuis. Om de goedkeuring van haar geloofsbrieven was verleden week nog even wat te doen, maar weinigen kennen het MEP-Statenlid dat toen in de discussies centraal stond, te weten mevrouw Maybelline Arends-Croes. Vandaar dat deze RVD-foto wordt afgedrukt.

Plan onderwaterpark in zee rondom Curacao

WILLEMSTAD— Curaçao zal ook een onderwaterpark krijgen net als Bonaire. Bij Carmabi (Caribische Marien-biologisch Instituut) is er een plan om een gedeelte van de zeer rond Curaçao tot onderwaterpark te verklaren. Dat kan wel niet zoals met Bonaire het geval is rond het gehele eiland gebeuren, zo verklaarde de heer Wöti Bakhuis van Carmabi aan de Amigoe.

Er moet namelijk eerst met het Bestuurscollege gesproken worden over mogelijke plannen die het BC kan hebben om bijvoorbeeld de stad uit te breiden of hotels te bouwen. Van het Wereldnatuurfonds is al een financiele bijdrage geleverd om dit project te realiseren, aldus de heer Bakhuis en alles hangt verder af van het gesprek dat Carmabi spoedig met het BC over dit project heeft. Het idee voor dit park is, evenals die van Bonaire, afkomstig van de heer Van het Hof.

Chauffeurs nu in eigen auto

Personeel Districo levert flink in

WILLEMSTAD — In het noodlijdende bedrijf Districo hebben de werknemers flink ingeleverd om het voortbestaan van de onderneming te helpen verzekeren. Hiervan wordt melding gedaan in een circulaire aan de werknemers.

De discussie tussen de vakbond en de directie van Districo heeft ongeveer drie maanden geduurd. Ze resulteerden op 11 augustus in een accoord dat bedoeld is om de continuiteit van het bedrijf te helpen garanderen. Die afspraken zijn een dag later geaccordeerd door de aandeelhouders van Districo. Dat is een firma die zorgt voor de distributie op Curaçao van de kranten Amigoe, Nobo, Beurs en La Prensa; alle vier zijn ook de aandeelhouders van deze NV.

Ondermeer is tussen Districo en CFW afgesproken dat de cao van dit moment van kracht blijft tot en met eind dit jaar als hij officieel afloopt. Er komt een bevriezing van de loonindexering. De bonus blijft op 6,5 procent staan. Incassocommissie komt hooguit op 1,20 gulden per geinde abonnement. Er worden maximaal tachtig jongens ingeschakeld bij de krante-distributie. Er komt een herindeling van de wijken om extra-uitkeringen tegen te gaan. Alle auto's worden van de hand gedaan uitgezonderd twee die voor speciale klussen worden aangehouden. Elke chauffeur zal in zijn eigen auto de krant moeten gaan rondbrengen. Voor de distributie van kranten krijgt elke chauffeur straks 625 gulden per maand, voor het innin van abonnementsgelden honderd gulden per maand en er wordt een opdeling van inning van die gelden gemaakt in 36 wijken. Over vier maanden tijd moet tenminste rond de negentig procent van de abonnementsgelden geind worden. Chauffeurs mogen meer dan een wijk hebben om geld te innen, als zij maar die negentig procent-grens halen.

De CFW heeft de betrokken werknemers gevraagd welke ideeen er bestaan voor de aanschaf van auto's om te zien of er enige correlatie is, zodat misschien goede prijzen bedongen kunnen worden voor de chauffeurs.

Status quo in financien

WILLEMSTAD — Hoewel het schuldbedrag van de centrale regering aan de Centrale Bank enigszins is teruggebracht, kan beslist niet gesproken worden van een verbetering in de financiele situatie.

In feite gaat het om een teruggang van klein gewicht, namelijk van 89,9 naar 86,4 miljoen gulden; dus 3,5 miljoen minder. Maar tegelijkertijd moet geconstateerd worden dat het tegoed van de Landsontvanger bij deze instelling voor hetzelfde bedrag is teruggelopen: van 6,1 naar 3,7 miljoen gulden. Er is dus over het geheel genomen sprake van een status quo.

De tegoeden van de eilandgebieden blijven vooralsnog stijgen. Van 139,2 miljoen zijn die in de derde week van deze maand gestegen tot 142,3 miljoen gulden.

Snackbar geplunderd

WILLEMSTAD — Bij een inbraak in een snackbar aan de Rooseveltweg heeft men nagenoeg alles meegenomen. Van kratten bier tot gereedschappen werden gestolen nadat men zich toegang had verschaft door het forceren van een houten deur.

Grote kraak bij juwelier

WILLEMSTAD — Bij een inbraak bij een juwelier in de binnenstad is voor tienduizenden guldens aan geld en sieraden gestolen. De politie staat voor een raadsel hoe men is binnengekomen.

Tijdens het nachtelijk duister heeft men kans gezien de alarminstallatie buiten werking te stellen, waarna men rustig zijn slag kon slaan. Zonder geweld te plegen heeft men de brandkast open gekregen. Daarin bevond zich aan contanten voor vijftien mille. Ook namen zij daaruit mee een groot aantal polshorloges, een partij ringen met diamantjes bezet. De horloges zijn van het merk Quartsz Marina. Samen met de sieraden hebben zij een waarde van ongeveer vijftig mille.

Viering van persdag

WILLEMSTAD — De Antilliaanse persdag wordt op woensdag 1 september op feestelijke wijze gevierd door journalisten en genodigden in Las Palmas hotel (voorheen Arthur Frommer) van vijf uur 's middags tot zeven uur 's avonds. Enkele jaren geleden werd door de Centrale regering 1 september uitgeroepen tot persdag van de Antillen. Zoals gewoonlijk wordt er ook dit keer door Sopec een verklaring uitgegeven, waar allen die werkzaam zijn bij de pers op kunnen reflecteren.

Interpretatie-verschillen aan licht

Luchtvaart-overleg in Suriname in slop

WILLEMSTAD/PARAMARIBO — De luchtvaartbesprekingen tussen Suriname en de Antillen op ambtelijk niveau zijn al vrij snel na aanvang gisteren op een dood punt aangeland. Minister Jules Eisden van Verkeer en Vervoer is daardoor genoodzaakt om maandag naar de Surinaamse hoofdstad te reizen en te bekijken of op ministersniveau deze impasse doorbroken kan worden.

De Antilliaanse delegatie in Paramaribo bestaat uit mr Celso Cathalina, directeur van het Departement van Luchtvaart, en dr Valdemar Marcha, marketing manager van de ALM, als diens adviseur.

Bij het begin van de onderhandelingen, die gistermorgen aanvingen, ontstond verwarring over het vrijheidsrecht dat in geding was bij de discussie over vervoer van passagiers en vracht tussen Paramaribo en Miami via Curacao. De Antilliaanse delegatie beschouwt dat het zesde vrijheidsrecht in luchtvaarttermen, omdat de ALM-vlucht gaat van Paramaribo naar thuishaven Willemstad en dan pas door naar Miami. De Surinaamse autoriteiten noemen het echter het vijfde vrijheidsrecht, omdat het hen gaat om vervoer van passagiers uit Suriname tussen twee punten buiten Suriname, te weten tussen Willemstad en Miami. Het feit dat Willemstad thuishaven is voor de ALM doet voor hen niets af aan hun redenering.

TARIEF

De delegaties hebben er toen allerlei literatuur bijgehaald ondermeer van de Nederlanders mr Wassenberg en van de Surinamer mr Lim-A-Po. Men kwam er echter niet uit en mr Cathalina constateerde daarop dat het overleg op een dood spoor was beland. De overheden moesten naar zijn mening maar naar een oplossing van de zaak gaan zoeken.

Aan Antilliaanse kant was er van uit gegaan dat niet het zesde vrijheidsrecht in twijfel werd getrokken, maar eerder het tarief dat de ALM hanteert op de route Paramaribo-Willemstad-Miami. Aan het gebruik van het zesde vrijheidsrecht werd niet getwijfeld omdat de SLM daar zelf gebruik van maakte door passagiers te werven vanuit Curacao via thuishaven Paramaribo naar Belem in Brazilie. Nu bestrijdt de Surinaamse delegatie wat het zelf via radio-spots al die tijd heeft staan promoveren, al dan niet met succes. Nu dat de ALM en de Antillen met hun stellingen voor de dag zijn gekomen, is de SLM inderhaast opdracht gegeven om de promotie voor reizen voor Belem inderhaast stop te zetten. Die opdracht werd deze week uitgevoerd op Curacao.

BEVESTIGING

De Antilliaanse delegatie weet zich op dit punt ook gesteund door de Rijks Luchtvaart Dienst (RLD) in Den Haag. De Nederlandse luchtvaartautoriteiten zijn een fel verdediger van het zesde vrijheidsrecht in de luchtvaart, omdat die voor de KLM ook erg voordelig is. Vandaar dat de RLD al heeft laten weten aan minister Jules Eisden het Antilliaanse standpunt te onderschrijven. Of hiervan een schriftelijke bevestiging is ontvangen, viel vanmorgen niet na te trekken.

Gezien de nu ontstane situatie reist minister Eisden maandagmiddag naar de Surinaamse hoofdstad. Hij heeft zijn Surinaamse ambtsgenoot Fong Poen dat al laten weten. Eisden heeft gevraagd om dinsdagochtend om negen uur met het overleg te kunnen starten en heeft een bevestiging gevraagd daarvan. Tot het ter perse gaan was die bevestiging nog niet binnen.

Uit het verloop van de ambtelijke besprekingen valt al wel op te maken dat het de Surinaamse autoriteiten er om te doen is om een nieuw beleid te verdedigen dat er helemaal op gedoeld is de eigen nationale maatschappij te beschermen. Kennelijk wordt dat gepoogd binnen de bepalingen van het huidige van kracht zijnde Koninkrijksluchtvaartverdrag voor de verbindingen tussen Suriname en de Antillen, althans in de interpretatie die daaraan wordt gegeven in Paramaribo.

NUL

Als het overleg niet uit het slop gehaald kan worden door de ministers Eisden en Fong Poen, dan is er een serieus luchtvaart-geschil ontstaan tussen de twee landen. Er zou kunnen worden besloten tot arbitrage van neutrale instanties op luchtvaartterrein in het geschil. In de regel duurt dat erg lang. Het verdrag kan ook worden opgezegd. De waarde ervan is toch al in de praktijk tot nul teruggebracht omdat "militaire decreten" en "instructies" die in Suriname worden uitgegeven om uitzonderingssituaties te rechtvaardigen. Het verdrag blijft dan in elk geval nog een jaar lang zo doorlopen. Maar de vluchten kunnen wel al worden stopgezet op die route als de landen dat wensen.

Volleybal zege voor Savaneta, Penha

SANTA CRUZ — Savaneta Six Stars bij de dames, en Penha bij de heren, ... in de volleybalcompetitie ... op Sportlaan NVM en Brazil Co- ... Six Stars won met 15-10, 4-15, 15-11 en 15-13. ... met 15-3, 15-2 en 15-12.

PARADERA — Club Caiquetio ...

ABA bestuur

AB[redacted]

ORAN[redacted]
maand [redacted]
boardsa[redacted]
wedstrij[redacted]
kampioe[redacted]
jaar va[redacted]
jaar is [redacted]
sameng[redacted]
Bongers[redacted]
Wassen[redacted]
NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store[redacted] De Wit Stores in Sheratonhotel[redacted] Van Dorp in Americana e[redacted] Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00[redacted] 12.00/14.00-17.30 uur; zaterda[redacted] gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950. Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 *The Shining* (18 jr); 24.00 *Taps* (18 jr); Rialto: 20.00 *Kill and kill again* (14 jr); 22.30 *Nefele* (18 jr)
BALASHI
Drive Inn: 20.30 en 24.00 *The gift of fury* (18 jr)
SAN NICOLAAS
Principal: 20.30 *The Spinx* (18 jr); 24.00 *The Secilian cross* (18 jr).

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz: tel.: 28288; Paradera: tel.: 25543; Savaneta: tel.: 47020; Brasil: tel.: 48301; Dakota: tel.: 29008; San Nicolas: tel.: 45906; Tijdens kantooruren van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur: Patiastraat 27, tel.: 24444.

BOTICA'S
Oranjestad: Aruba, tel.: 21081; San Nicolaas: San Nicolaas, tel.: 45712.

WACHTREGELING DOKTOREN
(Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord); dokter J. van Veen, tel.: 24300.
(San Nicolaas en Savaneta); dokter M. Cheung, via Centro Clinica, tel.: 48833.

★ ★ ★

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeersto ren.

SPORT
BASEBALL ("AA"-kl.); 20.00 uur Marlboro vs Heineken - LSP.

VOLLEYBALL
19.30 uur heren B-kl. Caiquetio vs CBLH; 20.30 uur heren A-kl. Penha vs Rapid AWB — Sport Centrum Savaneta.

★ ★ ★

ZATERDAG
DIVERSEN

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(Oranjestad): maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-18.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdagmorgen gesloten en geopend 's middag van 13.30-17.00 uur.

(filiaal San Nicolaas): maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

[redacted]
gekregen. De Raadsman van eisers, Hubert Lopez, verzocht de rechter onmiddellijke verwijdering van gedaagden te bevelen, terwijl Oscar Flanders, die de gedaagden bijstond, om niet ontvankelijk verklaren en ontzegging van de FCCA-vordering volg. Uiterlijk over een week, op vrijdag 3 september om half acht, zal de rechter het vonnis wijzen. Het kort geding werd behandeld in aanwezigheid van een vrij groot publiek, dat hoofdzakelijk uit dames bestond. Er vond — zoals beweerd werd — geen demonstratie voor het gerechtsgebouw plaats en het geheel had een zeer rustig verloop. Het zonder toestemming betreden van een andermans woning en deze woning betrekken is volgens Lopez het bepalen van een onrechtmatige eigen richting. Het kraken van woning is volgens de raadsman een onrechtmatige eigen richting, die strafrechtelijk niet maar civiel-rechtelijk wel vervolgbaar is.

Hij stelde dat nadat in mei de gedaagden van de FCCA een woning aan de Cayenastraat in San Nicolas toegewezen kregen, deze woning geweigerd werd. Gedaagden gaven als motieven op dat men in die buurt onbekend was en dat men dan te ver zou zijn verwijderd van het hospitaal in verband met de ziekelijke toestand van de 83-jarige moeder.

De raadsman stelde dat weliswaar het hospitaal ver verwijderd kan zijn van San Nicolas, maar dat er in San Nicolas een medisch centrum is en dat de afstand van de Cayenastraat naar dit centrum korter is dan de afstand naar het hospitaal vanaf de volkswoningen te Noord, Tarabana of Madiki, in welke wijken de gedaagden geen bezwaren hadden een volkswoning toegewezen te krijgen. Na deze weigering werden de gedaagden van de prioriteitslijst van de FCCA gescrapt en moeten nu weer op hun beurt wachten, aldus de heer Lopez. Hij stelde hoe hierna een drama werd opgevoerd, waarbij de 83-jarige moeder als martelaar naar voren werd geschoven. Kraken kan volgens de raadsman niet in strijd zijn met het strafrecht, de vernieling van sloten van een woning echter wel. Er liggen ruim 1700 aanvragen voor een woning bij de FCCA, per jaar [redacted] vroeg hij zich af.

De raadsman vond dat de gedaagden geen enkel moment de woning Semeleerstraat 3 gekraakt hebben maar dat zij door anderen daar naar toe gebracht werden.

Ook wees de heer Flanders op het FCCA dat pas nadat iemand drie keer weigert een volkswoning aan te nemen hij van de lijst afgevoerd wordt, terwijl in het geval van gedaagden dit al na de eerste weigering geschiedde.

Op vragen van de rechter bevestigde FCCA-directeur Bieze dat het inderdaad zo is dat een persoon pas na de derde weigering van de lijst afgevoerd wordt, dat de gedaagden nog steeds op de prioriteitslijst van 25 namen staan, en dat de volgende woning die hen zal worden aangeboden niet in San Nicolas maar ergens anders op het eiland zal zijn.

Het is wel moeilijk — aldus de heer Bieze — nu al te zeggen wanneer en waar een volgende volkswoning vrij zal komen. Hij verwacht dat over twee maanden dit wel het geval zal kunnen zijn.

Op de vraag van de rechter aan gedaagde Maria Dijkhoff of zij bezwaren had toch tijdelijk een woning in San Nicolas te betrekken totdat ergens anders een woning voor haar vrijkomt, zei gedaagde hiertegen wel bezwaren te hebben omdat tijdelijk weken, maanden en zelfs jaren kan betekenen.

Nadat raadsman Lopez nog gesteld had dat de betrokken woning in de Cayenastraat reeds aan een ander is gegeven, bepaalde de rechter zijn uitspraak op vrijdag volgende week.

BIBLIOTHEEK CTRO. DI BARRIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

STICHTING TOT BEVORDERING VAN VERANTWOORD OUDERSCHAP: dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur-Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/226. Bii praktiiken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Sta Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822: donderdag 08.00-10.00 uur; Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 1A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): 24 **uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTRE: maandag t/m vrijdag open van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-19.00 uur; op zondag gesloten.

TELEARUBA: 17.00 Cartoons; 17.25 Family: (Doughs friend affair); 18.15 Music from studio "B"; 18.45 News in Dutch; 19.00 Telenovela: La Sucesora; 19.30 Cocktail Musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 You asked for it; 21.00 Sanford and Son: (The family man); 21.30 Wrestling; 22.30 Movie of the week (The touch); 24.00 Resumen di Noticias; 22.05 Sluiting.

[redacted]
ORANJESTAD — [redacted] van het bedrijfsleven op Aruba[redacted] ATIA News, vindt dat de posi[redacted]tie die premier Don Martina in[redacted]genomen heeft, nadat het rap[redacted]port van de enquête-commissie[redacted] bekendgemaakt werd en de Sta[redacted]ten in de motie van 23 juli het[redacted] optreden van minister De Castro[redacted] in de "Queen of Saba"-affaire[redacted] had afgekeurd, niet in het beste[redacted] belang is van de Nederlandse An[redacted]tillen waar het systeem van een[redacted] parlementaire democratie nog[redacted] steeds in ontwikkeling is.

Het feit dat de Curaçaose bevolking de partij van premier Martina meer stemmen gaf dan [redacted] trokkenheid van zijn minister van Financien.

Volgens ATIA News is de verantwoordelijkheid van zowel de ministers als het parlementair systeem een deel van een goede democratische systeem. Dit is het bewijs dat in een democratisch systeem het parlement, als de directe vertegenwoordiging van het volk, beschouwd moet worden als het hoogste gezag. Zodra de uitvoerende macht begint met de wensen van het parlement in een land te overheersen, moet dit beschouwd worden als het begin van een autocratisch bestuur, van een dicatatoriaal regeren, zo meent het blad.

ATIA News vraagt zich af of op de Antillen een nieuwe parlementaire traditie is ingevoerd, na gesteld te hebben dat het Antilliaanse politieke systeem nauw verband houdt met het Nederlands systeem, waar een minister direct aftreedt bij het verliezen van het vertrouwen van het parlement en het parlement zelf ontbonden wordt wanneer het niet langer een behoorlijke vertegenwoordiging van het volk is, met nieuwe verkiezingen als gevolg. In zo'n geval maakt het dispuut deel uit van de verkiezingscampagne.

Op de antillen werden de verkiezingen van 25 juni niet gehouden met het dispuut over de "Queen of Saba' in gedachte, maar omdat de Ministerraad niet langer op de steun van een parlementsmeerderheid kon rekenen, nadat de heer Boy Rozendal zijn steun terugtrok. Dit wordt bevestigd door het feit dat een tweemans-commissie (Eisden en Bislip) een serie interviews op de eilanden voerde in een poging steun te krijgen voor een kabinet. Daarbij kan nog gesteld worden dat de minister van Financien zijn ontslag indiende voordat Boy Rozendal met zijn 'coup d'état" kwam, aldus ATIA News.

Lezing over samenstellen van woordenboek

ORANJESTAD – Vanavond houdt drs Jorge Labadie van de Universiteit van Leiden een lezing over "Double checking and position" bij het samenstellen van een woordenboek. De lezing begint om acht uur in het Simar-gebouw ~~te~~ Sabana Blanco. Hierbij zal drs Labadie ook zijn visie geven over het Nederlands/Papiamento- en vice versa woordenboek van Mario Dijkhoff. Zowel Simar-leden als andere belangstellenden zijn welkom op deze lezing. Bij het Simar-kantoor zijn voorts exemplaren te koop van de agenda die de groep Union di Muhe Antiyano uitgaf in zowel het Engels als Papiamento. Ook volgend jaar zal een agenda 1983 worden uitgegeven.

Films deze week

Boulevard Theater: 27 aug.-2 sept. The Shining. Horror film geregiseerd door Stanley Kubrick. Mentaal labiele onderwijzer neemt baantje aan als huisbewaarder, van een in de wintermaanden leegstaand hotel, waar bovendien nog geesten van vorige bewoners rondhangen. Dit en de eenzaamheid van de wintermaanden, in het hotel dat door de sneeuw afgesloten is van de buitenwereld, wordt de onderwijzer (Jack Nicholson) die vrouw (Shelley Duvall) en zoon (Danny Lloyd) naar het afgelegen oord heeft meegenomen, teveel.; 27, 28 aug. Midnight: Taps. Actiefilm met Timothy Hutton en George Scott; 29 aug. Matinee: I'm for the Hippopotamus. Film met de komieken Bud Spencer en Terence Hill.

Drive-In Theater: 27, 28, 29 aug. The Gift Of Fury. Avonturenfilm met Robert Duvall en Bly The Danner; 30, 31 aug. Kill Or Be Killed. Actiefilm met James Ryan en Norman Combees; 1, 2 sept. Towering Inferno. Rampenfilm met Steve McQueen en Paul Newman e.a.; 27, 28 aug. Midnight: The Gift Of Fury. zie boven; 29 aug. Matinee: Magnificent Seven. Klassieke cowboyfilm met Yull Brynner en Steve McQueen.

Principal Theater: 27, 28, 29 aug. The Sphinx. Avonturenfilm die zich afspeelt tussen de ruines van Cuzco. Met Frank Langella en Lesley Anne Down; 30, 31 aug. Shogun. Naar het bekende boek van James Clavell. Historische avonturenfilm geregiseerd door Jerry Londen. Speelt zich af in de 17e eeuw: Een schip van de Ver. Oost-Indische Compagnie lijdt schipbreuk en de stuurman gespeeld door Richard Chamberlain komt met zeven overgeblevenen in een Japans vissersdorp terecht. De film is eigenlijk een 8 delige T.V.-serie.; 1, 2 sept. Man Hunt. Actiefilm met Mario Odorf en Henry Silva; 27, 28 aug. Midnight: The Secilian Cross. Actiefilm met Roger Moore en Stacy Keach; 29 aug. Matinee: King Kong. Bekend verhaal met Jeff Bridges en Jessica Lainge.

Rialto Theater: 27, 28, 29 aug. Kill And Kill Again. Chinese vechtfilm; 30, 31 aug. Carbon Copy. George Segal ziet na zeventien jaar plotseling zijn zoon welke uit een vroegere verhouding is geboren. Segal, nu getrouwd met de dochter van de baas en een keurig leven lijdend ziet zich voor een keus gesteld; 1, 2 sept: The Gift of Fury: zie boven; 27, 28 aug. Midnight: Nefele. Sex film met Tania Tanoya en Alexander Crepi; 29 aug. Matinee: Orca. Richard Harris als walvisjager en de wraak van een zwangere walvis voor het doden van haar jong.

Mishandelingszaak Betico Croes weer uitgesteld

ORANJESTAD — De behandeling van de mishandelingszaak tegen MEP-leider Betico Croes werd vanmorgen door de rechter voor de tweede keer aangehouden en 24 september werd als de definitieve datum voor behandeling gesteld. De zaak werd aanhanging gemaakt door oud-PPA statenlid ing Virgilio Kock, die een paar jaar geleden in de statenzaal door Betico Croes zou zijn mishandeld tijdens de behandeling van het agendapunt over de Antilliaanse ontwikkelingsbrigade. Eerder dit jaar - ten tijde van de verkiezingscampagne verzocht de heer Croes aanhouding van zijn zaak tot na de statenverkiezingen. Vanmorgen werd van de zijde van Betico Croes weer aanhouding verzocht in verband met zijn verblijf in de Verenigde Staten. De rechter bepaalde dat deze zaak nu definitief op 24 september zal worden behandeld en dat onder geen enkele beding verandering zal komen in de nieuwe datum.

Richmond verplettert Concorde

SAN NICOLAS — In de baseballcompetitie verpletterde Richmond donderdagavond Concorde met 23-7 in een wedstrijd die de negen innings niet haalde vanwege het verstrijken van de tijdslimiet. Nadat Richmond in de beginfase een 15-7 voorsprong had opgebouwd, werden in de achtste slagbeurt niet minder dan 8 runs gescoord, waarvan drie middels een homerun van Orlando Albus met twee man aan boord. Raymond Chacuto werd winnende pitcher voor Richmond en Allan Halley verliezer voor Concorde. De sigarettenploeg maakte 23 runs, 15 hits, 6 errors, en Concorde 7 runs, 6 hits, 6 erors. De beste slagprestaties werden genoteerd door Perez (1-1) en Clyde Hodge (3-2) van Concorde, Jose Ridderstap (Richmond) met 3-2 en Jose Lopez en Robby Arambatzis (Richmond), ieder met 5-3.
Vanavond komen Marlboro en Heineken tegen elkaar uit en zondagmiddag wordt de veelbelovende wedstrijd: Aruba Video center - Richmond gespeeld.

Bij onderwijs vakbond Simar

Bedrijfsgeneeskundige dienst roept vragen op

ORANJESTAD – De toestand in het onderwijs blijft moeilijk, om maar niet van chaotisch te spreken. Voordat de schooldeuren opengingen, kreeg de Simar al verschillende klachten van zijn leden te behandelen. Aldus de vakbond van leerkrachten, Simar, in zijn wekelijkse radiopraatje.

Het ging meer over wijzigingen in de juridische positie van de leerkrachten zonder dat de leerkrachten op de hoogte waren. Een ieder jaar terugkerend probleem is dat de leerkrachten werk op een andere school krijgen zonder dat zij hierom vroegen of op de hoogte werden gesteld. Hierbij verwijst Simar op de brief die de stichting Middelbaar Onderwijs Aruba aan de APA-docenten zond.

Het geval wordt aangehaald van het hoofd van de Benildeschool, dat op verschillende tijdstippen voor de valakantie aan het schoolbestuur vroeg of deze school gesloten zou worden of niet. Hij kreeg de garantie dat de school niet gesloten zou worden. Na terugkeer van vakantie kreeg hij echter te horen dat de Benildeschool gesloten werd en dat hij hoofd van de Michaelschool zal worden. Dit alles – aldus Simar – nadat deze persoon gedurende 22 jaar bij deze school gewerkt heeft en samen met zijn collega's ervoor zorgde dat deze school gerepareerd werd met fondsen verkregen van eigen activiteiten. Nu wordt hij hoofd van een school die in een barbaarse toestand verkeert.

Het Bestuurscollege heeft besloten dat het Colegio Arubano de Benildeschool in San Nicolas zou krijgen. Sedert maart dit jaar was het bekend dat Colegio Arubano uit zijn gebouw in San Nicolas moest, en het was pas in juli dat het BC aan een oplossing hiervoor begon te denken.

Een ander probleem is dat de scholen officieel op 16 augustus opengingen, maar dat tot op heden er enige scholen zijn die de deuren niet kunnen openen vanwege reparatiewerkzaamheden die uitgevoerd worden. Simar is blij dat eindelijk de reparatie van scholen is begonnen na jaren bij de gedeputeerde hiervoor te hebben aangedrongen, maar vraagt zich af of het niet op een andere wijze had kunnen geschieden.

Hoe vreemd het ook mag klinken, maar wij hebben niemand het BC horen beschuldigen dat de arme kinderen een of meer weken school verliezen en evenmin dat eind van het schooljaar dit probleem voor rekening van het BC blijft.

Simar zal in de komende weken met de betrokken instanties vergaderen over deze problemen. De vakbond ziet een toenemende tendens om de leerkrachten in een situatie te brengen waar niemand zeker kan zijn van zijn werk zodat niemand het zal wagen zijn mond open te doen. Simar heeft de indruk dat er krachten bezig zijn om systematisch het onderwijs te breken in plaats van verbeteringen aan te brengen. Tot slot doet de vakbond een beroep op zijn leden om het bestuur op de hoogte te brengen zodra zij problemen in hun werk ondervinden, om geen intimidatie te accepteren, maar te vechten voor hun rechten.

RCA verstevigt koppositie

ORANJESTAD — Koploper van de ere-divisie, RCA/Maduro behaalde een 3-2 overwinning op La Fama en bracht daarmee zijn aantal punten op 17 uit 11 gespeelde wedstrijden. La Fama/Segurosca Mansur heeft 10 punten uit eveneens 11 wedstrijden.
Voor RCA scoorden in de eerste helft Peter Engles en Donaldo Pineranda, terwijl Verio Emerenciana uit een penalty het La Fama-doelpunt maakte, waardoor de rust met 2-1 voor RCA inging. Na rust maakte Erwin Helder het derde RCA-doelpunt (3-1), waarna in de slotfase Orlando Belioso voor de 3-2 eindstand zorgde door het tweede La Fama doelpunt te scoren. De ere-divisie wordt pas op aanstaande dinsdag voortgezet.

Vragenlijst informateur voor partijen

ORANJESTAD — Kabinetsinformateur Jules Eisden is gistermiddag zijn informatie besprekingen met de Arubaanse politieke partijen begonnen. Hij had 's middags een gesprek met de PPA, waaronder min. Eisden aan de Amigoe verklaarde dat het een goed gesprek was geworden in een bijzonder prettige sfeer. De manier waarop de PPA de problemen ziet getuigt dat men echt serieus is en een goede visie heeft. Vanmorgen sprak de minister in het RVD kantoor met een delegatie van de AVP.

Het gesprek met de MEP zal pas morgen zijn wanneer Betico Croes uit Miami op Aruba is teruggekeerd. Zowel aan de PPA als AVP overhandigde min. Eisden een vragenlijst die hij binnen tien dagen wil terug ontvangen en waaruit hij zal kunnen opmaken of een nationaal kabinet kan worden gevormd. Informateur Eisden verwacht dat hij midden september zijn informatiepogingen kan afronden door aan de gouverneur een rapport te overhandigen. Zoals bekend spreken komend weekeinde vertegenwoordigers van het blok van veertien afzonderlijk met Arubaanse politieke partijen op Aruba.

Kosmonaut in India in opleiding

NEW DELHI – De eerste Indiase kosmonaut zal in 1984 aan boord van een Russisch ruimteschip de ruimte ingaan. Hij bereidt zich momenteel al intensief voor in een centrum in Bangalote in het zuiden van India en vertrekt binnenkort naar de Sovjet-Unie. Dit heeft het Indiase persbureau PTI gemeld.

Aanhouding ...

achtervolging ...

"THE GIFT OF FURY"

FIGHTS SHOE ODORS

Shoe Deodorizer Spray

SALESGIRLS

LUCOR JEWELERS

Aruba

Op vlucht voor moord

E Secretario ... participa

cu Tribunal ... nr. 34 na Aruba ... abogado mr. R.A. ... nr. 58 na Oranjestad ... na dicho Corte ... di divorcio contra

ISAAC GILBERTO ...

biba na Hulanda ...

cu e comparecencia ... ariba diarazon ... den e edificio ... no. 51 na Aruba

A.M. ...

Openbare Aanbesteding

Het Bestuurscollege ... Aruba maakt bekend ... 1982 om 11.00 uur ... Hoofd van de Dienst ... in het openbaar zal ...

— Bestek D.O.W. nr. 7 dj. ...

Reparatie ... Francisco ... te ...

Bestek en tekeningen ... zijn vanaf 30 augustus 1982 ... het kantoor van de Dienst ... Werken tegen betaling van Naf. ...

Openbare Aanbesteding

Het Bestuurscollege ... Aruba maakt bekend dat ... 1982 om 11.00 uur ... Hoofd van de Dienst ... in het openbaar zal ...

— Bestek D.O.W. nr.12 dj. 1982

Het uitvoeren van ... onderhoudswerk aan de ... Dependance te San Nicolas.

Bestek en tekeningen liggen ... vanaf 30 augustus 1982 ... kantoor van de Dienst ... tegen betaling van Nafls. ...

[AB]C-kampioenschappen

[ORA]NJESTAD — Volgende [...] start de Aruba [Boardsa]iling club (ABC) met de [wedstr]ijden om het Arubaanse [kampioen]schap in het tweede [jaar van] zijn bestaan. Voor dit [jaar is] het bestuur als volgt [samenge]steld: voorzitter Evert [...], Secretaresse Annelies [...], Penningmeester [...] Ammeraal en leden Toon [...] en Nollie Ammeraal.

[...]als afgelopen seizoen zal [...] gestreden worden om [de Aru]baanse titel in de A-klasse (ervarren wedstrijdsurfers). B-klasse (minder geoefende surfers) en C-klasse (beginners met enkele weken of maanden ervaring. Wedstrijden in de A-klasse zullen op een olympische driehoek vervaren worden aan de Palmbeach voor het Basi Ruti hotel. De eerste dag zal 12 september zijn. Een week later op 19 september zijn de eerste wedstrijden in de B en C klasse, gehouden voor Surfside.

Nadere inlichtingen over de activiteiten van de ABC en het wedstrijdprogramma kunnen telefonisch verkregen worden (tel.: 27595) of persoonlijk bij het Watersportcentrum te Surfside, waar ook het clubblad voor iedere belangstellende windsurfer te krijgen is.

ANKARA — Sinds de militaire staatsgreep on Turkije van twee jaar gelden zijn in Turkije 25.473 mensen door militaire rechtbanken berecht wegens terreurdaden. Dit heeft het Turkse dagblad "Guenes" donderdag gemeld. Het blad beriep zich op officiële bronnen.

Zakenvaria

ONDER GROTE belangstelling opende dochter Heidi Carolina van Haydie Bareno Junior donderdagmiddag de nieuwe Piedra Plat Entreprises in het gebouw aan de Wilhelminastraat waar vroeger de Arubaanse pedagogische academie was gevestigd. Drie jaar geleden in het klein begonnen te Piedra Plat had het snelgroeiende bedrijf in autobanden en artikelen "om je auto mooi mee te maken", zoals Haydie Bareno het noemt, meer ruimte nodig. Geheel nieuw voor Aruba is dat Piedra Plat enterprises 24 uur Road service geeft om de lekke band te maken. Tevens bestaat gelegenheid naast het gebouw banden te verwisselen en uit te laten balanceren.

Vossenjacht bij jubileum van radio amateurs

ORANJESTAD — In het kader van de herdenking van het 25-jarig bestaan van de Aruba amateur radio club, wordt zondag een vossen jacht gehouden. De wedstrijd wordt van twee tot vijf uur gehouden met medewerking van Radio Carina en Radio Antilliana. Er zullen drie 19/3 (in dit geval drie Radio-amateur-zenders) op drie verschillende plaatsen worden verborgen.

Om beurten zullen deze drie zenders om het uur uitzenden, waarbij de luisteraars die de uitzending via de twee genoemde radiostations kunnen beluisteren aan deze radiostations nadere inlichtingen kunnen vragen in hun poging een van de vossen zenders te vinden. Er zijn als prijzen passages naar de Dominicaanse Republiek, Bonaire en Curacao beschikbaar gesteld. Deze zullen verloot worden onder de luisteraars die alle drie, twee of één van de zenders gevonden hebben.

4 Channel Video Links Station Serving Our Tourist Industry Will Soon Be Realized In ARUBA.

DEPARTEMENT ECONOMISCHE ZAKEN
AFDELING ARUBA
PRIJSVERGELIJKING

Maat	Type	CENTRO	MARTIJN	GARAGE CORDIA	CARIB MOTORS	TIRE UNLIMITED	ARUCAR N.V.	MADURO INTERPRISES	JOSSY MOTORS	TOPCAR	NATIONAL MOTORS	ARUBA TRADING CO.	VIANA [illegible] BUFFEY	CANRICH	PIEDRA PLAT ENTERPRISES	ESSO O'STAD	ESSO BLVD.	ESSO VIANA	ESSO VILLE [illegible]
		B.F. GOODRICH	CONTINENTAL	BRIDGESTONE	FIRESTONE	DIVERSEN	DIVERSEN	MONARCH	DUNLOP	DIVERSEN	GOODYEAR	REMINGTON	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ATLAS	ATLAS	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Ingezonden

Prematuur

INDERDAAD ZOU men bij het lezen van de rapporten van de Nederlandse deskundigen tot de konklusie kunnen komen, dat een aantal stellingen door Aruba in haar nota van april jl,. verwoord, niet langer gehandhaafd kunnen blijven. Niets is minder waar!

Hoewel de rapporten een informatieve waarde niet kan worden ontzegd, zijn de beraadslagingen binnen Commissie verband terzake belangrijker. In extenso zijn de deelstudies van de Nederlandse deskundigen aan de orde gesteld, hetgeen interessante discussies, uitlokte. Zo werden van Arubaanse zijde de nodige kanttekeningen geplaatst bij o.a. studies inzake de financieel-economische gevolgen, nationaliteit, Institutioneel Hof alsmede de geo-politieke verhoudingen. Deze kanttekeningen zullen onderwerp van bespreking zijn gedurende de 4de zitting van de Commissie van 7 te Aruba. M.a.w. het laatste woord daarover is nog niet gesproken. Vandaar dat het ietwat voorbarig overkomt de conclusies van de Nederlandse deskundigen als imperatief te kwalificeren. Verwezen kan worden naar diverse beraadslagingen in zg 'petits comités' staande de vergadering teneinde discussiepunten uit te spreken. Zo zullen voor 8 september a.s. de nodige wijzigingen aangebracht moeten worden in voornoemde nota's. Laat ik mij beperken tot een concreet voorbeeld. In de nota van de Heer Brinkman wordt gesteld, dat bij het verkrijgen van de status van geassocieerd gebiedsdeel door Aruba, de Nederlandse nationaliteit en Nederlands paspoort verloren gaan. Van Arubaanse zijde is op het tegendeel gewezen.

Bij het opstellen van de nota werd ervan uitgegaan, dat Aruba een onafhankelijk staat zou zijn bij het verkrijgen van de associatiestatus. De internationale statenpraktijk wijst uit, dat dit geenszins het geval is. De eerste foutieve premissie dus. Bovendien werd het ondenkbaar geacht, dat de Nederlandse nationaliteit en paspoort gehandhaafd konden blijven indien Aruba het Koninkrijksverband zou verlaten. In deze heeft Aruba in haar nota verwezen naar o.a. twee precedenten te weten de Cook Islands en Niue, die conform de letter en de geest van Red. 1541 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, eveneens opteerden voor een associatie status met behoud van de nationaliteit en paspoort van hun moederland, Nieuw-Zeeland. Kortom, de discussie dienaangaande zal over enkele weken voortgezet worden. Het is prematuur, deze discussie, zonder steekhoudende argumenten, in het voordeel van de Nederlandse deskundigen te beslechten.

Mr. B.J. WILMS.

SRV-vraag

SOCIALE-rechtvaardigheids-vraag (SRV) en Job-time-sharing (JTS). In navolging van de in de Amigoe 2-8-'82 en 5-8-'82 en 9-8-'82 verschenen serie artikelen, volgt nu het voorlaatste gedeelte van het JTS systeem. Dit is dus een halfdaagse (van 4 uur) verdeling van één arbeidsplaats tussen twee arbeiders waarbij elk JTS-duo elke week van arbeidstijd wisselt, zodat er één JTS-er 's morgens en de andere 's middags (en zo wekelijks) afwisselend werkt. Het is wel beter dat toepassing van JTS flexibel blijft want daaruit zijn er voordelen, zowel voor werknemer als werkgever, te halen.

Voorbeeld: Mogelijkheid dat één JTS-er kan invallen (8 uur werken met loon) voor de ander in geval van diens ziekte, snipperdag, afspraak of vakantie. Afhankelijk van het soort werk dat een "conventionele (8 uur) werknemer" doet, kan een JTS-duo (ingeval dat bedrijf ook JTS-ers in dienst heeft) elk 4 uur extra werken en de werk van zo'n conventionele werknemer aanvullen in geval van diens ziekte, afspraak, snipperdag of vakantie of zelfs overtime. Dit natuurlijk als de JTS-er zelf op zo'n moment geen andere urgentere verantwoordelijkheden heeft. Dus voordeel (1): onproduktiviteit kan hierdoor lager worden en/of overtime hoeft in sommige gevallen niet meer of wordt lager.

Op Curacao bijvoorbeeld zijn er veel meer personen van het vrouwelijk geslecht dan van het mannelijk geslacht. Dus zijn er ook veel potentiele moeders. Voordeel (2): Een moeder die een jong kind heeft en die toch buitenhuis-activiteiten wil hebben kan met JTS toch "dagelijks" voldoende tijd over hebben om zelf voor haar kind/gezin te zorgen. Dit voordeel is niet geheel aanwezig bij het Britse JSP (job-sharing-plan, halfwekelijkse verdeling van een baan tussen 2 personen).

Voordeel (3): JTS is in ieder geval beter dan onderstand (in veel gevallen) of beter dan AOB (ontwikkelingsbrigade) die allebei in zekere zin relatief produktief zijn vergeleken met JTS. Voordeel (4): JTS is goed voor zeer ééntonige werk, daar men slechts 4 uur hoeft te werken. Voordeel (5): In de meeste gevallen hoeft het bedrijf geen extra stoelen, tafels, gereedschap of werkruimte gereed te maken want éénzelfde werkplaats wordt door 2 JTS-ers gedeeld. Voordeel (6): Een JTS-er kan 6 dagen per week werken (meer inkomen) zonder de 40 uur werkweek te overschrijden. Dit in geval de mogelijkheid bij het bedrijf hiervoor bestaat of de wens bij de JTS-er bestaat. Voordeel (7): JTS kan ook toegepast worden voor het voorbereiden van afvloeiing van pensioengerechtigden. Dit voordeel is niet geheel geschikt bij JSP en/of eventueel 8 uur te laten werken. In geval van toepassing van JTS inplaats van arbeidsinkrimping bij een bedrijf, kan later de produktie (in betere tijden) weer opgevoerd worden zonder een zekere aanlooptijd, proeftijd van werknemers of tijdrovende training, door de JTS-ers groep naar hun oorspronkelijke 8 uur baan te verheffen. Mogelijke toepassing van JTS in plaats van noodlottige arbeidsinkrimping kan als volgt gebeuren. Bijvoorbeeld een bedrijf moet "noodgedwongen" uX personen ontslaan om zo Y uren loonkosten per dag te besparen. De formule wordt dan: X ontslagen is Y uren per dag kosten besparing = gelijk aan 2x (X) JTS-ers is ook Y uren per dag kosten noodbesparing. (Let wel op dat dit geen ontslag aanvragen zijn vanwege b.v. onverantwoordelijkheid of misgedrag of bedreiging door werknemer). Als X = 4 arbeiders dan wordt de uitkomst: 4 Werklozen (ontslagen) = 32 uren (4x elk 8 uur) kosten noodbesparing is gelijk aan 2 x 4 = 8 JTS-ers die ook 32 uren (8x elk 4 uur) kosten noodbesparing is. Dit is natuurlijk een simplificatie van de formule.

Opmerking (C): In werkelijkheid is het ingewikkelder aangezien men ook rekening zal houden met de uurloon-verschillen tussen werknemers, sociale voorzieningen en individuele of groeps criteria om voor JTS ingedeeld te worden.

Deskundigen in mathematika zouden één of meerdere formules hiervoor kunnen opstellen. Maar de voorbereiding op toepassing van JTS zou tijdrovender worden door manuele uitsorteren van criteria en berekening van formules, naar gelang de personen die bij de individuele of groeps criteris behoren, groter in aantal zijn. Daarom zou hierbij een computer goed van pas komen waarmee de betrokken deskundigen een computer-programma kunnen opzetten en uittesten; Zodat dan een bedrijf in moeilijkheden aan betrokken instantie bewijst dat er noodgedwongen een zekere dagelijkse Y-bedrag bespaard moet worden en daarna wordt dat Y-bedrag in de computer gestopt samen met andere werknemers-gegevens zoals genoemd bij opmerking (C). Uit deze gegevens kan de computer één of meerdere lijsten opstellen waarbij een groep kandidaat JTS-ers worden opgesomd, die samen het Y-bedrag (noodbesparing) nadert. Aan de hand van de lijst(en) kunnen bedrijf en vakbond, of bedrijf en betrokken overheids-afdelingen (na gesprekken met betrokken werknemers) de meest adequate lijst kiezen om zo tot de noodgedwongen besparing te komen. Dit alles natuurlijk nadat het bedrijf een vakbond en/of overheid niet tot een andere bevredigende oplossing konden komen of nadat een gedeelte werknemers uit eigen overweging ergens anders werk hebben gezocht en gevonden of hiermee zijn geholpen door het bedrijf zelf of vakbond.

Dus we staan dan (vooral bij weinig werkgelegenheid) voor de sociale-rechtvaardigheids-vraag (SRV): Uit een groep collega werknemers 5 ontslag geven of 10 in het JTS systeem nemen. Of eenzelfde soort SRV: Uit een groep 120 (geschikte) burgers slechts 50 werk geven bij openstaande werkgelegenheid of b.v. 100 werk geven door toepassing JTS. Natuurlijk is JTS niet welkom bij alle soort banen, maar in ieder geval wel geschikt voor meer dan een handvol banen.

V. LACROES

Arafat verlaat Beiroet als een der laatsten

BEIROET — PLO-leider Yasser Arafat zal onder de laatste Palestijnen vertrekken, die uit West-Beiroet worden geevacueerd en wordt uiterlijk zaterdag in Syrie verwacht, zo is vrijdag uit welingelichte kringen in Beiroet en Damascus vernomen. Hij zou Beiroet verlaten via de weg over land richting Damascus wanneer hij de nodige garanties voor zijn veiligheid zou hebben gekregen en het vertrek zou in het openbaar geschieden, indien ook daarvoor de nodige garanties zouden kunnen worden verkregen, zo werd uit een bron van de Palestijnse bevrijdingsorganisatie vernomen. Zouden deze laatsten niet kunnen worden geregeld dan zou het vertrek niet vantevoren worden aangekondigd.

Nieuw schema bezoekuren kinderafdeling

WILLEMSTAD — Op de kinderafdeling van het hospitaal Sint Elizabeth bestaat er ingaande 1 september de mogelijkheid dat ouders hun kind vanaf 's morgens tien uur tot 's avonds zeven uur doorlopend kunnen bezoeken. Ingaande die datum gaat namelijk een nieuw schema van bezoektijden van start, waarmee getracht wordt het contact van het kind met de huiselijke en sociale omgeving zoveel mogelijk te behouden.

De bezoektijden zijn als volgt: voor de boxen, van tien uur 's morgens tot zeven uur 's avonds; voor de couveuse-afdeling: de moeder heeft 24 uur per dag toegang tot deze afdeling, voor de vader zijn de bezoektijden van tien uur 's morgens tot zeven uur 's avonds.

Voor de andere secties van de kinderafdeling zijn de bezoekuren van tien uur 's morgens tot zeven uur 's avonds. Patienten die een amandelen-operatie ondergaan hebben, mogen geen bezoek krijgen op de dag van de operatie.

Voor wat bezoekers betreft: kinderen onder de tien jaar worden niet op de kinderafdeling toegelaten en kinderen tot 13 jaar slechts onder begeleiding van een volwassene.

Tijdens de bezoekuren blijven de bestaande regels van het ziekenhuis van kracht: de noodzakelijke behandelingen en onderzoeken vinden normaal doorgang en kinderen die in aanmerking komen voor onderwijslessen blijven verplicht ze in de ochtenduren te volgen.

Politieke analyse

WILLEMSTAD — Onder de kop "politieke analyse" wordt in het blad Konstrukshon van bouwvakkers aangesloten bij de CFW als verheugend ervaren dat PNP-Statenlid mevrouw Maria Liberia-Peters niet van plan is om samen met de DP de bevolking en Don Martina te mangelen.

Er wordt gewaarschuwd voor de politiek in het algemeen en voor MEP-leider Betico Croes in het bijzonder. Die heeft het er nu ineens weer over de gemeenschappelijke partij-ideologie van de MEP en de MAN. Croes wordt door Konstrukshon niet vertrouwd en "jumping bean" genoemd. Het is een kwestie van tijd om dat te bewijzen.

Uit de mond van waarnemers is opgetekend dat er een regering komt van PNP, DP, AVP, PPA, UPB en DP-Bovenwinden, waar de MEP zich bij voegt. De MAN blijft eruit. Op Curaçao komt er dan een BC-coalitie bestaande uit DP, PNP en PSD. Als dat onverhoopt mocht gebeuren dat roepen de verantwoordelijken daarvoor zelf om een revolutie op Curaçao, waarschuwt de Konstrukshon-redactie, omdat die wending niet zal worden geaccepteerd door de bevolking.

Trouwens in enkele grote advertenties wordt een "status aparte" voor Aruba van de hand gewezen. Wel wordt aangedrongen op duidelijkheid; daaronder wordt verstaan de onafhankelijkheid van Aruba en niets anders.

Er is voorts geen goed woord over voor Faroe Metry die de rol van een beslissende stem lijkt te hebben overgenomen van oud-DP-leider Boy Rozendal. Hij heeft om partijpolitieke redenen geweigerd om erfpachtgrondstukken te tekenen. Dezelfde Metry die ook belangrijke wijzigingen wilde aanbrengen in de Ontslagwet. Maar het voorstel van minister Eisden voor afbakening van de termijn voor een uitsluitsel over ontslagaanvragen is het maximale dat worden toegegeven aan de wensen van de werkgevers, vindt Konstrukshon.

Gebelgd is het blad ook over de wijze waarop de politiek het leven weer domineert en vooral nadelig bejegent. Zo kan Konstrukshon er niet bij waarom de Eilandsraad eerst een commissie benoemd voor het uitzoeken van de vlaggeontwerpen om vervolgens toch zelf alle ingezonden ontwerpen te willen bekijken.

DP-leider Agustin Diaz, politicus, hoofdredacteur en delegatie-leider bij de formatiebesprekingen speelt meer dan één rol tegelijk; zo moet hij op de hoogte te zijn van formatie-pogingen en toch schrijft hij in de krant dat de formatie stagneert. Is er nog wel plaats over voor ernst in dit soort zaken, vraagt Konstrukshon zich af.

Oud-DP-gedeputeerde Chicho Jonckheer zou al door de mand zijn gevallen door zijn tweede krant, Ultimo Noticias, dezelfde signatuur mee te geven als zijn eerste, La Prensa, de DP-signatuur. "De vos verliest zijn haren, maar niet zijn streken", is de gezegde die daarbij gebruikt wordt.

Zakenvaria

MINISTER VAN economische zaken mr Leslie Navarro bracht deze week een bedrijfsbezoek aan de Lovers Ice Factory op het industriepark Brievengat. Tijdens de rondleiding in de fabriek werd de bewindsman geinformeerd over het produktieproces en de bijzondere zorg besteed aan de purificatie en Hygiene van het water waarmede ijs wordt gemaakt.

Directeur Papito van der Dijs vertelde dat het bedrijf een marktstudie heeft gemaakt waaruit blijkt dat het voor de gebruiker goedkoper en rendabeler is om in plaats van kleine ijsmachines aan te schaffen Lovers Ice te betrekken en de beschikbaar gestelde vriezers van de fabriek te huren. Deze vriezers hebben een veel langere levensduur en worden aangepast aan de behoefte van de gebruiker, zo vertelde de heer Van der Dijs. Met deze nieuwe fabriek is een investering gemoeid van anderhalf miljoen gulden alsmede de werkgelegenheid voor 28 man.

Verontwaardiging in CFW-telegram

SSK uit Ontslagcommissie vanwege vakbonds-verraad

WILLEMSTAD — De CFW heeft de vakcentrale SSK gevraagd om zijn afgevaardigde Ibi Jamaloodin uit de Ontslagcommissie terug te trekken. Een andere vakbondsafgevaardigde Pontelira (van de havenbond AHU) wordt als een verrader van de arbeidende klasse aangezien en met verraders kan niet in één commissie gezeten worden.

Het draait allemaal om het feit dat de Ontslagcommissie erin heeft toegestemd, met betrokkenheid van waarnemend directeur Sergio de Lannooy van het Departement van Arbeid en Sociale zaken, om elf ontslag-verzoeken van het metaalbedrijf Juval Mechanics in te willigen. De Amigoe schreef deze week reeds dat de directeur de doorslag gaf toen er een staking der stemmen was in de ontslagcommissie.

De ontslag-aanvragen op zich lag de vakbond CFW zwaar op de maag. Dat gebeurde op het moment dat de cao-onderhandelingen al vóór het begin aanlandde bij de Landsbemiddelaar vanwege de houding van de directie van Juval Mechanics. Bovendien zijn de ontslagaanvragen bedoeld voor uitgesproken leden van de CFW onder het personeel. Gespaard worden enkele oudere werknemers die al een neveninkomen hebben uit een pensioen en enkele buitenlanders.

WERKAANBOD

De CFW laakt de wijze waarop deze aanvragen zijn afgewikkeld in de Ontslagcommissie. Op de eerste plaats is wel een onderhoud aangevraagd door de commissie met de directie van de firma die de ontslagen doorgevoerd wilde zien vanwege een teruglopen van het werkaanbod. Nagelaten is om de vakbond CFW ook te horen in deze zaak.

De tweede grief van de vakbond is dat aan deze ontslag-accordering moet zijn meegewerkt door een vakbondsafgevaardigde in de commissie. Aanvankelijk was de heer De Lannooy als de zondebok afgeschilderd door CFW. Deze heeft evenwel laten weten door een bondsafgevaardigde te zijn gebeld met de mededeling dat hij voor de ontslagen moet tekenen, omdat die groep werknemers het bedrijf anders kapot maakt.

De CFW is toen een rekensommetje gaan maken. In de commissie hebben zitting namens de bonden de heren Ibi Jamaloodin namens de vakcentrale SSK, Freddy Antersijn namens de vakcentrale CGTC en de heer Pontelira namens de onafhankelijke vakbonden. De heer Antersijn heeft het eiland al geruime tijd verlaten, verschijnt bij gevolg ook niet meer op vergaderingen van de commissie, maar is desalniettemin nog altijd niet vervangen door de CGTC. Hij kan het dus niet geweest zijn.

ETHIEK

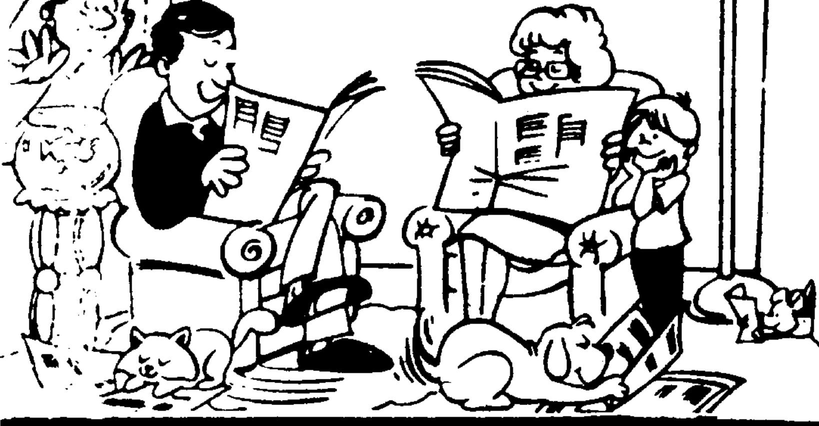
Dan is er de heer Jamaloodin, maar de heer De Lannooy zou desgevraagd hebben laten weten dat die het beslist niet geweest is. Dat blijft nog slechts de heer Pontelira over als degene die de heer De Lannooy moet hebben gebeld. Die handeling wordt beschouwd als een daad van verraad aan de arbeidende klasse. Ergerlijk wordt het ook gevonden dat de heer Pontelira geen enkel moment op de gedachte is gekomen om de CFW van een en ander op de hoogte te stellen. Dat wordt dan ook opgevat als een daad die de toets van de vakbonds-ethiek niet kan doorstaan.

In een telegram aan het bestuur van de vakcentrale SSK wordt door secretaris-generaal Hein van Sichem aangedrongen op een terugtrekken uit de commissie van SSK-gedelegeerde Jamaloodin. "Wij van de SSK kunnen niet in een commissie zitten met verraders die zogenaamd de arbeidende klasse vertegenwoordigt", aldus het telegram. "Wij geven de SSK serieus in overweging om de heer Jamaloodin te vragen zich terug te trekken uit de Ontslagcommissie".

In het blad Konstrukshon, orgaan van bouwvakkers aangesloten bij de CFW, wordt zowel de handelwijze van de directie van Juval Mechanics als de houding van de vakbondsvertegenwoordigers in de Ontslagcommissie op diverse plaatsen gelaakt.

Zakenvaria

EL LOUVRE vierde gisteren 26 augustus het feit dat ze al vijftig jaar agent is voor schoonheidsproducten van het merk Revlon. Ter gelegenheid hiervan werd gisteren met genodigden een heildronk uitgebracht "op nog vijftig jaar Revlon", volgens de eigenaar George Gaerste. Vervolgens werden er dia's getoond van het prille begin van deze cosmeticalijn in de jaren dertig en hoe Revlon de trend in cosmetica bijhield. Daarbij werd uitleg gegeven door Lilian Lopez van Puerto Rico. Ook aanwezig waren de heer Steven van der Kwast (manager), Maria Engels en drie andere verkoopsters.

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

LADA NIVA Jeep i.z.g.st., bjr. 1980, km-stand ±48.000, t.e.a. b.; hanglampen; vloerkleedje; stoel; mini-wasmachine, Architectenweg 28, tel.: 55614.

BROMFIETS YAMAHA 50cc, tel.: 80803.

CHEVROLET NOVA, 4-deurs, power-steering, i.z.g.s., Hofweg 1, tel.: 82470.

CERAMIEK-OVEN Economic Favorite, elec. draaischijf, schopschijf glazuren, Zorgvliet 13, Weg naar Willibrordus.

FORD ZEPHYR '78, power-steering, -brake, 37.000 km, 2 deurs, fl.5.000,-, Ala Blancaweg 35.

TEN CATE-wedstrijd windsurfplank, compleet met groot zeil fl.1.000,-; Imperial voor grote auto fl.50,-, Boshamer, Gosieweg 39.

AUDI 100L, bouwjaar 1976, in zeer goede staat, tel.. 44661.

KLEUREN TV merk Philips, 19", fl.400,-; reiswieg fl.75,-; teefje kruising Bouvier/Dobbermann, 5 mnd fl.200,-, Rooseveltweg 348, tel.: 81477.

UITVERKOOP PLANTEN, weggeefprijzen, Fransche Bloemweg 6, zaterdag 28/8/'82.

SURFPLANKEN windsurfer fl.800,-; Dufour (kneusje) fl.500,-, Architectenweg 7, tel.: 55546.

MAZDA 808 STATIONWAGON '75, tel.: 673416.

INBOEDEL EN auto, tussen 8-5 uur, tel.: 612900, na 18.30 uur: tel.: 614473.

FORD LTD, bouwjaar 1979, full equipped i.z.g.st., prijs fl.8.000,-, Mahokstraat 2, tel.: 615311.

MAZDA 323 STATIONCAR, airco, 2 jaar, 30.000 km, als nieuw, tel.. (kantoor) 611899, (huis): 79802.

HONDA QUINTET, 10 mnd., NAfl.10.000,-, tel;: 673988, in weekend: tel.: 70924.

WILLY'S JEEP, bj. 1948, in goede staat, vraagprijs fl.3500,-. Inl.: tel.: 611776.

NOG 1 RASECHTE Siamees katje fl.150,-; groot aquarium met vissen, lichtbak en toebehoren fl.400,-, Dr. Hugenholtzweg 48, tel.: 53734.

LANCER 1200, bouwjaar '74, tel.: 674494.

FORD THUNDERBIRD 1977, full equipd, tel.: 80096/81023, Argentinaweg 49.

IBM TYPEMACHINE, 3 jaar oud NAfl.1.500, Toyota Starlet 15.000 km gereden Nafl.5.800,-, telefoon tijdens kantooruren: 76760.

SUBARU 1980, financiering mogelijk, vraagprijs fl.6.600,-, aanbetaling fl.3.000,-, de rest in maandelijkse termijnen, tel.: 53043.

BABYWALKER FL.50,-; vele Am. pocket-books; Rotring complete inktpenset fl.50,-; tv-game fl.35,-; Sharp calculator fl.35,-, tel.: 53915, Fokkerweg 7A.

LADA STATIONWAGON, okt. 1980, 27.000 km, in zeer goede staat, Tinweg 20, tel.: 615089.

WASMACHINE Z.G.A.N. General Electric, 4 jr., NAfl.500,-, tel.: 673271.

4-DEURS KLEDINGKAST hang/leg, waarvan 2 spiegeldeuren, afm. 210X200X50, fl.800,-; 2-deurs hangkast met schuifdeuren fl.100,-, Hermesweg 12, zaterdag tussen 9 en 11 uur.

ZWARTE POEDELS, 2 mnd., Groot Kwartier 15 (achter Central Madeirense).

OLDS CUTLESS '74, fl.3.200,-, Herculesweg 7, tel.: 77864.

TOT 30 AUGUSTUS: 2 airco's 12.000 BTU samen fl.850,-; 1 eetset ronde tafel fl.300,-; 1 salonkast 7 delen fl.650,-; 1 stoof met grill (Etna) fl.300,-; 1 persoonsbed & matras fl.175,-; 2 matrassen à fl.50,-; 2 keukenkastjes samen fl.75,-; 1 teenset: 2 kasten & schrijf en boekenplanken fl.500,-; 1 eetset & 4 stoelen (hout) fl.300,-; 1 autom. wasmachine 220V, 3 jr. oud fl.500,-; 2 salontafels à fl.175,-; tevens zaterdag 28/8 porch-sale van 9-12 uur van kleine huish. artikelen & lampen, J. van Rees, F.D.Rooseveltweg naast 193.

1 BABY FENCE door NAfl.15,-; 1 car-ride'em Van fl.10,-; 1 Fisher Prize Kings fl. 7,50; 1 Pot fl. 10,-; 1 music bear fl.10,-; 1 swimming pool fl.10,-; 1 baby sheet fl.20,-; 1 radio Sony fl.650,-; 1 baby bed fl.150,-; a Hammock fl.40,-; 1 Head racket fl.120,-. Info. Mrs Jongh-Visscher, Warawaraweg 10, tel.: 79392.

TOYOTA COROLLA DX Stationwagon, bouwjaar 1980, tel.: 612113.

AUSTIN MINI 1000, bj. 1976, motor voll. gereviseerd; windglider & 2 zeilen, tel.: 82950.

DEZE AUTO moet weg wegens spoedig vertrek: Fiat 1500, bj. 1979, in zeer goede staat van onderhoud, NAfl.3.500,-. Voor inl. tel.: 35218.

AUTO AUDI 1975, prijs fl.2.900,- cash; onderdelen Lancer 1975 en motor, Trinidadweg 64, Buena Vista.

CHEVY VAN '76 met macwheel & radio-AM/FM, fl.5500,-. Seroe Loraweg 201A.

"GALANT SL 850", 5 speed, 1975; Pick-up Ford F150 1976, tel.: 23618/89287 te 8'or djanochi!, Kaukasusweg 17.

EEN RENAULT 5TS, bouwjr. 1978 p.n.o.t.k., A.Russel, Zwaluwweg 12, tel.: 79476.

VIDEO-RECORDER Sony, vraagprijs fl.400,-, tel.: 44559.

FORD FIESTA 1976, kleur wit, 53.000 km, autoradio, wagen is goed onderhouden, vraagprijs Afl.3.000,-, Cybelestraat 7, tel.: 37775.

LADA 1500 STATIONWAGON, bouwjaar 1981, km.-stand 20.000, met autoradio, Afl.5.000,-, Cybelestraat 7, tel.: 37775.

LADA 1200 STATIONWAGON, een half jaar oud, 11.000 km gereden, was nieuw Afl.7.800,-, vaste prijs Afl.5.500,-, Cybelestraat 7, tel.: 37775.

BROMFIETS YAMAHA-FS1 i.z.g.s., pas gereviseerd, plus reserve-onderdelen, vraagprijs fl.900,-, tel.: 9-3413.

MAZDA 808 1977, den bon condicion, prijs fl.5.250,-, tel.: 672839 na 6 pm.

ZEER GOED onderhouden Mazda 626 1981, tel.. 55850/55356, financiering mogelijk, Den Haagstraat 4.

COLLECTIE SIERPLANTEN, bloemstruiken, palmen, crotons, varens, tel.: 44015, Ilandweg 9.

KINDERLEDIKANT incl. kast, tel.: 53136.

MAZDA 1300 STATIONCAR fl.2.300,-: Vega zonder motor fl.200,-, tel.. 89830 na 5 uur.

FORD CORNET 1974 fl.1.800,-, tel.: 81399.

¡SPECIAL! HEB 3 Atari gamescassette tegen aantrekkelijke prijzen of inruiling. Inl.: tel.: 83319.

1 MAGIC CHEF gasfornuis z.g.a. n. Adres: Kaya Kokolishi 8, tel.: 76548.

COLLECTIE Delftblauwborden van Monumentenzorg. Te bevragen tel.: 43779.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

BOEKEN PD-Boekhouden, tel.: 613389.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

APPARTEMENT. Te bevragen tel.; 43779.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

HUIS OF flat te huur gevraagd tot en met fl.475,- maandelijks. Aanbiedingen tel.: 82524.

VOOR DIRECT gezocht oppashuis of gem. appartement/tuinhuisje voor jongeman, alleen, voor 6 maanden max., tel.: 70332.

NED. ARTSEN-echtpaar zoekt spoedig mogelijk oppashuis, tel. 78975, vragen naar Erik of Anneke.

ONGEMEUBILEERD WOONHUIS met 3 slaapkamers in rustige buurt, beloning fl.500,- vooruitbetaling mogelijk, huur tot fl.800,-/maand, tel.: 79067.

HUIS TE huur gevraagd, tel.: 53798.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

DIENSTMEISJE GEVRAAGD voor 3 ochtenden per week, tel.: 77495.

DIVERSEN CURACAO

BABYDAGVERBLIJF voor hele dagen vanaf 3 maanden t/m 1 jaar, van 7.00-18.00 uur, tel.: 672845.

OPPASHUIS GEVRAAGD, maand september. Inf.: tel.: 79813, kantoor: tel.: 43240 toestel 31.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

PATIO-SALE: Sat. August 28, bungalow 77, Marks, Seroe Colorado, tel.: 9-3548.

ALL TEST equipments and parts for servicing radio's, B&W and colored tv's, also included an ELF II personal computer, call: 24984.

BATAVUS BROMMER with parts and helmet, call: 24246.

FENDER RHODES '73 stage piano complete with 100 Watt speaker and build-in amplifier, NAfl.2.700,-, phone 21518.

UN BOTO 25" Aguasport, 2 motor Johnson, cada un 115 HP, yama tel.: 25552 entre 4-6 pm.

COLOMBIAANSE DAKPANNEN, 2 maten en partij cederhout, tel.; 23009.

WEGENS VERTREK: Ned. bedden; stoof; bankstel; video; eethoek e.d., Tanki Leendert 114.

MICROCOMPUTER TRS-80 48K, 2 disk, H-14, printer, tel.: 28743, P.P. 135B.

WINDSURFER ROCKET, alleen plank compleet met voetbanden, tel.. 21918.

GARAGE SALE: varios articulonan di valor den bon condicion, prijs rasonabel, diasabra 28 augustus henter dia, diadomingo di 3 pm-7 pm, Camay 18, Noord, tel.: 27854.

1978 OLDSMOBILE CUTLAS Supreme, uitstekende staat, airco, power-steering, -brake, -windows, kleur: goud, creme vynil, tel. 46535.

BEIGE-KLEURIG ribfluwelen bankstel, Kamerlingh Onnestr. 13 na 19.00 uur.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEMEUBILEERD HUIS te Ponton, 3 slaapkamers, Ponton 58.

GEM. APPARTEMENT, alleenstaande of echtpaar zonder kinderen, tel.: 26651.

LUXURY FURNISHED apartment, imm. avail., kitchenette, bathtub, hot/cold water, terrace, linnens etc., close to hotels. Inf. Mrs De Ruyter, tel.. 23600, ext. 282.

ESPACIO BON pa oficina of negoshi, Boerhavenstraat 11A.

GEM. APPARTEMENT met airco, voor 1 persoon, tel.: 21630.

EEN GEMEUBILEERD appartement te O'stad. Inf.: tel. 24382.

GEMEUBILEERDE KAMER voor jongedame voor 4 à 5 maanden, tel.: 22286.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

PER 1 OKTOBER: woonhuis: 3 slaapkamers, ongemeubileerd, Ponton/Eagle/Sta. Helena, tel.: 25434, fl.200,- beloning.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

MEISJE VOOR hele dagen, maandag t/m vrijdag 9-4 uur, Bucurui 33, tel.: 23009.

HUISHOUDELIJKE HULP voor halve dagen. Melden: Bernhardstraat 296, tel.: 48045.

Tot grote verontwaardiging van de NOS en KNVB

CRM minister tegen uitbreiding bordreclame

DEN HAAG — Minister Mans de Boer van CRM is niet bereid het advies van de werkgroep reclame, inzake bordreclame op televisie bij sportuitzendingen, in heroverweging te nemen. De minister zei dat donderdag in de Tweede Kamer bij een interpellatie van het VVD-kamerlid Wim Keja. Wel is De Boer bereid, zowel met de NOS, als met de KNVB, om de tafel te gaan zitten om de wederzijdse voor- en tegenargumenten met betrekking tot de bordreclame nog eens op een rijtje te zetten.

Een door Keja ingediende motie waarin werd aangedrongen op het onmiddellijk intrekken van beperkende maatregelen rond het uitzenden van sportwedstrijden op de televisie haalde geen meerderheid. De VVD kreeg slechts steun van D'66. Een motie van Hennekam (CDA) en Worrell (PVDA) waarin de minister werd gevraagd zo spoedig mogelijk overleg te voeren met de betrokken partijen behaalde wel een Kamermeerderheid. Alleen SGP, RPF, GPV, PSP en PPR stemden tegen die motie.

De werkgroep reclame, samengesteld uit vertegenwoordigers van de NSF, KNVB, NOS en CRM, adviseerde De Boer om "onder speciale voorwaarden" de huidige regeling bordreclame te verruimen. De minister legde dat advies dinsdag, tot grote verontwaardiging van de NOS en de KNVB, naast zich neer. Een gevolg daarvan is dat de NOS van een groot aantal betaald voetbalwedstrijden slechts twee minuten uit kan zenden, omdat in de meeste stadions niet voldaan wordt aan de eis van slechts eén rij bordreclame rond het speelveld.

Eerder donderdag betoogde de minister tijdens een overleg in de vaste Tweede Kamercommissie van CRM dat wat hem betreft al voldoende concessies in de richting van de sportwereld zijn gedaan. "Mijn persoonlijk standpunt is bekend", aldus de minister. "Het liefst zou ik ook neen zeggen tegen de huidige regeling sluikreclame. Uiteindelijk is zowel het CDA, als ik zelf akkoord gegaan met het compromis dat rond het speelveld een rij reclameborden mag worden geplaatst. Ook met de invoering van shirtreclame ben ik akkoord gegaan. Wat mij betreft is de rek er nu echt wel uit".

Onduidelijkheid bestond er tijdens het overleg in de Kamercommissie van CRM over de status van de CRM-ambtenaren die zitting hadden in de werkgroep reclame. De Boer betoogde dat zij "op persoonlijke titel" aan het advies hadden meegewerkt en dat bij alle betrokkenen bekend was dat de minister mogelijk een ander standpunt in zou nemen dan de werkgroep adviseerde. Hij achtte het dan ook voorbarig dat de KNVB en de NOS er tijdens hun onderhandelingen alvast van uit waren gegaan dat de minister het advies over zou nemen waardoor voortaan twee rijen bordreclame rond het speelveld zouden zijn toegestaan.

VOETBAL — NEW YORK — Het aantal verenigingen in de Noordamerikaanse professional voetbalcompetitie blijft afnemen. Na het slot van de voorronde van de strijd om het kampioenschap van de NASL maakte de eigenaar van Jacksonville Tea Men bekend dat zijn club failliet is. De ploeg die de "play-offs" niet haalde zal alleen kunnen voortbestaan wanneer een andere sponsor in een nieuwe stad weer wil willen beginnen. De Tea Men trokken gemiddeld 7160 betalende toeschouwers. De Portland Timbers hebben vergelijkbare problemen, hun bezoekers gemiddelde was 8786. Voor de kwart-finales van de "play-offs" staan de volgende wedstrijden op het programma: Cosmos-Tulsa, Seattle-Toronto, Fort Lauderdale-Montreal en San Diego-Vancouver.

WILLEMSTAD — Riba e potret por mira un momentu di akshon na home-plate durante dje partido di beisbòl valido pa kategoria senior league entre Kodela i Pet Care. Un bon blokeo dje catcher kende a logra saka e koredo out na home.

FC-Utrecht supporters bij snelrecht veroordeeld

ROTTERDAM — De politierechter in Rotterdam heeft woensdag negen jeugdige supporters van de voetbalclub FC Utrecht veroordeeld tot voorwaardelijke gevangenisstraffen en het betalen van schadevergoeding aan het Rotterdamse openbaar vervoerbedrijf RET. In totaal moesten woensdag dertien jongelui terecht staan wegens het aanrichten van vernielingen in drie bussen die hen zaterdagavond na afloop van de wedstrijd Sparta-Utrecht van het Spartastadion naar het Centraal Station in Rotterdam brachten. Overigens bleek woensdag dat de schade aan de bussen 5.700 gulden bedraagt en niet vele tienduizenden guldens zoals aanvankelijk werd opgegeven.

Officier van Justitie, mevrouw mr C.E.Dettmeijer, vond de zaak zo ernstig, dat zij besloot snelrecht toe te passen. De officier zei te hopen, dat toepassing van wat zij noemde de "lik-op-stuk-procedure" ongeregeldheden bij volgende wedstrijden zal voorkomen. "Het publiek moet in staat gesteld worden in alle rust sportwedstrijden bij te wonen".

Drie jongelui werden vrijgesproken wegens gebrek aan bewijs. De zaak tegen eén supporter werd aangehouden. Vier supporters van zestien en zeventien jaar oud werden krachtens het kinderrecht veroordeeld tot de vrijheidsstraf van drie dagen die zij al in voorarrest hebben doorgebracht, een voorwaardelijke tuchtschoolstraf van een maand en het betalen van een schadevergoeding van 300 gulden.

De officier had tegen hen twee weken onvoorwaardelijk en een maand voorwaardelijk geeist en een schadevergoeding van 500 gulden. De oudere vernielers — tussen 18 en 21 jaar oud — werden veroordeeld tot een maand voorwaardelijk en een schadevergoeding van duizend gulden. Tegen hen eiste de officier zes weken, waarvan drie voorwaardelijk en een schadevergoeding van 500 gulden.

Tijdens de zitting bleek, dat de ongeregeldheden in de bussen waren ontstaan, toen er van buitenaf een steen door de ruit van de eerste bus werd gegooid. Een echte reden voor zijn gedrag kon geen van de supporters opgeven. Wel bleek dat alcoholgebruik bij sommigen een grote rol had gespeeld.

Vijf geplaatste speelsters uitgeschakeld in Mahwah

MAHWAH — Vijf geplaatste speelsters, inclusief titelverdedigster Hana Mandlikova, zijn donderdag uitgeschakeld in de derde ronde van het internationale tennistoernooi voor dames in Mahwah. De tweede geplaatste Mandlikova verloor met 5-7 en 3-6 van Kathy Jordan, die in de eerste set een achterstand van 0-3 goedmaakte. De Tsjechoslowaakse, die het toernooi in 1980 en 1981 won, heeft in het afgelopen jaar in de vijf keer dat ze tegenover Jordan stond drie keer verloren. Wendy Turnbull, Barbara Potter, Sylvia Hanika en Rosalyn Fairbank waren de andere prominenten die het slachtoffer werden van ongeplaatste deelneemsters. Turnbull, nummer drie geplaatst, verloor van Jennifer Mundel (4-6, 1-6). De zestien-jarige Zuid-Afrikaanse, getraind door Bob Hewitt, won elf van haar laatste twaalf partijen.

De belangrijkste uitslagen zijn: Kathy Jordan (Vst) — Hana Mandlikova (Tsj) 7-5, 6-3; Jennifer Mundel (Zaf) — Wendy Turnbull (Aus) 6-4, 6-1; Wendy White (Vst) — Sylvia Hanika (Wdl) 4-6, 7-6, 6-1; Iva Budarova (Tsj) — Barbara Potter (Vst) 6-4, 7-6; Leighanne Thompson (Vst) — Rosalyn Fairbank (Zaf) 6-2, 2-6, 6-2; Pam Shriver (Vst) — Camille Benjamin (Vst) 6-3, 4-6, 6-2; Bettina Bunge (Wdl) — Sam Casale (Vst) 6-2, 6-2; Claudia Kohde (Wdl) — Beth Norton (Vst) 6-1, 6-3.

NEW YORK — John McEnroe en Martina Navratilova hebben de plaatsingslijst aan gevoerd van het tennistoernooi om de open Amerikaanse kampioenschappen. De titelstrijd wordt van 31 augustus tot 12 september gehouden op de banen van Flushing Meadow in New York. De in een vormcrisis verkerende McEnroe is titelverdediger bij de heren. Martina Navratilova was vorig jaar bij de dames winnares op Flushing Meadow.

Go Ahead manager vertrekt eind van het seizoen

DEVENTER — Bob Maaskant, de manager/coach van Go Ahead Eagles, zal aan het eind van dit seizoen de eredivisieclub uit Deventer moeten verlaten. Het bestuur van Go Ahead Eagles heeft Maaskant, die in 1977 als opvolger van Peter Stephan als manager in dienst trad van de club, dinsdag medegedeeld dat zijn contract niet verlengd zal worden. Aan het begin van het afgelopen seizoen werd Maaskant ook coach van Go Ahead Eagles toen spitz Kohn vertrok. Volgens het bestuur van Go Ahead Eagles heeft men het besluit vroegtijdig bekend gemaakt om geen onrust te veroorzaken.

UEFA wijst gratieverzoek af

Van Breukelen naar Nottingham Forest

UTRECHT — FC Utrecht en Nottingham Forest zijn donderdagmiddag tot overeenstemming gekomen over de transfer van de doelman van Utrecht en het Nederlands elftal naar Nottingham Forest. Van Breukelen tekende een contract voor drie jaar. Beide verenigingen wilden geen mededeling doen over de transfersom, die volgens Engelse bronnen in de buurt van 200.000 pond, 900.000 gulden, zou moeten liggen.

De 26-jarige doelman heeft woensdagavond zijn laatste wedstrijd voor FC Utrecht, tegen PSV, gespeeld. Bij dat duel dat Forest-manager Brian Clough, net als in de eerste ontmoeting, zaterdag tegen Sparta, op de tribune. In beide wedstrijden speelde Van Breukelen zoals van de beste doelman van Nederland mocht worden verwacht.

VERVANGER

FC Utrecht, dat nog steeds surseance van betaling heeft, zal geen vervanger voor Van Breukelen aantrekken, de club zal een keuze maken uit de twee doelverdedigers, die al onder contract staan, Jan Stroomberg en Jan-Willem van Ede.

De 26-jarige Hans van Breukelen, die zeven wedstrijden voor het Nederlands elftal heeft gespeeld, zal vrijdag naar Engeland vertrekken om gekeurd te worden. Het is niet te verwachten dat de doelman al in de eerste wedstrijd van Forest, zaterdag bij West Ham United, zal meedoen. Van Breukelen namelijk zit in de selectiegroep voor het Nederlands elftal, dat op 1 september op IJsland voetbalt en zal daar nog het Nederlandse doel verdedigen. Daardoor ontbreekt de vervanger van Peter Shilton, die door Southampton werd overgenomen, ook in de tweede ontmoeting van Forest, woensdag tegen Manchester United.

FINANCIELE POSITIE

De overgang van Van Breukelen naar Engeland maakt de financiële positie van FC Utrecht, datnog een oude schuld van 1,6 miljoen gulden heeft, iets minder slecht. Het is echter niet aan te nemen dat een deel van het bedrag zal kunnen worden gebruikt voor het aantrekken van nieuwe spelers. Voor Utrecht was de verkoop van Van Breukelen immers een noodzaak, gezien het uitstel van betaling dat de club is verleend. Door die situatie waren er bij de onderhandelingen dan ook vier partijen betrokken, namelijk Van Breukelen en zijn adviseurs Lagendijk en Olthof, het bestuur van FC Utrecht, het, management van Nottingham Forest en de bewindvoerders van FC Utrecht.

GRATIEVERZOEK

De gunstige ontwikkeling voor FC Utrecht in de transfer van Van Breukelen werd enigszins overschaduwd door de afwijzing van de Europese Voetbal Unie van het gratieverzoek dat Utrecht had ingediend. Utrecht had de Europese Voetbal Unie gevraagd, nu het nieuwe stadion in gebruik is genomen, de straf van de tweede verbanningswedstrijd kwijt te schelden, indien de eerste ronde van het toernooi om de UEFA-beker winnend zou worden afgesloten. De UEFA bepaalde echter dat wanneer FC Porto zou worden uitgeschakeld, ook de thuiswedstrijd uit de tweede ronde moet worden gespeeld op een plaats die tenminste op 150 kilometer van Utrecht ligt.

Vilas vlot naar zege

SOMERS — Guillermo Vilas heeft donderdag de halve finales bereikt van het internationale, met 50.000 dollar gedoteerde, tennistoernooi in Somers. Vilas, die zich in Somers voorbereidt op de strijd om de open Amerikaanse kampioenschappen op Flushing Meadow volgende week, kwam tegen de jonge Amerikaan Marcel Freeman van een achterstand van 3-5 in de eerste set terug om daarna de partij met 7-5 en 6-0 uit te maken. "Ik ben beter in vorm dan ooit", zei Vilas na de partij. "Mijn opslag is precies zoals hij zijn moet, ik heb er echt zin in". De Argentijn ontmoet in de halve eindstrijd de Fransman Henri Leconte, die met 1-6, 6-3 en 6-3 van Chip Hooper won. De andere halvefinalepartij gaat tussen Eliot Teltscher en Mats Wilander.

De uitslagen van de kwartfinales zijn: Vilas (Arg) — Freeman (Vst) 7-5, 6-0; Leconte (Fra) — Hooper (Vst) 1-6, 6-3, 6-3; Teltscher (Vst) — Arias (Vst) 6-2, 2-6, 7-6; Wilander (Zwe) — Fibak (Pol) 6-3, 6-7, 6-1.

TAFELTENNIS-LUEBECK — Het Chinese heren tafeltennisteam, dat deze week twee maal in Nederland speelde, heeft donderdagavond in Luebeck met 5-0 gewonnen van West-Duitsland.

BASKETBAL-DIMITROVGRAD — Joegoslavie, Bulgarije, Sovjet-Unie en Italie hebben zich geplaatst voor de halve finales van het toernooi om de Europese basketbaltitel voor junioren.

Record-geldboete in Amerikaans ijshockey

DETROIT — Voor de eerste keer in de geschiedenis van de Amerikaanse ijshockeycompetitie werd donderdag een beroepsspeler wegens het toebrengen van lichamelijk letsel veroordeeld tot een geldboete van 850.000 dollar, een dikke 2,2 miljoen gulden. In Detroit werd de ijshockeyprof Wilf Paiement (Colorado) door de districtsrechtbank schuldig bevonden aan het feit op 25 oktober 1978 het neusbeen van de voor Detroit Red Wings spelende Dennis Polonich met zijn stick versplinterd te hebben.

Omdat Polonich daardoor twintig competitiewedstrijden aan de kant bleef, achtte de rechter een smartegeld van 500.000 dollar op zijn plaats en beboette hij Paiement verder met 350.000 dollar voor het opzettelijk toebrengen van lichamelijk letsel. Van de totale som zal Paiement 350.000 dollar zelf moeten opbrengen, voor het resterende deel was de speler verzekerd. Overigens heeft hij tegen de uitspraak beroep aangetekend.

Ku dos kareda di purasangre

Di dies programa hipiko na Koral Tabak

WILLEMSTAD — Djadumingu proksimo Fundashon pa Promoshon di Hipismo Kurazoleño ta organisa su di 10 programa di kareda di temporada 1982 na Hipodromo Koral Tabak. Ku e programa aki ofisialmente e di dos mitar di e aktual temporada ta inisia pa asina defini ken lo ta e miho jinete di 1982 i ken lo klasifika komo e miho preparador di e aña aki. Segun informashonnan pronto lo por mira varios ehemplar nobo ku resientemente a wordu importá for di den eksterior den kompetensia riba pista di Koral Tabak. Pa djadumingu awor primeramente lo por disfruta di un kompetensia di paso riba 1000m ku aktuashon di Tornado, Principe, Copa Azul, Cariño, Cocoroco i High Interest. Ekspektativanan ta grandi pa mira ku en espesial Principe lo por reindivika su mes di su ultimo derota ku el a sufri.

Despues lo sigui un kareda di klase "C" di velosidat riba 800m den kua dos debutante El Trainersito i Daimond lo midi forsa kontra e veteranonan Mujeka i Gringo. Hopi fuerte kompetensia lo tin tambe den e proksimo kareda ora tres kabai di klase "B" esta Trujillo, Stalin i Buskapleito lo midi forsa ku dos ehemplar di klase "A" Sun Catcher i Topogigo riba 850m.

Pa termina e gran atardi di kareda aki tin dos kareda mas di purasangre, tur dos riba distansia di 1.400m. Den e prome lo tin reaparishon di Indian God ku lo kompeti kontra di Juristic i Oro Way, mientras den e kareda aki tambe lo tin e kabai El Comanchero di klase "AA" ku pa prome biaha lo kore kontra esnan di "AAA".

Pa sera lo por mira kuater super-velosista esta Negron, Romex, Destroyer i Querubin den un kabes-kabes for di salida te finish, algu ku masha dia e gran fanatikada di hipismo kier a presensiá, pasobra tur hende sa ku e velosidat ku e purasangrenan aki por desaroya ta barbaro. Awor ban mira ta kua di nan lo krusa raya na prome luga.

Karedanan ta kuminsa e biaha aki pa 3'or di atardi i entrada ta manera kustumber. Bar i kushina ta na orden. Un i tur ta bon bini djadumingu awor na Koral Tabak.

Kampeonato ta reanuda djarason

Evaluashon di vòlibòl relashona ku weganan CAC

WILLEMSTAD — Djarason proksimo e kampeonato di vòlibòl lokal organisa pa Cu-Vo-Bo ta kontinua den e sala kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat. E kuater partidonan ku na e okashon ei lo tuma luga ta komo siguiente: femenino A Amstel Volley Masters - Xaverianen i Jowa-Olympia. E dos enkuentronan aki ta kuminsa pa mitar di ocho i nan ta valido respektivamente pa kategoria femenino i maskulino klase A.

Pa mitar di nuebe Green Socks ta enfrenta Flying Six den kategoria femenino superior i na mes momento Xaverianen ta enfrenta Red ABC den divishon maskulino superior.

EVALUASHON

Mayan djasabra e federashon di vòlibòl ta reuni ku henter e delegashon di vòlibòl ku a asisti na e di dieskuater weganan "Centro Americano y del Caribe" na Cuba. E reunion di evaluashon aki lo tuma luga na kas di señor Geoffrey Goede kuminsando mitar di nuebe anochi.

Durante dje reunion lo evalua e preparashon i prestashon di ambos selekshon enkonekshon ku e biahe realisa pa Cuba. Prome kada selekshon lo reuni apart i despues lo tin un reunion plenario pa analisa profundamente tur loke a sosode prome i durante e weganan. Ta e intenshon tambe pa stipula regla i traha planan pa futuro.

Direktiva dje bond di vòlibòl ta pidi tur esnan ku a bai Cuba pa trese nan trahe i nan uniform i tambe mester bini ku kos di skibi. Despues di e evaluashon lo tin un akto sosial-rekreativo ku hopi musika Cubano.

IJSHOCKEY-DUESSELDORF — Zska Moskou heeft donderdagavond in Duesseldorf in zijn eerste wedstrijd voor het toernooi om de Europese ijshockey-beker voor landskampioenen met 13-2 gewonnen van de Finse kampioen Kaerpaet. In een tweede wedstrijd versloeg Vitkovice (Tsj) met 3-0 de Westduitse titelhouder SC Riessersee.

Training tur djaluna, djarason i djabierne

Pre-selekshon di beisbòl hubenil

WILLEMSTAD — E trainingnan pa e pre-selekshon di beisbòl hubenil ta kuminsa otro siman djaluna na e parke di beisbòl banda di Hotel Holiday Beach na Otrabanda. En total e trainingnan ta tuma luga tres biaha pa siman, respektivamente riba djaluna, djarason i djabierne, kuminsando for di 4'or di atardi.

E trainingnan lo ta na enkargo di Alvin "Fichi" Fleming, Winston "Tonchi" Martina, Wotty Kirindongo i Edgar "Gachi" Thielman.

PRE-SELEKSHON

E hungadónan kende ta bini den remarke pa e pre-selekshon ta:

Sino American
1. Elton Pieter (SS); 2. Edmond Martina (Pit-outf); 3. Nestor Clemencia (Pit-outf).

Road Runner
1. Orlando Stewart; 2. Carlos Martinez.

Alpha Zelbo
1. Deron Clara (Pit-inf).

Winston
1. Irad Richard (Cat-outf); 2. Machiel de Roon (Inf).

Something Special
1. Eugene Boelbaai (Pit-outf); 2. Simon Brooks (Cat); 3. Carlos Alment (Pit-inf).

Angelo Royals
1. Alexander Makaya (Pit); 2. Jamel Luyando (in-outf).

Charo
1. Roland Maria (Pit-inf-outf); 2. Jerome Damoen (outf); 3. Orlando Nicolina (inf-outf).

St. Augustinus
1. Juliene Thode (inf-Pit); 2. Ruben Snoyl (lb).

Banco di Caribe
1. Giliard Jansen (inf); 2. Stanley Martha (Pit-inf)

Marlboro
1. Sherman Leonora (outf); 2. Franklin Leuteria (Pit); 3. Sherwin Cijntje.

Radio Shack
1. Angelo Clemencia (Pit-inf); 2. Shalton Felida (Cat); 3. Earl Virginia (inf); 4. Rudson Sophia (Pit).

Royal Scorpions
1. Hensley Schoop (inf); 2. Arthur Davelaar (outf); 3. Rignald Martina (Pit); 4. Steven Martin (Pit); 5. Ray Winklaar (Cat).

Coco Rico
1. Keneth de Lima (Pit); 2. Eugene Ignacio (Pit-inf); 3. Swendley Merien; Roland Hernandez.

Banco di Caribe AA
1. Rene Wild; 2. Rupert Straker.

KAMPEONATO

E kampeonato hubenil ta kontinua mayan djasabra i djadumingu riba e tereno banda di Hotel Holiday Beach. Djasabra e programa ta inisia pa 10'or di mainta ku Angelo Royals enfrentando Alpha Zelbo; 1'or Charo-Radio Shack i pa 4'or Persona-Something Special.

Djadumingu tambe lo tin tres partido, kuminsando pa 10'or ku Coca Cola-Royal Scorpions; 1'or Winston-Sino American i pa 4'or Marlboro-Banco di Caribe.

Franse profs naar WK-wielrennen op de weg

NEMOURS — Na een vergadering van ruim drie uur, donderdag in Nemours, hebben de Franse wielrenners, die zijn aangewezen voor het wereldkampioenschap op de weg, besloten op 5 september in Goodwood te starten. De Franse profs hadden gedreigd het wereldkampioenschap te boycotten omdat er problemen waren ontstaan bij een controle op het gebruik van stimulerende middelen bij een criterium in Callac. Na afloop van die wedstrijden zouden vijf Franse renners, onder wie tour-winnaar Bernard Hinault, gecontroleerd worden. Het vijftal weigerde echter waarna de Franse bond forse straffen uitdeelde. Op hun beurt vormden de Franse renners weer een front tegen de bond waarbij zelfs gedreigd werd met een boycot van de strijd om de wereldtitel.

AMSTERDAM — Het bestuur van de stichting "VN-jaar voor de sancties tegen Zuid-Afrika" heeft protest aangetekend tegen het plan van de Koninklijke Nederlandse Lawntennisbond (KNLTB) een Zuidafrikaanse trainer in dienst te nemen. Al eerder was de stichting ontstemd over de deelneming van Zuidafrikaanse spelers aan de open Nederlandse kampioenschappen op het Melkhuisje in Hilversum.

Donderdag maakte de KNLTB bekend, dat Frew McMillan als interim-coach zal gaan optreden. De stichting "VN-jaar voor de sancties tegen Zuid-Afrika" verklaarde dat McMillan zijn land vele malen vertegenwoordigde bij wedstrijden in het Davisbekertoernooi.

WK-basketbal

VS bezorgt Sovjet Unie eerste nederlaag

CALI — De basketbalploeg van de Sovjet-Unie heeft donderdag in Cali bij het wereldkampioenschap zijn eerste nederlaag opgelopen. De Verenigde Staten wonnen met 99-93, na een achterstand bij rust van 48-51. De Soviet-Unie had zich al geplaatst voor de finale van zaterdagavond. De kans is groot dat dan opnieuw de Amerikanen de tegenstander vormen. De Verenigde Staten kunnen hun plaats in de eindstrijd veilig stellen door in hun laatste wedstrijd Australie, dat donderdag met 91-105 verloor van wereldkampioen Joegoslavie, te verslaan. Spanje en Joegoslavie zijn al uitgespeeld en hebben ieder tien punten uit zes wedstrijden. De Verenigde Staten staan op negen uit vijf.

De uitslagen in de finalegroep zijn: Joegoslavie — Australie 105-91; Verenigde Staten — Sovjet-Unie 99-93.

STAND: 1. Sovjet-Unie 6-11 (+149); 2. Spanje 6-10 (+48); 3. Joegoslavie 6-10 (+38); 4. Ver. Staten 5-9 (+22); 5. Australie 5-9 (-50); 6. Canada 5-5 (-52); 7. Colombia 5-5 (-155).

Twee Franse zaken op zwarte lijst VS

WASHINGTON — De Franse bedrijven Dresser France (dochteronderneming van Dresser in Dallas, Texas) en Creusot-Loire zijn op de lijst van buitenlandse ondernemingen gezet waarmee Amerikaanse maatschappijen geen zaken mogen doen. Dit heeft het Amerikaanse ministerie van Handel donderdagavond meegedeeld.

Dresser France wordt gestraft omdat zij tegen de zin van president Reagan compressors aan de Sovjet-Unie levert die over enige jaren gas uit Siberie naar West-Europa zullen pompen. Creusot-Loire is op de lijst gezet omdat zij Dresser onderdelen heeft geleverd voor de compressors.

De maatregel van Washington betekent onder meer dat de twee Franse bedrijven voortaan verstoken zullen blijven van alle Amerikaanse technologische materialen en kennis. Ze hebben bij de produktie van (onderdelen voor) de compressors gebruik gemaakt van licenties van bedrijven in de Verenigde Staten en dat wil president Reagan niet hebben. Volgens het ministerie lopen ook andere Europese bedrijven die materiaal voor de pijpleiding leveren de kans om op de lijst gezet te worden.

WORLD IN A NUTSHEL

[illegible]TERDAM — Interest [illegible] in the Netherlands and [illegible] in Europe came down [illegible] in the wake of [illegible] in the United States [illegible] hope that cheaper [illegible] put some life in the [illegible] economy. The [illegible] (Central) bank cut [illegible] by a full one per cent [illegible] Friday giving a [illegible] note rate of eight [illegible], a rate on secured loans [illegible] per cent and bank rate of [illegible] per cent.

[illegible] BUNDESBANK — [illegible] Germany's Central bank, [illegible] up to one percentage [illegible] the rate it charges [illegible] banks for funds and [illegible] bank president Karl [illegible] encouraged private [illegible] to follow suit with lower [illegible]. The Italian banking [illegible] proposed a cut from [illegible] 20.75 per cent for its [illegible] lending rate to corporate [illegible] and British rates [illegible] further signs of easing.

[illegible]TERDAM — Efforts by Greenpeace environmental [illegible] to hamper a Dutch [illegible] dumping nuclear waste in [illegible] Atlantic were nog illegal an [illegible] court ruled yester[illegible]. But the court granted a re[illegible] from the Netherlands [illegible] research centre (ECN) to [illegible] Greenpeace from making [illegible] dumping of around 3.000 [illegible] of low-level nuclear [illegible] impossible. [illegible] organisation will be liable [illegible] penalty of 250.000 guilders [illegible] dollar) per day if it [illegible] in preventing dumping [illegible] the Dutch freighter [illegible] deborg, which is on its [illegible] a site off North-Western [illegible] Greenpeace claimed the [illegible] a lawyer [illegible] said its means [illegible] Greenpeace vessel [illegible] on its way to the [illegible] attempt to hamper [illegible] the dumping opera[illegible] long as it did not [illegible]. However, the ECBN also welcomed the ruling, which it said meant the Sirius would have to stay far enough away from the Scheldeborg to allow dumping to take place.

PARIS — An American-owned company under orders from the French government yesterday delivered three gas compressors for shipment to the Siberian pipeline project in defiance of a ban by president Reagan. The 60-ton machines built by Dresser France were loaded aboard the French-owned freighter Borodine at Le Havre hours after the US administration threatened swift penalties for firms that violated its embargo. The vessel later left on its four-day voyage to the Baltic port of Riga, port officials said.

WASHINGTON — The US Commerce department is expected to announce sanctions against a firm ordered by France to defy president Reagan. Ban on US technology for the Soviet gas pipeline, administration sources said yesterday. The sources said Dresser Industries of Dallas, its subsidiary Dresser France, of both would be 'blacklisted' curtailing their trade.

BEIRUT — Italian troops landed in Beirut yesterday, took over a key crossing point between the two halves of the city and prepared to escort 1.500 Palestinian fighters to the Syrian border today. The 200 Italians and a contingent of French troops joined US and French units already in the Lebanese capital, forming a multinational force to oversee the evacuation of Palestinian forces from West Beirut. French ambassador [illegible] Henry told reporters that Italian and [illegible] soldiers would escort [illegible] of the Syrian-commanded Palestine liberation army (PLA) along the Damascus road today in the first overland evacuation operation.

BOMBAY — An unidentified gunman fired three shots at the United Arab emirates (UAE) consul general in Bombay yesterday, but the diplomat was unharmed, police said. The Bombay police commissioner said the bullets hit consul-general Ibrahim Jawad's car. The attacker appeared to be a [illegible]

BRUSSELS — The European Community, worried about increased tension with the United States, is pressing for urgent talks on differences over the Siberian-Europe gas pipeline, senior officials said yesterday. The community has still not received Washington's response to its note earlier this month on political, economic and legal objections to president Reagan's embargo on the transfer of technology to the Soviet Union. The pipeline controversy and parallel disputes about steel, agriculture and other trade issues have soured relations between Western Europe and Washington. "We must at all costs avoid an escalation and avert a trade war which could be damaging to both sides", European Commission president Gaston Thorn said.

LOS ANGELES — Ex-actress Vicki Morgan will press ahead with a "Alimony" suit for more than five million dollars against one of President Reagan's closest friends. Despite being "grief-stricken" by his death, her lawyer said. Lawyer Marvin Mitchelson, said Miss Morgan was "very, very broken up' over the death of multi-millionaire Alfred Bloomingdale. "She is also very

NIAMEY — Mediators in the Iraq-Iran war will step up efforts in the next few days to try to end the 23-month conflict, the Islamic conference organisation (ICO) secretary-general, Habib Chatti, said yesterday. "Our action will pick up soon with the agreement of both parties", he told journalists during the annual ICO foreign ministers" conference here. He said he would soon be in touch with Guinean president Ahmed Sekou Toure, who heads the ICO's peace committee on the Gulf war. "It is certain that the committee will [illegible] new contacts in the [illegible] days, maybe in a week or [illegible] days, depending on talks I will have with president Sekou Toure", he added.

NEW YORK — Despite a late wave of profit taking, prices were broadly higher at the close of the New York Stock exchange Thursday in the heaviest trading in history. The Dow Jones industrial average, which rebounded 9.99 points Wednesday from a 16.27 setback the day before, was ahead 7.51 points to 892.40 shortly before the Nyse close. That would be the highest closing since it finished at 892.69 on Dec. 4. 1981. It had been ahead 18 points to 903 at midafternoon. Advanced led declines by about an 11-4 margin the 1,968 issues crossing the New York Stock exchange tape at 4 P.M. EDT. Nyse turnover amounted to about 138,370.000 shares, up from the ;106,200.000 traded Wednesday and well over the previous record 132,690.000 traded Aug. 18. Trading was so heavy the Nyse transaction tape ran 18 minutes late in the early going and ran behind well into the afternoon. Prices were higher in active trading of American stock exchange issues.

Basebal results

NEW YORK — Results of Thurday's Major League baseball games:

AMERICAN LEAGUE
(1st) California Angels 10 Boston Red Sox 1; (2nd) Boston Red Sox 4 California Angels 3; New York Yankees 7 Minnesota Twins 2; Kansas City Royals 5 Texas Rangers 3; Baltimore Orioles 12 Toronto Blue Jays 5; Milwaukee Brewers 10 Oakland A's 3 and Seattle Mariners 5 Detroit Tigers 4.

NATIONAL LEAGUE
(1st) Montreal Expos 3 Houston Astros 2 and (2nd) Montreal Expos 5 Houston Astros 3.

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.425	1.445	1.465
PND STERLING	3.05	3.11	3.17
NED GLD	65.73	66.45	67.25
BOLIVAR	40.91	41.63	42.43
ZW FRANCS	85.38	86.10	86.90
FR FRANCS	24.62	25.72	26.42
DUITSE MARK	72.21	72.93	73.73
SUR GLD	--.--	100.07	102.59
IT LIRE	0.97	1.27	1.33

U.S. STOCKMARKET NEWS

Am.Tel.Tel.	56 1/2	- 1/8	I.B.M.	69 1/8	- 1/8
ASA Ltd.	40 1/2	+ 1 1/4	I.T.T.	26 7/8	- 1/4
Atl.Richf.	39 1/8	+ 5/8	K.L.M.	33 3/8	- 5/8
Bally	25 5/8	+ 7/8	Merck	74	+ 1 1/2
Burroughs	35 1/4	+ 7/8	Motorola	70 7/8	+ 1 1/4
Comsat	63 5/8	+ 2	N.C.R.	59 3/4	unch
Coca Cola	39 3/8	- 1/2	Pepsico	41 5/8	- 1/4
Disney	53 1/8	- 2 3/8	Pfizer	62 1/8	+ 1/8
Dome Mines	10 3/8	+ 5/8	Royal Dutch	33 1/8	- 1/8
Dupont	34 3/4	+ 1/8	Schlumberger	36 7/8	- 5/8
East. Kodak	79 1/2	+ 1/4	Shell Oil	35 1/4	+ 1 7/8
Exxon	28 7/8	- 1/8	Syntex	42 1/8	- 3/8
Ford	28	unch	Union Pac.	38 1/4	+ 1 1/4
Genl.Dynamics	31 1/2	- 1/8	U.S. Steel	20	+ 5/8
Genl.El.	73	+ 2 3/4	West.El.	31 1/2	+ 5/8
Genl.Motors	47 7/8	unch	Xerox	[illegible]	+ 3/8
Dow Jones	892,41	+ 7,52	Gold	427,30	+ 19,80
Six months tsy bills		9,33%	Silver	8,46	+ 0,48

AMSTERDAM

A.B.N.	243,00	Philips	25,00
Akzo	25,50	Robeco	209,50
Heineken	66,40	Rolinco	201,50
Kon.Olie	88,90	Unilever	150,50

English Companion

HENRY — by Jack Tippit

DOCTOR IS IN
DOCTOR IS IN
DOCTOR IS IN
DOCTOR IS OUT TO GOLF

Jim Henson's MUPPETS

[illegible]
THINGS ARE TOUGH ALL OVER! EVERYONE'S CUTTING BACK! AND BESIDES....
THERE'S NOTHING WRONG WITH KISSING A REMNANT!

Beetle Bailey — By Mort Walker

HEY, COOKIE! DON'T PUT YOUR WHOLE ARM IN THE POOP!
THAT CIGARETTE I DROPPED IN THERE HAD A FEW GOOD PUFFS LEFT IN IT

QUINCY — By Ted Shearer

Met diepe droefheid maken wij het overlijden bekend van onze [illegible]

ANA PETRA JOSEPA
geb. WEVER

De begrafenis vindt plaats op Zaterdag 28 Augustus om 10.30 op de Rooms Katholieke begraafplaats te [illegible]
[illegible]

Namens haar echtgenoot:
[illegible]

Serie op tv over politieke geschiedenis

WILLEMSTAD — De geschiedenisserie "Historia di Korsou" wordt morgen, zaterdag 28 augustus vervolgd met het eerste gedeelte van een driedelige serie over de politieke geschiedenis van Curacao. In dit eerste wordt de politieke geschiedenis tussen 1634 en 1950 behandeld; dus vanaf het tijdstip dat Nederland de eilanden van de Nederlandse Antillen bemachtigde tot het begin van onderhandelingen om te komen tot de autonomie van de Antillen. Het tweede gedeelte wordt op 4 september gepresenteerd en behandelt de politiek in de periode van 1950 tot 1970, terwijl het derde gedeelte op 11 september gepresenteerd wordt en de periode omvat vanaf 1970 tot heden.

Werken met een lijk

ANNO 1982 NOG IETS schrijven over het vak Nederlands op de Curacaose school is zoiets als worstelen met een kadaver. Reeds lang vóór de ministeriele uitspraak wás het Nederlands overleden! Helaas is verzuimd door (plitieke?) onmacht en/of onwetendheid om daar in de praktijk rekening mee te houden. Dus werkt een groot deel van de schoolgaande jeugd en hun leerkrachten dagelijks met een lijk, dat in steeds verder gaande staat van ontbinding verkeert.....

De geboorte van het moedertaalonderwijs blijkt een olifantsdracht te zijn waarvan het tijdstip nauwelijks is te bepalen. Natuurlijk had het Papiaments als vak liever eergisteren dan vandaag ingevoerd moeten worden. Dan zouden de lagere schoolleerlingen minstens de begrippen voor de dingen in hun moedertaal met woorden machtig zijn geweest en hadden zij leren denken! Het aanleren van welke andere vreemde taal dan ook zou hun minder moeite gekost hebben.

Er zijn lichtpunten: de spelling is bijna geregeld en het CLO heeft een bijna complete leergang lees- en taalonderwijs in het Papiaments voor de basisschool. Maar er is één punt waarover iedereen in alle talen zwijgt. Zolang de invoering van het Papiaments — hoe dan ook — geen wettelijk feit is, zit men met het (ondeugdelijk gebleken) systeem van het Nederlands als voertaal. En men zal daar ook na die wettelijke invoering nog minimaal ACHT jaar mee blijven zitten vóór de gevolgen van die invoering merkbaar worden in het voortgezet onderwijs!

Voor de gemiddelde leerling op MAVO, HAVO of VWO is het Nederlands niet eens voertaal op school, zelfs niet in de Nederlandse les! Bij de andere vakken is een onvoldoende beheersing van het Nederlands meestal de hoofdreden van slechte resultaten. Uit arren-moede test men bij proefwerken dan ook maar uitsluitend de kennis van zijn vak en elimineert daarbij bewust de gebrekkige wijze waarop de taal beheerst wordt. Terwijl men eigenlijk moet eisen dat de leerling het geleerde moet kunnen formuleren om ermee te werken. Op deze wijze ontneemt men de zin aan het Nederlands als voertaal: er is geen stimulans of dwang meer om zich goed uit te drukken en het Nederlands wordt dan een voertaal-vak verschoven naar vreemde taalvak. Met dit verschil dat men wel de normen voor de voertaal (moedertaal) handhaaft!!

Het volgende resultaat is dat het niveau van het Nederlands dusdanig zal dalen dat het op een bepaald moment onmogelijk zal blijken om proefwerken of examens te maken die ook nog maar iets testen. Want naast de actieve beheersing van de taal zal ook het passieve begrip verdwijnen. En dan? Leerkrachten uit het voortgezet onderwijs hebben al lang de illusie verloren dat het Nederlands nog voertaal zou kunnen zijn. Bovendien lopen zij dagelijks tegen een veel te klein referentiekader aan bij hun leerlingen; te klein voor hun leeftijd en het niveau van de klas waarin die leerlingen zitten. Er is geen kennis van actuele problemen, noch van land of eiland, noch van de wereld. En daar is ook geen belangstelling voor. De informatie die hierover verstrekt wordt via radio, pers en tv is te gering en te weinig gedifferentieerd om hun kans te geven tot het vormen van een eigen oordeel. Voornaamste factor blijft het feit dat ze het misschien wel horen, maar het niet verstáán, omdat hun beheersing van de taal (óók het Engels en het Spaans én het Papiaments) niet voldoende is. Hun leef- en denkwereld is te bekrompen door allerlei (vooral ook buitenschoolse) oorzaken. Het wonen op een eiland is er daarvan één.

De leerkrachten van de examenklassen staan dan ook voor de dubbele opdracht om binnen het kleine referentie-kader te blijven, dat al doende uit te breiden en tegelijk toe te werken naar de (hoge) exameneisen en -normen.

Met "Antillianiseren" wordt dan ook vaak niets anders bedoeld dan: het niveau verlagen; het gemakkelijker maken voor de leerlingen. Maar omdat je gebonden bent aan die (hoge) eindstreep ben je bezig jezelf en je leerlingen te beduvelen. En op deze wijze is het Nederlands teruggebracht tot een onrechtvaardig wat oneigenlijk selectiemiddel, waarvan zelfs goede leerlingen de dupe worden.

Een alternatief? Misschien zijn er twéé. Gewoon doorgaan met elkaar voor de gek te houden en steeds meer leerlingen het slachtoffer laten worden met een steeds verdere daling van het onderwijsrendement, maar met wel op het eind een mooi echt Nederlands diploma voor de happy few. Of afstappen van de Nederlandse norm en het aandurven bij het zelf samenstellen van examens en normen rekening te houden met de specifieke Curaçaose taalproblematiek (zoals dit voor het MAVO al gebeurt).

Waarvoor ook gekozen wordt — en de keuze zal een politieke zijn — in beide gevallen mag men niet uit het oog verliezen dat de eerste ACHT jaar aan de structuur van het huidige systeem weinig zal veranderen. Daarom zou het nuttig zijn als men de gemeenschap daarvan op de hoogte zou stellen. De ouders zouden dan moeten eisen, dat hun kinderen goed les krijgen, dat wil zeggen in het Nederlands zolang er niets anders is. Dan zouden ouderen én leerkrachten moeten ophouden het woord en het vak te belasten met een onredelijk negativisme dat alleen maar leidt tot een (aangeprate) aversie bij de leerlingen. Want die moeten er uiteindelijk mee klaar zien te komen!

Kinderen die nu van de basisschool komen met een zeer beperkte kennis van het Nederlands omdat het niet consequent als voertaal is gebruikt, worden bij het voortgezet onderwijs bij voorbaat al gedupeerd, omdat zij alle vakken in het Nederlands krijgen. Ook de radio, de kranten en de tv zouden een steun kunnen zijn als zij zich zouden houden aan hun 40% zendtijd in het Nederlands! Alle beetjes helpen immers.

Zelfs als het Nederlands in het onderwijs helemaal zou verdwijnen, zijn we daar de eerste ACHT jaar zeker niet aan toe. Tot 1990 zijn we wat betreft het voortgezet onderwijs nog gebonden aan het tegenwoordige systeem. Het is niet eerlijk de leerlingen van nu bewust kansen te ontnemen met het oog op vage mogelijkheden in de toekomst. Daar is uiteindelijk niemand mee gediend; het land nog het minst!

Vier vragen aan samen-stellers van onderwijsnota

VRAAG 1
Waarom moet men zoveel moeite doen om zich in het bezit te stellen van de discussienota Enseñansa pa un i tur? Gezien de totale kosten die de voorgestelde veranderingen zullen vragen, moeten toch minstens alle onderwijsgevenden gemakkelijk inzage kunnen krijgen in die nota.

*** VOORSTEL**
Stuur per school per vijf leerkrachten één exemplaar van de discussienota, het liefst persoonlijk geadresseerd en voorzien van lessuggesties.

VRAAG 2
Waarom is in de nota geen notenapparaat opgenomen of minstens een lijst van geraadpleegde literatuur? De belangstellende lezer wordt door deze vergeetachtigheid de toegang tot nadere studie onthouden.

*** VOORSTEL**
Publiceer nu zo snel mogelijk een literatuurverwijzing per hoofdstuk en neem in de definitieve versie van de nota een notenapparaat en een literatuurverwijzing op.

VRAAG 3
Waarom zijn er geen getallen of percentages opgenomen, wanneer er uitspraken gedaan worden als 'de bovenlaag van de bevolking', 'de grootste groep van de bevolking', 'de talrijke zittenblijvers', etc.

*** VOORSTEL**
Maak duidelijk aan de bevolking dat dit weglaten van getallen en percentages een fout is en verbeter dit alsnog.

VRAAG 4
Waarom staat deze nota 'pa un i tur' zo vol met moeilijke woorden? Daardoor sluit men toch veel mensen die de nota zouden willen lezen, van te voren uit!

*** VOORSTEL**
Laat zo snel mogelijk een verklarende woordenlijst verschijnen, en houd voor de definitieve versie rekening met de leesbaarheid van deze voor iedereen bestemde onderwijsnota.

Nota inzet machtsstrijd tussen Sitek en R.K.C.S.

HET LIJKT MET de brede maatschappelijke discussie over de onderwijsbeleidsnota (OBN) dezelfde kant op te gaan als bij de onafhankelijkheidsproblematiek. Leek de informatiedag over de OBN, 18 maart jl., een startpunt te zijn voor discussie na korte tijd was het elan, dat ongetwijfeld van deze dag uitging, weggeebd. Tot mijn verbazing kwamen er nauwelijks reacties op de vreemde gang van zaken op de informatiedag. Vandaar dat ik het niet kan laten, als binnenkort vertrekkend contractant, mijn mening over het een en ander te geven.

Waarom reageert er vrijwel niemand? Interesseert het de meesten niet of is men bang zich voor of tegen de door de Sitek gehanteerde werkwijze op de informatiedag uit te spreken? De woorden van Sitek-voorzitter, de heer Cova, en het Amigoe-verslag van 19 maart over de informatiedag, overdenkend, zou men kunnen concluderen, dat een verdere discussie over de hoofdzaken uit de OBN niet meer nodig is. Zo werd gesteld dat door de zaal bij acclamatie verscheidene conclusies werden getrokken. Hieronder de niet geringe: "het onderwijs dient in handen te zijn van de overheid en niet in de handen van "een of ander particulier groepje". Het lijkt me dat de werkelijkheid hier danig geweld aangedaan wordt, door het RK Centraal Schoolbestuur (RKCS) als zodanig te betitelen. Een groot deel van de Curaçaose bevolking beschouwt zichzelf hoe dan ook nog altijd katholiek. Even onterecht zou het zijn de Sitek zo te omschrijven.

Bij acclamatie (=toejuiching) aannemen betekent dat een duidelijke meerderheid door vingeropsteken of anderzins zijn instemming betuigt. Hoe kan men in een zaal met ca. 1500 (?) mensen een dergelijke constatering doen? Zo overtuigend was het applaus niet en zeker niet iedereen klapte. En wat te denken van de honderden, die de zaak reeds snel na het begin verlieten?

De heer Cova sprak van "door de zaal aangenomen conclusies" en concludeerde dat dé leerkrachten de lijn van de Sitek steunen. Ook werd de zaal geacht de houding van het RKCS ten zeerste af te keuren. Ik kan dit slechts kwalificeren als pure manipulatie en indoctrinatie. Afgezien hiervan dacht ik dat het om een informatiedag ging, waar dus geen conclusies getrokken behoren te worden.

Ik signaleer hier ondemocrattische tendenzen, dezelfde welke de schoolbesturen terecht verweten worden. Echter van een stichting kan men dat ook eerder verwachten, zeker als het voor onbepaalde tijd benoemde bestuur een zekere starheid kan worden toegerekend.

Mijn conclusie is duidelijk; er is hier sprake van een pure machtsstrijd, waarbij de Sitek met behulp van de OBN en de beleidsnotacommissie probeert de bijzondere schoolbesturen en in het bijzonder het RKCS, voorgoed buitenspel te zetten. Dit is een bedenkelijke zaak. De vrijheid van onderwijs is een in vele landen zwaar bevochten recht, waar men niet te licht over mag denken. De beleidsnotacommissie stelt dat een afschaffing van de gelijkbekostiging geen aantasting inhoudt van de vrijheid van onderwijs, en dat enkele uren godsdienstonderricht per week deze vrijheid voldoende waarborgen. Onbegrijpelijk. Het zou hetzelfde zijn de algehele persvrijheid te vervangen door het reserveren van enkele kolommen in het staatsblad voor particuliere journalisten en dan te zeggen dat de persvrijheid niet wordt aangetast.

Als voorbeeld wordt hier door de onderwijsbeleidsnota commissie de democratische Verenigde Staten genoemd, waar men ook een niet-gelijkbekostiging kent. Op de eerste plaats kennen we de redenen waarom hiervoor gekozen is niet voldoende. Op de tweede plaats hoeft niet alles wat uit de VS komt goed te zijn en nagevolgd te worden.

Een feit is dat momenteel een meerderheid van de ouders, om wat voor redenen dan ook, kiest voor het bijzonder onderwijs. Een beknotting van deze keuze door niet-gelijkbekostiging, betekent per definitie een beknotting van de vrijheid van onderwijs (misschien moeten er wel meer voor iedereen bereikbare openbare scholen komen, om een betere keuze mogelijk te maken).

Een ander argument van de onderwijsbeleidsnotacommissie voor het samenvoegen van de schoolbesturen tot één openbaar schoolbestuur, is dat het doorvoeren van de zo noodzakelijke onderwijsvernieuwingen gemakkelijker kunnen geschieden. Dit is misschien wel waar, maar dit kan toch geen serieus criterium zijn? Het belangrijkste punt dient te zijn dat veranderingen pas doorgevoerd mogen worden na zorgvuldige studie en overleg, en nadat een ruime meerderheid van alle belanghebbende; zoals ouders, leerkrachten, scholen en schoolbesturen zich akkoord verklaren en bereid zijn mee te werken aan de uitvoering ervan. Ook de bijzondere schoolbesturen zullen het er wel mee eens zijn, dat er dringend verbeteringen aan het onderwijs moeten worden aangebracht en zullen daarzeker aan mee willen werken. Via wettelijke regelingen, waaraan alle schoolbesturen moeten voldoen, kunnen veranderingen tot stand komen.

Ik zou een beroep willen doen op de Sitek en het RKCS, om de tot niets leidende machtsstrijd nu eindelijk eens op te geven, in het belang van het onderwijs. Laten ze inplaats hiervan de dialoog openen en samen met alle leerkrachten, op alle niveaus en aan de hand van de OBN, zoeken naar oplossingen voor de grote problemen in het onderwijs. Hierbij dienen ze elkaars uitgangspunten en standpunten te respecteren. Naar we mogen aannemen heeft toch iedereen hetzelfde doel voor ogen, een goed onderwijs voor ieder Antilliaans kind.

Tot slot, het zijn de leerkrachten die, in direct contact met het kind, de onderwijsvernieuwingen moeten doorvoeren (in welke beheersstructuur dan ook). Daartoe wordt van hen, behalve een gedegen vakkennis, een grote interesse en inspanning gevraagd. Hiermee valt of staat elke onderwijsvernieuwing.

Informatie-dag Sitek

Het gaat om meer dan alleen Papiamentu als voertaal op de school

IN DE NOTA WORDT regelmatig gesproken over de invoering van het Papiamentu op de scholen. Soms wordt dit zodanig gesteld en ook weer doorverteld, dat het er de schijn van heeft, dat de invoering van het Papiamentu het onderwijs ten goede zou komen. De vraag is of deze stelling juist is. Schrijver deze betwijfelt deze stelling, niet binnen het gehele kader van wat er in de onderwijsnota staat, maar als stelling-zonder-meer. Als invoering van het Papiamentu uit het geheel van de contekst van de onderwijsnota gehaald zou worden, dan zou dat funest zijn; funest voor het Papiamentu dat dan geen eerlijke kans zou krijgen; funest ook vanwege de frustratie van zovelen die voorstander zijn van de invoering van het Papiamentu op de scholen.

Het Papiamentu als door **iedereen geaccepteerde** en erkende moedertaal — dus ook op alle scholen — zal ongetwijfeld het gevoel van de eigen identiteit bevorderen, en dat is een groot voordeel. Daarnaast moet men de durf hebben zich af te vragen of de bevordering van het gevoel van de eigen identiteit hét antwoord bij uitstek is voor de problemen van de Antillen. Als dat zo zou zijn, dan is in die situatie de maatschappij veranderd, en dat is niet waar. Men lette op het volgende voorbeeld:

Stel dat alle Argentijnen, alle Amerikanen en zelfs alle Russen Papiamentu als moedertaal zouden gebruiken, dat feit op zichzelf verandert dan niets aan de maatschappij-structuur van Argentinie, Amerika en Rusland. Ieder van de genoemde landen zou zijn eigen opbouw blijven behouden. Datzelfde geldt evenzeer voor de Antillen en maakt de vóóronderstelling dat het Papiamentu als moedertaal de maatschappij zou veranderen, tot een drogreden. Er zouden hooguit wat bordjes verhangen worden ten voordele van hen die nu niet 'aan de bak gekomen zijn' vanwege het feit dat ze onvoldoende Engels-, Spaans- of Nederlands-op-niveau kennen (hoewel... ook dat valt dan nog maar te bezien!). Maar ook als het Papiamentu als moedertaal functioneert, dan zijn er niet meer banen, dan is er niet automatisch een meer gelijkmatige verdeling van de inkomens, dan zijn niet daardoor de eilanden minder eiland.

Als in de onderwijsnota over het Papiamentu op de scholen gesproken wordt, dan moet men dat blijven bezien in samenhang met de andere waarden waarvoor de aandacht gevraagd wordt: onderwijs moet zodanig in elkaar zitten/gegeven worden, dat het **bevrijdend** werkt; de vorming en de scholing moeten van dien aard zijn dat wie onderwijs **genoten** heeft, verantwoordelijkheid kan en wil dragen, en binnen haar of zijn leefsituatie verantwoordelijkheid kan en wil geven en van andere kan en wil accepteren.

Wat wordt er dan gevraagd van onderwijsgevenden, en niet alleen van hen, maar ook van ouders en van verzorgers? Als immers opvoeding en onderwijs goed waren, dan was er geen nota "Enseñansa pa un i tur" nodig geweest! De nota **wijst** naar verandering!! Van leerkrachten, van ouders, van verzorgers!! Men dient zich dit zeer goed te realiseren. Binnen het kader van wat de onderwijsnota nastreeft zijn bijvoorbeeld de volgende uitspraken waar:

— Als men 20 jaar voor de klas staat, is dat geen argument dat men **dus** ook goed les geeft; of:

— Als men vader of moeder is, dan is dat geen argument dat men **dus** ook een goed vader of moeder is.

De bereidheid om te veranderen, om anders tegen mens en maatschappij aan te kijken, en vooral om kwetsbaar te durven zijn is de moeilijkste kant van de hele onderwijsnota. Het invoeren van het Papiamentu is dan inderdaad maar een deelaspect van wat de commissie voorstaat.

Voor wie geinteresseerd is in de veranderingen zou eigenlijk kennis moeten nemen van boeken als:

Freedom to learn van Carl R. Rogers, in het Nederlands verschenen onder de titel **Leren in vrijheid**;

The book of Choice, a practical guide to transactional analysis, geschreven door Thomas A. Harris;

Podemos cambiar, analysis transaccional, una manera de lograrlo, geschreven door Hugo Ramirez Ospina en Maria Eugenia Escobar de Sierra;

P.E.T. Parent Effectiveness Training van Dr Thomas Gordon, in het Nederlands verschenen onder de titel **Luisteren naar kinderen**;

Ervarend leren, gebaseerd op de pedagogische ideeen van Paulo Freire, een uitgave van de Horstink te Amersfoort.

Kennisname van deze en vele andere boeken die eigenlijk overal verschijnen of verschenen zijn op het gebied van omgaan met elkaar of meer psecifiek op het gebied van onderwijs maken duidelijk hoe algemeen de onderwijsnota **Enseñansa pa un i tur** is. Deze nota hoort thuis bij al die geschriften die internationaal het licht zien om de mensen en met name de onderwijsgevenden de weg te wijzen naar een zich langzaam verbeterende en eerlijker maatschappij. Het zou erg toe te juichen zijn als de eigen onderwijsdeskundigen meer bekendheid zouden geven aan de literatuur die hen geholpen heeft om te schrijven wat zij geschreven hebben.

"Enseñansa pa un i tur"

HET RAPPORT "ENSEÑANSA pa un i tur" van de Onderwijsbeleidsnota-commissie is begin dit jaar voer voor vele discussies op allerlei niveau geweest. Toch is niet die inhoudelijke discussie gevoerd die nodig is. Nu de verkiezingen voor de Staten achter de rug zijn, de emoties even wat gezakt zijn, het nieuwe schooljaar van start is gegaan en de Beleidsnota-commissie zit te wachten op reacties uit de gemeenschap op de inhoud van zijn rapport, is de tijd rijp om meer inhoudelijk te werk te gaan.

De discussies hebben zich vooralsnog te zeer beperkt tot enkele belangengroepen die elkaar vliegen trachtten af te snoepen. De Amigoe wil meehelpen proberen dat te doorbreken. Enkele personen uit het onderwijsveld hebben de Amigoe benaderd met kritische schriftelijke kanttekeningen op en verband houdend met de betrokken nota. De Amigoe publiceert vandaag deze ontboezemingen met de bedoeling anderen uit de gemeenschap – niet alleen onderwijskrachten! – uit te nodiggen daarop kort en zakelijk te reageren. Uit die reacties worden vervolgens dan weer enkele stukken geselecteerd en gepubliceerd in een volgende Ñapa met de bedoeling daarmee de discussie gaande te houden. Deze stukken worden allemaal – tenzij nadrukkelijk anders gewenst door de schrijver – anoniem gepubliceerd om te vermijden dat de discussie zich weer zal gaan toespitsen op personen en instanties, waarbij de kern van de zaak niet grondig genoeg aan de orde komt. Discretie is derhalve verzekerd.

De lengte van de reacties mag hooguit twee vellen A-4 papier met maximale spatie tussen de regels zijn. Alle stukken moeten ondertekend zijn en voorzien van adres en eventueel telefoonnummer zoals voor alle ingezonden stukken voor de Amigoe geldt; zonder dat dat betekent dat die gegevens ook in de krant komen. Indien de betrokkenen het wensen, is de Amigoe-redactie bereid die stukken vervolgens ook door te sturen naar de Onderwijsbeleidsnota-commissie. De redactie houdt zich het recht voor om inzendingen te weigeren in te korten of na consultatie van scribent(en) veranderingen aan te brengen.

Onder alle omstandigheden blijft de Amigoe-redactie verantwoordelijk voor hetgeen op deze en de volgende onderwijs-pagina's wordt gepubliceerd. Dat impliceert evenwel nog niet dat de redactie het met de strekking en/of inhoud van al die stukken ook eens is. Het streven is erop gericht langs deze weg meer leden van de Antilliaanse gemeenschap (van alle zes eilanden) te betrekken bij de ontwikkelingen in het onderwijs, omdat het uiteindelijk iedereen aan gaat. Immers, Enseñansa pa un i tur..........

Enkuentronan internashonal ta na benefisio di deporte lokal

Interes di deporte hopi bia ta ser neglisha

Skirbi pa Max Suart

WILLEMSTAD – Ta birando un kustumber ku na momentu ku ta bai realisa enkuentronan di futbòl internashonal na Korsou, semper ta surgi un avalancha di problema. Motibunan prinsipal di esaki ta na promé lugá, pa via di ku no tin un liña stipulá kua nos dirigentenan i e instansianan ligá na deporte lokal tin di atene nan mes na dje. E di dos motibu ku ta un dje faktornan ta pisa masha hopi i ku dia pa dia ta matando nos deporte ta: Probecho personal! Na okashon di enkuentronan di futbòl internashonal semper bo ta tende gritunan masha emoshonal di ku sigun reglanan internashonal esaki i esaya no ta posibel. Sinembargo hopi bia nos ta lubida e meta general kua ta: Traha na interes di deporte!

Na momentu ku nos desvia for di e meta aki ta e deporte, sea ki ramo ku e ta, ta esun ku ta sufri. E ultimo desaroyonan ku ta tumando luga den seno di futbòl lokal sin duda no ta na bienestar dje deporte ku ya a konose un adelanto negativo konsiderabel. Kon ku nos mire adelanto di futbòl den ultimo dies aña no ta di gaba i awor ku varios ekipo poko poko a kuminsa un progreso pa loke ta trata nivel tekniko i taktiko, ta surgi problemanan ku tin konsekuensianan negativo.

ORGANISASHON

Manera ya nos a ilustra aki riba un dje motibunan di esaki ta e falta di stipulashon di reglanan kua tur instansia liga ku e deporte tin di a tene nan mes na dje. Pa via di òusensia di e reglanan aki e situashon i entendementu den seno di futbòl lokal ta hopi brua. Ekiponan afilia na federashonan lokal hopi bia ta hasi i deshasi manera nan ta hanya ta bon, sin tene niun tiki konsiderashon ku reglanan vigente.

Tuma por ehempel e aktuashon ultimo di hungadónan ku ta forma parti dje ekipo kampeon lokal i Antiyano na enkuentronan di futbòl parotin. Un forma di prosede inakseptabel i ku bou di niun forma ta na bienestar di futbòl. Unda reglanan a keda?

FEDEPROF

For di fundashon di e bond di futbòl semi-profeshonal di Korsou (Fedeprof) e bond enkuestion a keda debil te ku dia di awe. Motibu kardinal di esaki ta ku durante di e fundashon no a pone debido atenshon na reglanan ku ta na benefisio dje bond na prome luga i futbòl en general.

A konsekuensia di esaki kua direktiva ku sinta ta hanya nan konfronta ku un avalancha di problema. Un dje problemanan kardinal ta pa loke ta trata e parti finansiero. I ta mas ku logiko ku niun federashon deportivo no por drai bon sin e finansas nesesario. Ainda ta fresku den nos memoria problemanan ku a surgi ku hungadó i ekiponan durante di bishita dje ekiponan Ajax i Corinthians den transkurso di aña pasa. E problema kardinal a sinta den e topiko finansiero i un biaha mas e problema aki ta bolbe manifesta su mes enkonekshon ku e di dos bishita dje ekipo Corinthians di Brazil. Problema ta un kos ku hende bibu tin di sinya for di dje i trese solushon pa nan.

Sinembargo ta parse ku den seno di futbòl i varios otro ramo di deporte na Antiyas esaki ta net kontrali.

Dirigentenan hopi bia ta bula pipa pa problemanan eksistente, kisas pa motibu di pro personal of pa via di pre sierto angula, ku a konse ku ketu bai esaki ta bo A jega tempu pa e feder di futbòl (NAVU, CVB, prof) i e otro instansia ku e deporte sinta na trese un solushon den blemanan ku konstantem surgi ora ta trata di un pa futbòl internashonal. Pa di e situashon finansiero rio dje bond nan enkue imposibel pa nan trese nan internashonal di re Korsou. Sinembargo eks do e posibilidat di ku o stansia por hasi esaki, komete un fayo grandisim e afan pa promove e dep futbòl.

INTERNASHONAL

Inter kambio internashon vital importansia pa un de positivo di kualke ramo porte. I ta logiko ku mas cho por ser saka di esa gra laga sea ekipo of tekn aktua riba nos propio isla di e forma aki tur hende ka probecho for di nan ria. Kontrali di esaki se resulta na benefisio, sea persona so, un grupito of lo ekipo di deporte. I asin traha na benefisio di depo

WILLEMSTAD – Mantenshon di un selekshon sea di futbòl of kualke otro fano di deporte ta kosta plaka. Sinembargo sin nos neglisha interes di deporte i traha pa favorese interesnan personal of na benefisio di un ekipo eksklusivo, esaki no ta benefisia deporte en general. I alfin al kabo ta interes di deporte en general mester ta na promé lugá.

Entrega nr 73

Pa Omalio Merien

E HAKE-MATE ku Dama i Alfil, komiendo é PEON di g 7 di Pretu of é PEON di g 2 di BLANKU, berdat ta un atake serio i morta, pero ...... TI DEFENSA KONTRA DJE!! Realidat ta ku de Ajedres tin DEFENSA KONTRA TUR ATAK Pesey nos ta bai wak awe kwal ta é maneranan pa REY defendé su mes.

Korda semper riba é kwater maneranan di defens studia nan un pa un. Nos ta bai wak promé si é RE por KORE BAI. Meskos ku nos a mira den é atá dje DAMA ku ALFIL, ku é REY tin unikamente u hòki so pé bai ora é ta enroká, den é sitwashon a nada no a kambia. E REY tin aki tambe un hòki pa é kóre bai né, kwal ta den kaso di PRETU é hò h 8 i den kaso di BLANKU é hòki h 1. Lamentabl mente é movida aki no ta yuda é REY ku nèt nad ya ku é DAMA ta kóme é PEON di g 7, ora ta PRET of esun di g 2 ora ta BLANKU, anto é REY ta ha háké-máté tog!!! Bo ta korda é desir: "UN REY DE HUKI TA KLA PA KOME KUKI"??? Esaki ta ni ká ku é REY por kore bai, pero é no ta skapa. T pesey é movida dje REY aki no tin ningun senti i nos no ta hasié!

Ta keda awor pa wak si é PEON kwal ta direkt mente ataká, sí lo por kore bai! E PEON aki esun di g 7, ora BLANKU ta atakando PRETU, é ta esun di g 2, ora PRETU ta atakando BLANKU Ban wak ku é PEON di g 7 por kóre bai. Esey posibel, pasobra é PEON por move bai na g 6, hasie do un stap, of é por bai na g 5 hasiendo dos sta Pwes tin dos posibilidat pa é PEON kóre bai. Si bai na g 6, mesora nos ta mira ku é atáke dje ALFI no tey mas riba é PEON. A keda awor solamen atáke dje DAMA riba dje. Esaki ta un bon señal, p sobra manera nos a siña kaba, mester tin mas ku u piesa ta ataká, si bo atáke kiér resultá. Si é PEON pará na g 7, tin dos atáke riba dje, pero na g 6, solamente un ta keda. Anto ku esun piesa só ataka do BLANKU no por duna PRETU háké-máté. Ku movida aki anto di PEON g 7 ta bai g 6, PRETU kóre bai ku é PEON, kibrando é atáke di háké maté, ku BLANKU a póne riba dje. Pasobra:

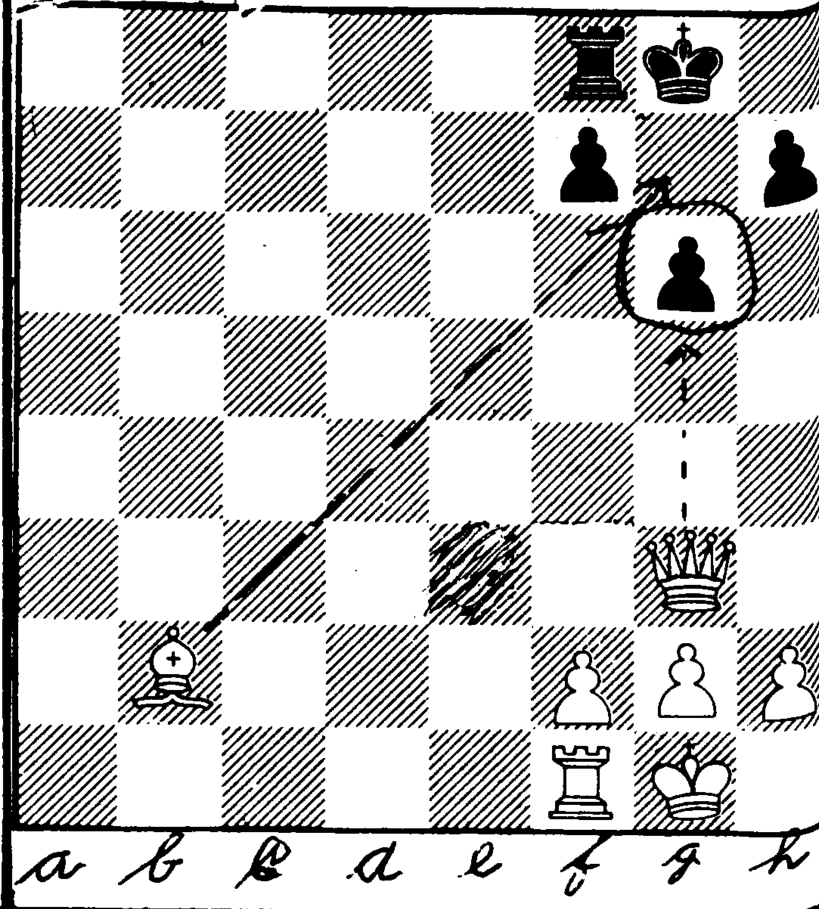
1. E ALFIL no por kómé é PEON mas;
2. E DAMA lo por kóme é PEON na g 6, pero PEON ta bon defendé dor dje PEONAN di h i di f 7, i un di nan por kóme é DAMA bèk.

Si é DAMA Hasi esey lo ta un movida masha mal més, ya ku BLANKU ta pèrdè un DAMA kasi po nada, i bo sa ku si bo PERDE BO DAMA, BO PERDE E WEGA!!!

Nos por konkluwi anto ku PRETU ta defendé s mes kontra un atáke di háké-máté tremendamen si é hunga su PEON di g 7 pa g 6, ora é PEON aki bou di atáke dje DAMA ku ALFIL parew. Aki bo **mira ku un bon defensa den peleya ta KORE BAI!!**

Wak é diagrama aki bou i konvensé bo mes.

Te otro biaha.

Hopi talento deportivo Antiyano na Hulanda

Jerrel Bernardus hungadó estelar di Quick Amersfoort

WILLEMSTAD — Antiyas i Korsou en partikular semper a produsi atletanen ku hopi talento den kasi tur ramo di deporte. Konstantemente por lesa den korantnan Hulandes di atletanan Antiyano ku ta destakando na Hulanda of ku den pasado a yega di hasi bon papel. Un gran ehempel di esaki ta Enith Brigitha. E siman aki ta toka turno di e pelotero Jerrel Bernardus pa aparese dem Ñapa, debi na su prestashon ekselente den beisbòl Hulandes.

Jerrel Bernardus ta ruman dje konosido peloteronan lokal Wendley "Chapé" Bernardus i e eks-hungadó di Blue Hawks Randy Bernardus. Jerrel ya tin tin basta aña ku e ta biba na Hulanda, kaminda ku e ta forma parti dje ekipo Quick Amersfoort ku aña pasá a degrada for di e divishon maksimo di beisbòl Hulandes i despues di un aña a bolbe sigura su partisipashon den e divishon maksimo.

Quick despues di a milita un aña den di dos divishon a sigura nan partisipashon den e divishon maksimo atrobe, despues di ku djadumingu 8 di ougustus nan a derota nan rival Storks den e partido final ku skor konvinsente di 8-1. Tabata Jerrel Bernardus kende ta hunga tersera base pa su ekipo, kende a hanyé e ultimo roletaso dje partido pa traha kune i di un forma korekto ela konverti e hugada den un "dobbel-play" sigurando e titulo pa su ekipo. No ta por nada Jerrel Bernardus a ser eligi tambe komo e hungadó mas valioso di aña pa su ekipo di Quick Amersfoort.

JERREL BERNARDUS

DIFISIL

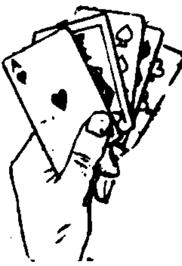
Apesar di a titula kampeon di un forma konvinsente Jerrel Bernardus ta splika den e korant di Amersfoort, ku su ekipo lo bai pasa un aña sumamente difisil den e divishon maksimo. Na prome luga nan lo mester buska un manera pa mantene e ekipo aktual serka otro i tambe reforsa e outfielder i tambe e kuerpo di pitcheo. Tambe por bini aserka ku nan lo tin di bai buska un catcher kende lo tin di yena e buraku di Toti Martina kende tin intenshon serio pa bandona e ekipo pa motibu di problema konstante ku ta eksisti entre e i e manager Joe Ross.

Apesar di a titula kampeon tantu e catcher enkuestion komo e manager ku ta fungi tambe komo outfielder tin intenshon pa bandona e ekipo. Fuera di Jerrel Bernardus Quick tin varios Antiyano mas den su alineashon manera entre otro Humphrey Bomba, Wanny Werleman, Bryson i varios otro. Basikamente e ekipo ta wordu forma praktikamente pa peloteronan Antiyano.

Kon ku bai bin pa Jerrel Bernardus no tin problema i kasi sigur e lo kontinua su trayekto largu di añanan ku e ta formando parti dje ekipo.

E artikulo aki a wordu saka for di e korant Hulandes Amersfoortse Courant/Veluws Dagblad.

Bridge

Verzorgd door H. Dorsman

HET IS ALTIJD EEN hele drukte rondom de tafel van de beroemde Omar Sharif. Hij is niet alleen een zeer begaafd bridgespeler, doch ook buitengemeen hoffelijk en charmante persoonlijkheid tegenover zijn tafelgenoten. Voor de eerste maal mocht ik hem aan de bridgetafel ontmoeten in New Orleans, waar in 1978 de wereldkampioenschappen voor paren verspeeld werden. Hij vertegenwoordigde toen Egypte. Op de Noordplaats zat de Egyptenaar Roushan die opende met 2 SA. Via 3 Kl - 3 Ruiten en 4 Schoppen moest Omar Sharif het contract spelen. Hier is de hand:

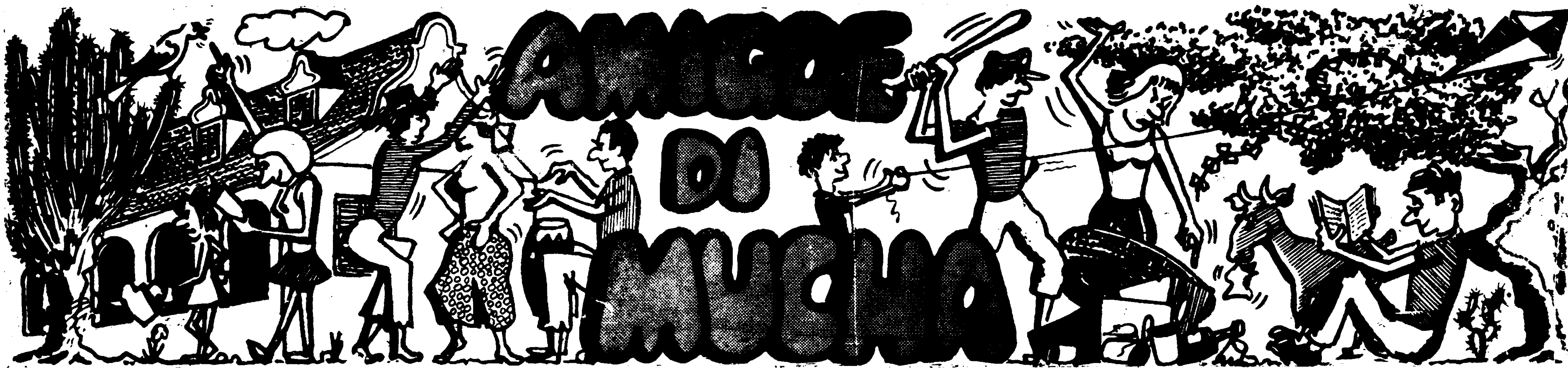
Sch. A K Q
Ha. A 7 4
Ru. A Q 6 3
Kl. A 10 3

Sch. J 9 5 4 3
Ha. 3
Ru. J 10 5 2
Kl. Q 8 4

De uitkomst van mij was Schoppen 6 en Sharif heeft gelijk al overzicht welke problemen wanneer op de tweede troefslag bij mij harten 9 komt. Globaal gezien liggen er 10 slagen op tafel: 5 schoppen, 3 ruiten, een harten en een klaveren slag, maar om aan de hand te komen moet hij zich troefkort maken en zijn harten controle wegdoen. Hier komen de Oost en West handen:

Sch. 6	Sch. 10 8 7 2
Ha. K 10 9 6 5	Ha. Q J 8 2
Ru. K 9 7 4	Ru. 8
Kl. K 9 5	Kl. J 7 6 2

Een andere oplossing is: Kleine ruiten naar de Boer spelen. Dit lukt ook niet, want West maakt dan een introef ruiten. Een kleine klaveren naar de hand spelen gaat ook al niet, want Oost zit met klaveren Heer achter de vrouw. Omar Sharif, zoals een wereldklasse speler betaamt, speelde een kleine Harten vanuit Noord, gaf deze slag aan West en kon later een verliezende klaveren van Zuid kwijt op de nog steeds aanwezige Harten Aas, nadat hij de harten terugkomst van West in de hand had ingetroefd, de troeven gehaald en de ruitensnit tweemaal kon herhalen. Hij gaf dus weg: 1 harten, één ruiten en één klaveren voor een zeer hoge score.

Amiguitunan konta,

Koordinashon: Pòpi Muzo

KONTA BAI DEN KLAS NOBO òf na skol nobo? Mi ta spera ku bosonan ta bon aklimatisá kaba i ku tur kos ta bai de lo mehor. Mi no ta kere ta nesesario pa mi bisa boso hasi boso bèst. Mi ta spera ku lo bo haña un amigu of amiga na bo smak den e klas aki i ku boso lo ta amigu den bon. Ku esaki mi kier men: Amigu ku ta yuda otro den tur kos. Yuda otro ku lès i konseha otro pa tur kos bai sublime.

Awe mi ta bai kòmbèrsa ku un hende ku boso tur konose ya ta hopi aña kaba dor di su programanan di radio i televishon i su hopi aktividatnan ku e sa hasi pa nos muchanan di Kòrsou. Boso a komprende kaba ku mi kier men: Tante Irma. Lesa bon kiko e kier bisa boso.

Nos Reseta

MAKARONI

Bo mester:
- 500 gram di makaroni
- 1 siboyo grandi
- 4 tomati
- 1 pròmèntòn bèrde
- 1 bleki maishi (pipita) pitiseli
- 1 slais di ham di 1 ons
- 1/2 telep di salu
- 2 kuchara di zeta dushi
- 1 ons di keshi raspá

Pone kla:
- 1 kuchú
- 1 tabla di kòrta kos
- 1 fèrgit (wea ku buraku ront su kurpa)
- 1 wea grandi
- 1 panchi
- 1 skalchi

1. Korta bo siboyo, tomati i pròmèntòn chikí-chikí.
2. Laga e maishi lèk den e fèrgit.
3. Kòrta bo ham na blòki chikitu.
4. Yena e wea grandi pa tres kuart ku awa ku e salu aden riba un kandela haltu.
5. Duna e awa sinku minüt pe herebe i mientras tantu bo ta pone bo grunte i e ham smor den bo zeta dushi den e panchi.
6. Mientras tantu e awa ta herebe bon i bo ta pone e makaroni den e awa.
7. No tapa e wea i warda te ora e awa ta herebe atrobe.
8. Baha bo stof na moda ku e awa ta keda herebe nèt.
9. Warda te ora bo prek ku bo fòrki i weta ku bo makaroni ta moli.
10. Basha e makaroni den e fèrgit bèk pa skuri.
11. Basha e sobrá awa for dje wes i basha e makaroni aden bèk i brua e grunte aden i laga nan keinta un tiki asina. Pone e pitiseli kòrta aden.
12. Pone bo keshi raspá den un skalchi riba mesa pa kada ken pone segun smak.

Tante Irma:

"Mi stima mucha pasobra nan ta ègt"

TANTE IRMA, bon bini den nos pagina di mucha. Nos ta kontentu di por tin Tante Irma huntu ku nos awe.

--Tante Pòpi, bo invitashon a bini ònverwagt, pero mi tambe mester bisa ku mi ta kontentu di por ta aki huntu ku nos amiguitunan di Amigoe

--Tante Irma, nos muchanan na Kòrsou konose Tante Irma ya pa hopi aña kaba. Mi ta ansioso pa sa. Ta kuantu aña Tante Irma tin ta traha ku mucha kaba?

--Wel Tante Pòpi, no ta tiki. Mi tin trinta aña ta traha ku mucha kaba. Ma kuminsa ku mi trabou di skol, despues ma bai traha den trabou di hubentut organisá, loke nos ta yama na Hulandes "jeugdbeweging". I despues poko poko ma bin resulta den trabou di radio i televishon.

- Tante Irma, bo gusta e trabounan ku bo ta hasiendo aki pa nos muchanan? Pasobra mi por imaginami ku kasi bo no tin tempu liber, ki ora ku hende ke, Tante Irma ta bezig ku mucha. Tin bia ta Tante Irma ta lantami for di soño 6'or di mainta.....

—Tante Pòpi, ta un kontesta so mi tin riba e pregunta aki. Mi Stima Mucha.

—Tante Irma awor ami tin un pregunta poko straño. Pa kiko . . di kon Tante Irma stima mucha asina?

- Eh Eh.. esaki si nunka ningun hende no a puntrami. Ta di kon mi stima mucha. Wèl, mi stima mucha pasobra nan ta ègt... Mi gusta nan wowo . . . den nan wowo bo por lesa tur kos.. Kiko nan ta pensa. Kiko nan ta sinti . . . nan wowo ta refleha tur nan ser i tur nan sintimentu. Un mucha ta duna su mes manera e ta.. E no ta plis . . . Si ela gusta ku bo e ta bisabu . . si e no gusta ku bo e ta bisabu tambe.. si programa tabata bon e ta bisabu.. si e programa no tabata bon e ta bisabu tambe. Mucha ta pa mi manera un buki te pa henter un siman. Voral nan kartanan ta kana drenta te den bo kurason . . . Nan ta skirbíbu nan alma . . . nan ferdrit . . . nan . . . preokupashon . . . Tin hopi mucha ku tin preokupashon i hopi bia hende grandinan ta pasa nan for bei sin realisa ku nan tin mester di un yudansa. Mi stima mucha un mundu. Mi ta prefera di tin mil mucha komo amiga ku tin 10 hende grandi.

Tante Irma.....den e añanan aki, bo tambe ta haña ku muchanan a kambia... nan ta bisa muchanan di awor ta karese di rèspèt.....nan a kambia.... nan a bira rebelde.... Kiko abo ta pensa di esaki?

- Tante Pòpi . . . mundu mes a kambia . . . wel ta sigur ku muchanan mester a kambia. Pero mi no ta kere ku bo mester bisa ku e mucha di awor aki ta menos bon ku esnan di ayera. Mucha ta keda mucha . . . pero ta hopi bia e situashon ku nan ta biba aden ta eksigi kosnan mas difisil di nan. Antes no tabatin asina tantu afleiding. Ta bo huiswèrk so bo tabatatin pa bo traha i bo por a lesa buki of skucha radio. Awor tin mil i un kos pa nan hasi. E kosnan aki ta kita nan atenshon. Mi ta kere ku den e tempu aki nos muchanan mester di mas guia. Influenshanan di pafó ta mas fuerte i mi ke ku ta nèt awor mayornan ta bira mas slap. . . nan no ta guia sufisiente.

—Tante Irma bo tin un mensahe pa nos muchanan?

--Sigur no Tante Pòpi, pero prome mi tin un mensahe pa nos mayornan . . . tin mag?

Ta klaro ku si, Tante, dal bai . . .

--Mayornan, stima boso yunan. Nan ta boso tesoro. Tene pasenshi ku nan. Purba komprondenan i mi tin sigur ku edukashon lo bai mas fasil.

Muchanan . . . Keda boso mes! Duna boso opinion. Ekspresa boso mes! No sera bo preokupashonnan na yabi den boso kurason! Buska un hende pa bo papia ku ne. Bo mayornan na promé luga of un ruman grandi . . un famia. Dùrf puntra ora tin kos ku bo no ta komprende . . . Tin hende grandi ku ke i ku por yudabo! Si bo no ta satisfecho . . . sigui buska un otro hende pa yudabu. Tin hopi hende ku ke i por yudabu. Boso nan ta nos tesoronan di mayan i nos ta stima i apresia boso!

—Tante Irma, nos muchanan tambe ta apresiabu! I nan ta stimabu! Sigui bo dal bai!

TANTE IRMA

di estudio.. tur kòmbersashon ku nan ta dunami un lès. Kada mucha ta siña mi un kos nobo. Tin bia un kòmbersashon of un karta di un mucha por duna mi un pensamentu ku por keda den mi men-

Babsie Bacator

(door Nel Basilio)

BABSIE BACATOR zat in een struik in de tuin van de kabourtjes en was jaloers, vreselijk jaloers. Want een eindje verderop zat Bennie Bacator en babbelde met een vlinder. "Hij vindt haar natuurlijk veel aardiger dan mij, met haar mooie gele vleugels", dacht ze woedend. "Oh, was ik ook maar een vlinder, dan ging Bennie misschien eindelijk met me trouwen". Ja, Babsie Bacator wilde erg graag trouwen met Bennie. Maar Bennie hield van rondvliegen met zijn vriendjes, op zoek naar allerlei leuke bacator-avonturen. En aan trouwen had hij zelfs nog nooit gedacht.

"WAT KIJK JE kwaad", lachte Poetsje, die vlak bij Babsie van haar tuintje zat te genieten. "Daar is het toch veel te mooi weer voor". "Ach ja", zuchtte Babsie, "Ik keek naar die vlinder daar, die met Bennie zit te praten". "Ah, ik weet het al", knikte Poetsje. "Je bent jaloers op die mooie dunne vleugels, he? Net als ik". "Jij ook?" vroeg Babsie Bacator verbaasd. "Ja", zei Poetsje, "ik zou dolgraag van die mooie vleugels willen hebben. En dan te bedenken, dat die vlinder eerst een lelijke rups was". "Wat zeg je me nou!" Babsie viel van de ene verbazing in de andere. "Zo'n lelijke lange rups vol bobbels? Een rups met vleugels?" "Nee nee, zonder vleugels", verbeterde Poetsje, "Ze kroop de hele dag van de ene tak naar de andere. Dat was het enige, wat ze kon".

"HOE BESTAAT het!" zuchtte Babsie Bacator. "En wat heeft ze dan wel gedaan om zo'n mooie vlinder te worden?" "Ze heeft een huisje om zich heen gesponnen", vertelde Poetsje, "Ik heb haar gevraagd, wat er toen gebeurde. Maar dat weet ze ook niet. Ze is in slaap gevallen, zei ze. En toen ze wakker werd, is ze uit haar huisje gekropen als een vlinder. Zo maar ineens". "Hoe bestaat het!" zuchtte Babsie voor de tweede keer. En ze bleef zo diep nadenken, dat ze niet eens in de gaten had, dat Bennie Bacator weggevlogen was en dat de mooie gele vlinder nu vlak voor haar op een blaadje zat.

"WAAR ZIT JIJ zo ernstig over na te denken?" vroeg de vlinder nieuwsgierig. "Oh eh, ai oei!" schrok Babsie, "Oh, ben jij het. Wel eh..... eigenlijk dacht ik aan jou". "Oh ja?" lachte de vlinder gevleid en klapperde met haar mooie ragfijne vleugeltjes. "Heb je dat huisje nog, waarin je in een vlinder veranderd bent?" vroeg Babsie. "Ja, het zal er nog wel zijn", knikte de vlinder, "Ik gebruik het nooit meer. Zie je daar die dikke tak? Daar onder in een hoekje moet het zitten". En terwijl de vlinder verder dartelde en een praatje met Poetsje ging maken, maakte Babsie dat ze weg kwam. Ze had zo'n haast, dat ze zelfs Bennie Bacator niet aan zag komen en pardoes tegen hem opbotste. "Hé, ai, mijn kop!" riep Bennie, "Kun je niet uitkijken!" Maar Babsie krabbelde overeind en vloog zonder iets te zeggen verder. Ze had niet eens in de gaten dat het Bennie was, tegen wie ze aangevlogen was. "Wat heb ik aan mijn vleugels hangen!" mompelde Bennie kwaad. "Ze ziet me niet eens!"

NEE, BABSIE zag niets en niemand, want ze dacht alleen maar aan het huisje van de vlinder. Zou het er nog zijn? Ja hoor, daar zag ze het al. En zonder nog verder na te denken, kroop ze erin en deed haar ogen dicht. "Ik moet in slaap vallen", mompelde ze. "En als ik wakker word, ben ik ook een vlinder". Terwijl Babsie vreselijk haar best deed in slaap te vallen, vloog Bennie rond en voelde zich doodongelukkig. "Ze zag me niet eens!" dacht hij steeds maar. "Zou ze soms kwaad op me zijn? Maar ik heb haar toch niets gedaan? En we zijn nog wel altijd zulke goeie vrienden geweest!" Hij zuchtte ervan en had niet eens in de gaten, dat hij vlak voor Poetsje neerstreek.

"WAT MANKEREN JULLIE toch allemaal?" lachte Poetsje. „Jij lijkt al net zo kwaad als Babsie daarnet". "Oh, keek Babsie kwaad?" vroeg Bennie, "Dus dan was ze het al, vóór ze tegen me aanvloog. Wat zou er dan gebeurd zijn?" Babsie in haar coconhuisje zuchtte. Wie waren daar nu weer zo hard aan het praten? Zo kon ze toch nooit in slaap vallen! Maar opeens bleef ze doodstil luisteren. Het waren Bennie en Poetsje en ze hadden het over haar! "Ach, het kwam door die vlinder met wie je net praatte", legde Poetsje uit. "Babsie was jaloers op die mooie gele vleugels". "Mooie gele vleugels?" vroeg Bennie verbaasd, "Hoe kan ze nu jaloers zijn op die gekke dunne dingen? Terwijl ze zelf notabene van die mooie stevige bacator-vleugels heeft. Weet je, Poetsje, als Babsie niet meer kwaad op me is, ga ik met haar trouwen. En dat zou ik toch zeker nooit doen, als ze van die rare flapvleugels had".

"OH! PIEPTE BABSIE en keek verschrikt naar haar vleugels. Stel je voor, dat ze al in een vlinder veranderd was! Gelukkig had ze nog niet geslapen en was ze nog dezelfde Babsie Bacator. Vlug vlug kroop ze uit het vlinderhuisje. "Hier ben ik al!" juichte ze en botste voor de tweede keer tegen Bennie op. En voor de tweede keer rolden ze allebei ondersteboven. Maar dit keer kon het hen geen van tweeen iets schelen. "Ajo, Poetsje!" lachten ze. En dolgelukkig verdwenen ze samen in de mondi. "Begrijp je daar nu iets van!" zei Poetsje en schudde verbaasd haar hoofd.

Kinderpuzzel

WINNARES van de kinderpuzzel is:

Julissa Royer
Morgenster 108,
Aruba

Ze kan kontakt opnemen met de redaktie van Amigoe Aruba.

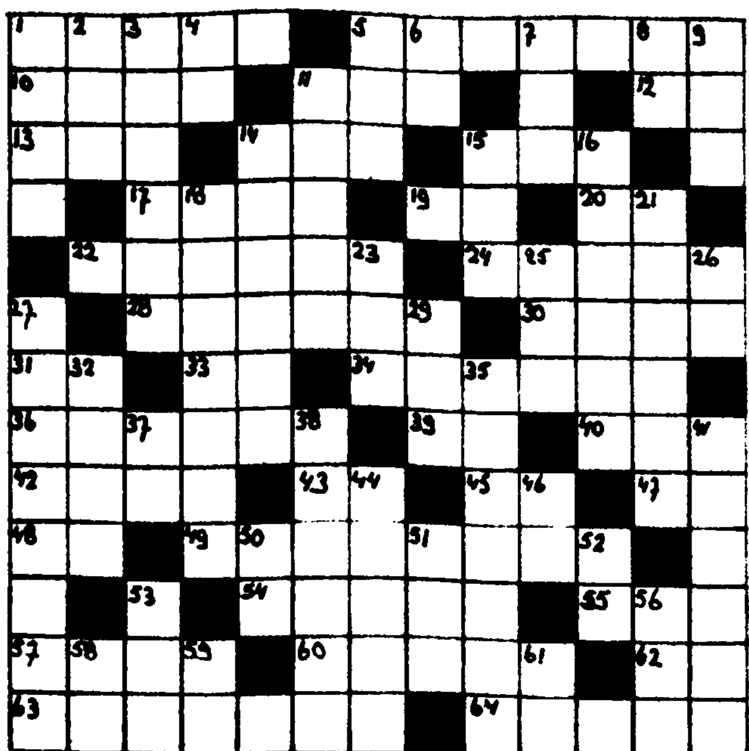
Oplossing.

KLOK
LAGE
OGEN
KENT

Puzzel van deze week:

HORIZONTAAL: 1.deel van de dag; 5.niet te overleven; 10.tegenovergestelde van minder; 11.zeebewoner; 12.muzieknoot; 13.ere; 14.ieder; 15.vrucht; 17.vrouw; 19.op dit ogenblik; 20.ter beschikking (afkorting); 22.prullen; 24.stijf gespannen; 28.het merendeel; 30.verharde huid; 31.en dergelijke (afkorting) 33. Rader Republiek (afkorting); 34.landbouwwerktuig; 36.vervoeging van bruisen; 39.gebiedende wijs van gaan; 40.bakje; 42.vervoeging van ruiken; 43. Rooms Katholiek (afkorting); 45.slee; 47.achter; 48.voorzetsel; 49.aanbidden; 54.bek; 55.been; 57.naam van een brug op Curaçao; 60.vrucht van een eik; 62.lidwoord; 63.geen mens; 64.deel van de vinger.

VERTIKAAL: 1.zo zij het; 2.dieren; 3.heel erg dom; 4.nummer (afkorting); 5.niet dun; 6.rund; 7.eer; 8.bevroren water; 9.deel van het gezicht; 11.spiermassa; 14.vaten; 15.vervoermiddel; 16.stuk land; 18.werelddeel; 21.opblaasbaar rubber; 23.Lagere Technische School (afkorting); 25.tekort (afkorting); 26.karaat (afkorting); 27.stuk; 29.eigenlijk (afkorting); 32.druppel; 35.spel; 37.ajuin; 38.op een troon zitten; 41.jas; 44.gewas; 46.muzieknoot; 50.dominee (afkorting); 51.soort boom; 52.notabene (afkorting); 53.oom; 56.lofdicht; 58.muzieknoot; 59.voor de middag (afkorting); 61.lade.

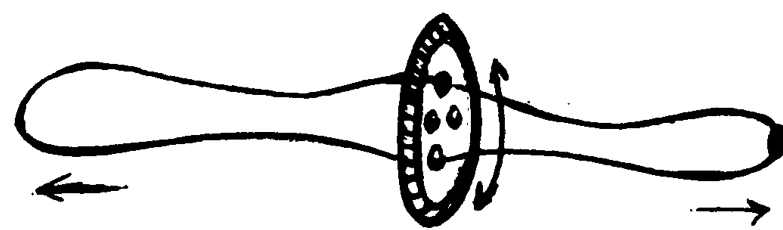

Onder degenen die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NAfl. 15,– van Augustinus Boekhandel. Succes!

De oplossing én de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van **10 september 1982** worden bekend gemaakt.

Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór **9 september 1982** opsturen naar de Amigoe – Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba – Nassaustraat 110; Bonaire – de heer H. Linkels, P.O.Box 122, Bonaire. Duidelijk op de envelope vermelden: **KINDERPUZZEL.**

Nos mes ta traha

ESAKI TA PA nos mucha chikitunan. Buska un boton grandi ku tin por lo menos 2 buraku. Pidi bo mama pida seligá (hilu diki). Pasa e hilu den esun buraku – despues saké den e otro. Maré na kònòpi. Awor bo ta hala e hilu di moda ku e boton ta keda meimei. Tene e hilu na kada punta – drei e rònt i despues bo por hala e hilu afó i bo boton ta zona dushi i bo hilu ta trèk manera elastik!

Esaki tambe ta un di nos weganan di antes!

Antilliaans carnaval trekt door Utrecht

UTRECHT – Vijf uur lang trok een grote menigte, verenigd in "Caribbean Carnaval" op 8 augustus door de straten van Utrecht. De stoepen stonden vol toeschouwers van dit sfeervolle en kleurrijke schouwspel. Zowaar waagden veel Hollandens onder de warme zon mee te wiegen op de steelband-muziek die door de Utrechtse straten galmde.

"Vooral de uit het hele land naar Utrecht gestroomde Antillianen leefden zich helemaal uit", weet het Utrechts Nieuwsblad te melden over deze happening.

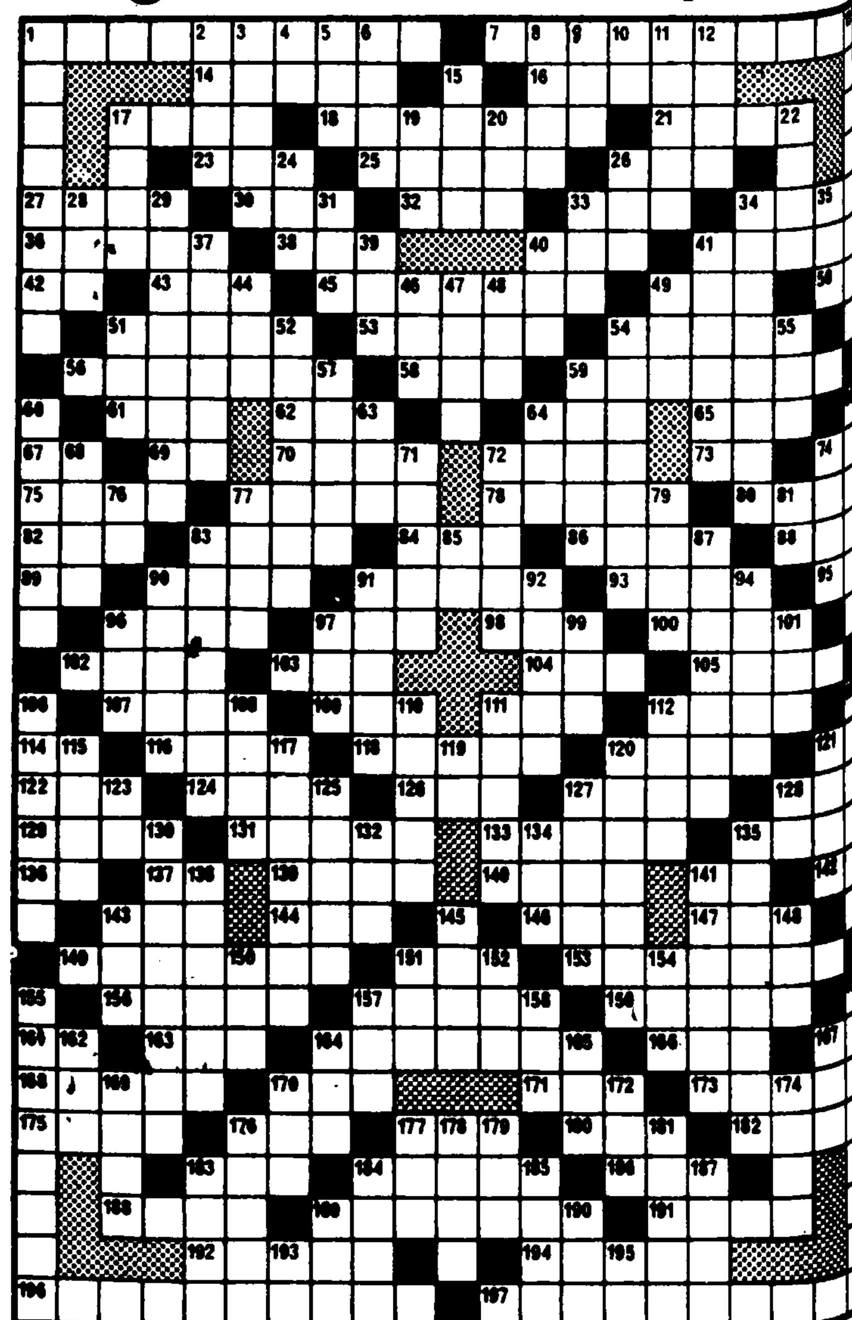
Veel succes oogstte de Arubaanse band "Flash Tropical".

Frans Croes en Dick Rietkerk zorgden ervoor dat de Amigoe enkele foto's kreeg van dit festijn, dat volgens voorzitster van het organiserend comité, Maggy Marshall, bij voorkeur volgende jaar weer in Utrecht gehouden wordt.

Hopelijk dan wel met financiele steun van de Utrechtse middenstand. Na afloop van het gehos door de straten was er 's avonds een feest dat tot in de vroege ochtenduurtjes doorging in de tennishal op Lage Weide.

Amigoe Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1.vaak voorkomend; 7.kermis attraktie; 14.eenjarig dier; 16.spelleiding; 17.grondsoort; 18.krokodil; 21.voedsel; 23.keurig; 25.voegwoord; 26.bevel; 27.morsdoekje; 30.vervoermiddel; 32.insekteneter; 33.wondvocht; 34.jongetje; 36.gevlochten matje (Ind.); 38.stoot, steek; 49.bundel planten met aardkluit; 41.voorstel; 42.Amsterdams Peil; 43.ontkenning; 45.niet blijvend; 49.hemellichaam; 50.voedsel; 51.Amerikaanse bunzing; 53.knaagdier; 54.soort stof; 56.beminnelijk; 58.gemeen, laag; 59.draagboek; 61.vermoeid; 62.vod; 64.deel van de week; 65.eikeschors; 67.Duitse NV 69. aardrijksk. term; 70.schaaldier; 72.plaats in N-Afrika; 73.op dit moment; 74.onderwijsvorm; 75.plezier; 77.strafwerktuig; 78.tafelfles; 80.deel van een schip; 82.stap; 83.ongeschonden, gaaf; 84.familielid; 86.dierlijk vet; 88.rund; 89.ter nagedachtenis; 90.teken; 91.rentmeester; 93.vers; 95.nikkel; 96.glazen vat; 97.vleessoort; 98.lichaam; 100.eerbaar; 102.eerlijk (Eng.); 103.kansbriefje; 104.trek, lust; 105.geur, lucht; 107.ver (in samenst.); 109. vreemde munt; 111.alcoholische drank; 112.rover; 114.muzieknoot; 116.graansoort; 118.weg voor het rijdend verkeer; 120.kerel, man; 121.onderwijsvorm; 122.ijzerhoudende grond; 124.karwei; 126.oude vochtmaat; 127.niet vol; 128.moed; 129.schijf, snede; 131.hoofdstad van Jordanie; 133.hafachtig zoutmeer; 135.aardig, vriendelijk; 136.Frans voegwoord; 137.als boven; 139.vaatwerk; 140.beleid, slag; 141.vogelprodukt; 142.het Romeinse Rijk (Lat. afk.); 143.familielid; 144.waterdoorlatend; 146.grote steen; 147.bevel; 149.halfbloed; 151.slaapplaats; 153.handel; 156.wijnglas; 157.tekort; 159.schaakstuk; 161.oude lengtemaat; 163.zot, dwaas; 164.vorm, model; 166.scheepsvloer; 167.muzieknoot; 168.tekeergaan, tieren; 170.Egyptische rivier; 171.kever; 173.kweker; 175.voedsel; 176.mager; 177.droogoven; 180.paard; 182.ontkenning; 183.vaartuig; 184. vissersmandje 186.boom; 188.zwemvogel; 189.draagdoek; 191.hoekpilaster; 192.straks, aanstonds; 194.plaats in Italie; 196.kleinhandelaar; 197.bevelschrift tot betaling van belasting.

VERTICAAL: 1.het verzetten van de voet; 2.grondsoort; 3.enig; 4.luitenant; 5.scheepsvloer; 6.Perzie; 8.huidbult; 9.lidwoord; 10.landbouwwerktuig; 11.vervoermiddel; 12.vaste spiritus; 13.in de buurt, dichtbij; 15.eiland bij Venetie; 17.deel van het hoofd; 19.oude vochtmaat; 20.model; 22.vrucht; 24.kraan; 26.goeierd; 28.deel van de mond; 29.bankbiljet; 31.bedorven; 33.puistje, zweertje; 34.acrobaat; 35.compagnie (afk.); 37.bladvet; 39.vermogend; 40.lichamelijk lijden; 41.weefsel van Engels kamgaren; 44.Spaanse ex-koningin; 46.hoofdkerk; 47.uniek; 48.streep; 49.duw, por; 51.vissersgerei; 52.soort fazant; 54.teken; 55.ieder; 57.soort kers; 59.deel van het jaar; 60.begerig, gretig; 63.wiel; 64.spoedig; 66.lettertype; 68.gewicht; 71.schoonmaakgerei; 72.armholte; 74.salonheld; 76.boom; 77.tocht, trip; 79.klein, rond plat chocolaatje; 81.klein kind; 83.verrukkelijk; 87.onderzoek naar geschiktheid/bruikbaarheid; 90.rij elkaar vasthoudende personen; 91.moeder (Lat.); 92.lang en slank; 94.leefregel met betrekking tot drank en spijs; 96.modegek; 97.grot, spelonk; 99.Europeaan; 101.soezerig; 106.warme streken; 108.rivier in Spanje; 110.haatdragende tegenstander; 111.oude vlaktemaat; 112.kneedbaar mengsel; 113.drank; 115.verharde huid; 117.groot bekerglas zonder voet (Eng.); 119.verzekeringsvorm; 120.luchtklep; 121.afgesloten water; 123.oud Egyptische zonnegod; 125.uitvlucht; 127.stofsoort; 128.Chin. afstandsmaat; 130.drukte, ophef; 132.woonboot; 134.deel van een boom; 135.overblijvend teken van een wond; 138.oppasser van een bereden officier (Eng.); 141.bundel dierenfabels; 143.ijzerhoudende grond; 145.deel van het oog; 148.houding; 150.Europeaan; 151.mondijzer; 152.tweetal; 154.opperwezen; 155.denkvermogen; 157.dwaas; 158.tennisterm; 160.krijgshaftig; 162.stuk stof; 164.niet grof; 165.gevangenis; 167.sprookjesfiguur; 169.natuurproduct waarvan weefsels worden gemaakt; 170.kuur; 172.strafwerktuig; 174.vreemde munt; 176.vrucht; 177.wilde haver; 178.vlug, rap; 179.duivenhok; 181.reptiel; 183.tegen; 184.deel van het gebit; 185.listig; 187.snavel; 189.deel van het jaar; 190.gravin van Holland; 193.inhoudsmaat (afk.); 195.lidwoord.

Oplossing Kruiswoordpuzzel

```
KATJESDROP.ONTEVREDEN
ARIA.T.KNIKKER.R.PREI
RAP.RAD.SNOET.ZON.ALE
IK.PARYS.TOR.BRUUT.TU
K.LA.T.TT.P.RE.W.EG.W
APART.KOOPVROUW.GLANS
T.ST.E.EL.A.SR.S.EL.B
UT.YSSEL.AAP.SUPER.SL
URN.ALM.VURIG.NUK.OPA
RAIL.A.ML.T.RR.I.BORD
.WEEK.KOOR.RAAM.ZEGE.
PATS.K.PU.G.UK.N.OSEL
ONS.LOR.WEEUW.NOR.TUI
LT.TROUW.PUI.INDEX.WE
O.EE.L.RS.R.FL.E.EN.V
NATIE.GAAR.GEIT.ARIDE
A.SN.B.NP.P.LC.T.EX.L
ID.TERUG.WEG.ONWIS.RI
SUF.NUT.KWIEK.OER.EEN
EIRE.G.UW.L.OB.E.SLAG
.SERO.GLAD.SPEK.ATOL.
STEE.G.KA.Z.IE.B.AGIO
NES.NOM.LUWTE.KAN.ESP
AR.SMOES.NET.KWAAD.TE
A.PP.T.PO.M.AR.S.OS.N
KLEIN.ROOMBOTER.KRACH
S.NT.T.RK.R.EN.D.SS.A
HD.STELT.DOL.GRAAT.TR
EED.EER.EREIS.ONS.UIT
IMAM.L.MEIKAAS.I.PREI
DILETTANTE.SPIEGELING
```

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. **20 augustus 1982**:

Bertha Koolman
Palm Beach 160
Aruba

Zij kan langs komen (Redaktie Amigoe) om haar prijs **(fl.25,–)** op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór **3 september 1982** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór **2 september 1982** in te dienen.

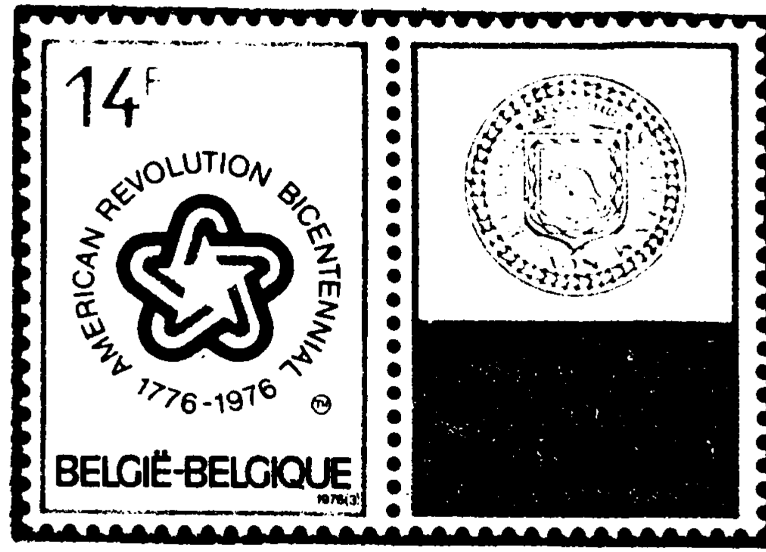
Aruba – Nassaustraat 110; Bonaire – bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.B. 122 en op St. Maarten Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

Postzegels

IN 1976 VIERDE MEN in de landen, waar de burgerlijke vrijheden nog hoog in het vaandel staan, de 200-ste verjaardag van de Amerikaanse Revolutie. Natuurlijk hebben ook tal van postadministraties van deze gelegenheid gebruik gemaakt om door middel van een postzegeluitgifte van hun medeleven te getuigen. Dat sommigen van hen daarbij een regelrechte aanslag in de zin hadden op het hobbybudget van de filatelisten, vergeten we vandaag maar even. Wat vertelt u, in a nutshell, de geschiedenis over het ontstaan van de USA? De eerste Europeanen, die zich vestigden op wat nu het grondgebied van de USA is, waren Spanjaarden en Fransen. Spaanse avonturiers nog steeds op zoek naar gebiedsuitbreiding en Franse Hugenoten op de vlucht voor de godsdienstvervolging in het eigen land. Zij arriveerden in Florida in de periode 1562 tot 1568. In 1607 beginnen een groep Engelsen de kolonisatie van wat nu Virginia heet en in 1620 stappen de Pilgrim Fathers van de "Mayflower" in Massachusetts aan wal. In 1609 ontdekken een aantal Nederlanders onder Henry Hudson de gelijknamige baai en rivier. Naar het zuiden afzakkend kwamen zij terecht in een gebied, dat in 1614 de naam kreeg "Nieuw Nederland", wat in het Latijn vertaald "Novum Belgium" betekent. Die naam: Novum Belgium komt onder meer voor in het eerste zegelstempel van de staat New York uit 1626. Dit zegel met het opschrift "Sigillum Novii Belgii" is nog steeds te zien op een marmeren gedenkplaat op de muur van het City Museum van New York. Tijdens de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648), voor een groot deel samenvallend met de godsdiensttwisten van die tijd, verhuisden vele protestantse Zuidnederlanders naar het noorden, terwijl omgekeerd vele katholieke Noordnederlanders vanwege hun geloofsovertuiging naar het zuiden uitweken. Daardoor kon het gebeuren, dat zich onder de naar Amerika emigrerende Nederlanders een behoorlijk aantal kolonisten bevond, die eigenlijk afkomstig waren uit het hedendaagse Belgie. Dit feit verklaart, waarom u in New York, het eertijdse Nieuw Amsterdam, in Battery Park een gedenkteken aantreft met het opschrift: Aangeboden door de Provincieraad van Henegouwen. Ter herinnering aan de Waalse emigranten, die zich in Nieuw Nederland kwamen vestigen onder de bezielende leiding van Jesse de Forest uit Avesnes, in die tijd behorende tot het graafschap Henegouwen, een van de zeventien provincien. Wat heeft dit alles met de filatelie te maken? Simpel, de Posterijen van Belgie herdachten in 1876 de 200-ste verjaardag van de Amerikaanse Revolutie met een zegel van 14 francs, waarop het symbool van de "American Revolution Bicentennial Administration" is afgebeeld. Aan elk zegel was een vignet gehecht met de zegelstempel van de Staat New York uit 1626 en de tekst van het gedenkteken in Battery Park.

M.ARVIS

Kanelita

Reseta di Bunchi Römer

Mas o menos 12 à 14

Mesté di:
1/2 kùp di lechi
1 kùp di suku
1/2 telep di salu
1/4 kùp di manteka of margarina
1 paki di yeast (2 1/4 telep)
1/4 kùp di awa kayente
3 à 4 kùp di hariñ'e pan
1 webu
2 kuchara di manteka of margarina dirtí
1 1/2 telep di kané na puiru – karènt òf rasenchi (1/2 kùp mas o menos).

Moda di prepará.
1. Meskla lechi, mitar di e suku, salu i e manteka òf margarina kortá na pida, pida. Keinta e meskla aki. No lagé herebé.
2. Den un kònchi ta disolvé e yeast den e awa kayente. Brua e meskla di lechi aden. Poko poko ta meskla mitar di e hariña. Bati e meskla akí bon, mas o menos 5 minüt. Despues ta brua e webu aden, kaba ta meskla e sobrá hariña aden, te ora e bira un mansa poko steif.
3. Mansé riba un tabla ku hariña i stroi ariba, te ora e mansa ta lisu. Segun mester ta pone poko hariña aseka, pa kita e mansa di pega na man. Pone e mansa den un kònchi, huntá ku zeta òf manteka. Tapé i lagé para reis na un lugá poko kayente, mas o menos dos ora. E mester bira dòbel òf kasi dòbel.
4. Despues di e tempu, ta bolbe mansé un ratu pa saka e aire. Lage mansa sosegá dies minüt.
5. Rèk e mansa pa e bira grandura di un plancha di bolo di 13 x 9". Hunta e mansa ku e manteka dirtí.
6. Kombiná e sobrá suku ku e kané na puiru i stroi e riba e mansa habrí. Stroi e rasenchi òf karènt i lora e mansa, kuminsando na e banda largu. Hunta rant di e mansa ku poko awa pa seya e ròl bon.
7. Kòrta e ròl ku un **kuchú skërpi** na snechi, i buta nan riba un plancha di horna kuki huntá ku vèt, no muchu seka otro. Tapa nan i laganan reis mas o menos 1 1/2 ora.
8. Hinka nan na fòrnu, keinta adelantá, pa mas o menos 30 à 35 minüt.
   Sobrá di e kanelitanan por warda den un trònchi ku ta sera bon i por keintanan prome ku sirbi nan.

Diaspora · 3

Third New World Festival of the African Diaspora

SURINAME

RESPECT YOUR ELDERS

LESPEKI JOE BIGI SMA

Aug. 5 - 12, 1982

Enthousiasme voor Kaska di Pinda in Suriname

Diaspora 3: Afro- Amerikaans festival

(van een medewerker)

VAN 5-12 AUGUSTUS is het derde Diaspora-festival in Suriname gehouden. De officiele titel is New World Festival of the African Diaspora. Het symbool van deze Diasporabijeenkomst is een herinnering aan de Afrikaanse symboliek en heeft als tekst meegekregen: heb respect voor je voorouders. En dit zowel in het Engels als in het Sranan Tongo.

De Diasporagedachte komt uit de Verenigde Staten en is daar heel begrijpelijk tegen de achtergrond van de discriminatie en achterstelling van de afstammelingen van de vroegere slaven, die politiek, economisch en cultureel nog steeds niet naar eigen identiteit kunnen leven.

De gedachte van de Diaspora is in Suriname uiteraard anders gekleurd. De diverse bevolkingsgroepen hebben geleerd om meer op de overeenkomsten dan op de verschillen te wijzen en zijn dan ook naar een redelijke pluriformiteit gegroeid. En dat geldt niet alleen voor de stadsmensen. De Bosnegers hebben dan wel het meeste aan Afrikaans op het Amerikaans continent te bieden, maar hebben toch eigenlijk sporadisch contact met Afrika. Een aantal jaren geleden zijn de granmans (opperhoofden) van de vier stammen van de Bosnegers op orientatiereis naar West-Afrika geweest en dat is een historische ervaring geworden, zonder dat er continue-banden zijn gegroeid.

Voor de Afro-Amerikaanse mens is het bosland van Suriname vol van de "roots". En zo op het eerste gezicht ook authentieker dan de cultuur van groepen in Brazilie, Haiti en andere Afro-Amerikaanse groepen. De wetenschappers zijn het echter niet meer zo eens over het begrip Afro-Amerikaans, omdat zowel het eerste als het tweede deel van het begrip uiterst vaag zijn en nog alle speelruimte laten. Bovendien heeft de Surinaamse Bosneger al enkele eeuwen eigen historie, en dus een eigen cultuur weten te ontwikkelen.

Het festival bracht een aantal culturele groepen naar Suriname en die hebben veel applaus geoogst. Het festival mikte niet alleen op de groep mensen die uit de Verenigde Staten onder de paraplu van Diaspora hierheen gekomen waren. Velen van hen hebben veel tijd doorgebracht in het bosland. De Surinaamse bevolking kon uitgebreid participeren aan de shows en opvoeringen.

Kaska di Pinda van Curaçao heeft de tambu overduidelijk laten horen en wel tot groot enthousiasme van het publiek, dat daarin veel herkenning vond. Deze groep heeft ook ervaringen opgedaan tijdens uitvoeringen in Bosnegerdorpen.

Een dansgroep uit Bahia, Brazilie, presenteerde een uitgebreid panorama van goden, geesten en religieuze ideeen, waarin allerlei Westafrikaanse elementen terug te vinden waren. Bovendien lagen de overeenkomsten met de Shango, de voodoo en de Surinaamse winti voor de hand. Deze gezamenlijke uitingen laten de gezamenlijke historie zien en wijzen erop dat enkele eeuwen en diverse talen, toch onuitwisbare sporen hebben achtergelaten.

......Kaska di Pinda in actie in Paramaribo......

Danza Nacional de Cuba heeft meer uitvoeringen, dan gepland waren, moeten geven. De belangstelling voor dans is toch al groot in Suriname, maar nu werden nieuwe vormen en thema's gebracht. Er was zelfs een Indische dans; een bewijs dat Cuba in staat is Caribische cultuurgegevens te integreren, ook al heeft Cuba zelf niet zo'n grote Indische traditie.

Het Diasporafestival heeft ook veel tijd besteed aan discussie, forums en symposia omtrent drama, schrijven en muziek. De Amerikaanse, de Haitiaanse en Portorikeinse culturele situatie werd nader onderzocht en getoond in films. Bovendien was een speciale avond voor een manifestatie over de positie van de vrouw gereserveerd.

Paramaribo gonsde een week lang van de culturele activiteiten. Er waren tentoonstellingen van schilderijen, plastieken, foto's, handwerk, batik. Ook van Surinaamse zijde is er uitbundig aan meegedaan, zowel op het vlak van de presentatie van de Surinaamse cultuur via lezingen, als op het vlak van dans en muziek, samen met de buitenlandse groepen.

De belangrijkste gast was Andrew Young, de voormalige VS ambassadeur bij de Verenigde Naties. De Surinaamse toeristenindustrie wil de mensen die al vervelen van zon, zee en strand, een redelijk alternatief bieden door de jungle, de watervallen, de dorpen van Bosnegers en Indianen naar voren te schuiven en daarbij wordt niet geschroomd om duidelijk te stellen dat er vooral naar de "black market" wordt gemikt, omdat die "roots" dichtbij huis kunnen vinden in het Surinaamse binnenland. Coretta King is ook al hier geweest en via enkele belangrijke sleutelfiguren komt er wat meer promotion van Suriname in de Verenigde Staten van de grond.

Het Diasporafestival kan het uiteraard niet halen bij een Carifesta, hoewel het recruteringsgebied enerzijds groter is (geografisch), maar toch ook weer beperkter vanwege de ideologie van het Afro-Amerikanisme.

Het Surinaamse publiek had het tevens nogal druk met andere zaken. Pas is er een grote Cubaanse culturele groep geweest. Er was een zeer interessante en grote onderwijsbeurs, georganiseerd door de Progressieve vrouwenunie. Het Internationaal jaar van de gehandicapten moest nog steeds afgesloten worden en zo was op 9 en 10 augustus een groot congres over de integratie van de gehandicapten in de samenleving. Het Surinaamse Doethea kwam net uit met een nieuwe productie nl. Linkse Lucie. En een lange onderwijzersactie had het aflopende schoolprogramma danig in de war gebracht. De laatste jaren is er een duidelijk toename van culturele uitwisseling vooral ook om de eigen Surinaamse identiteit te kunnen vatten en nader te omschrijven. De kwaliteit van het leven, naar verleden en toekomst toe, neemt duidelijk toe en buitenlandse groepen helpen goed daarbij.

PLO: wel erkend, maar zonder land

BIJ HAAR OPRICHTING in 1964 nam de Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO zich plechtig voor tegen Israël te strijden tot alle Palestijnen kunnen terugkeren naar hun „eigen" land. Nu, achttien jaar later, moeten de leiders en ongeveer 6000 guerrillastrijders van de PLO Libanon verlaten. Hun bestemming is echter niet het „beloofde" land Palestina. Hoewel de bevrijdingsbeweging in de loop der jaren steeds meer erkenning heeft gekregen, lijkt haar ideaal meer dan ooit een utopie. Palestina heeft al vanaf 1099 niet meer onder Arabisch bestuur gestaan. In 637 werd het door de Arabieren veroverd, maar in 1099 overgenomen door de Kruisvaarders. Daama is het in handen geweest van de Mammelukken, de Ottomaanse Turken en de Britse autoriteiten. In 1948 liep het Britse mandaat over het gebied af en werd de staat Israël opgericht.

Als gevolg van de Israëlisch-Arabische conflicten die ontstonden bij de oprichting van de joodse staat, ontvluchtten naar schatting 800.000 Arabieren het land. In de hoop snel te kunnen terugkeren, vestigden de meeste vluchtelingen zich in de buurt van de nieuwe natie. Zij trokken vooral naar Jordianië, Syrië, Libanon en in mindere mate naar Irak en Egypte. Na de Israëlische veiovering van de westelijke Jordaanoever en de Gazastrook in de oorlog van 1967 trokken weer grote aantallen Palestijnen weg. Op dit moment leven er ongeveer 1,2 miljoen Palestijnen in de door Israël bezette gebieden. Er zijn bijna 600.000 Israëlische Arabieren in Israël. De rest van de 4 tot 4,5 miljoen Palestijnen woont verspreid over de Arabische wereld.

De eerste jaren na 1948 leefde bij veel Palestijnen de gedachte dat de „bevrijding" van Palestina vroeger of later zou worden bereikt door Arabische eenheid tegenover Israël. In de Arabische wereld werd dan ook niet nagelaten éénwording te prediken. De onderlinge verdeeldheid tussen de Arabische staten was echter enorm.

Teleurgesteld over deze onenigheid raakte een toenemend aantal Palestijnen ervan overtuigd dat Palestina's bevrijding niet kon wachten op het moment dat de Arabische landen het eens zouden zijn geworden. Het idee van een onafhankelijke Palestijnse beweging werd geboren. Er ontstonden verscheidene groeperingen die een bijdrage wilden leveren aan de strijd tegen Israël.

In 1964 werd de PLO als overkoepelende organisatie opgericht met de goedkeuring van de Arabische Liga en financiële steun van de Arabische regimes. De PLO werd uitgeroepen tot de enige wettige vertegenwoordiger van het Palestijnse volk. In het handvest (de „grondwet") werd vastgelegd dat Palestijna het „thuisland" is voor de Palestijnse Arabieren. In artikel 5 staat dat de vernietiging van de Israëlische staat wordt nagestreefd. Volgens artikel 6 worden alleen joden die voor de „Zionistische invasie" in Palestina woonden, als Palestijnen beschouwd. In 1968 werd het handvest op een aantal punten gewijzigd. Doel van de Palestijnen is nu het vestigen van een „democratische seculiere staat, waarin Israëliërs en Palestijnen gelijke rechten hebben".

De macht binnen de PLO is verdeeld over drie organen: de Palestijnse nationale raad (PNR), die wordt beschouwd als het parlement, het uitvoerend bestuur en de Centrale raad, die tussen de twee andere organen in staat. In de PNR zijn verschillende Palestijnse organisaties en politieke stromingen vertegenwoordigd. Het als gematigd bekend staande El Fatah van Yaser Arafat is daarvan de belangrijkste. Daarnaast heeft een aantal kleinere en meer radicale groeperingen zitting in de raad, waarvan het Volksfront voor de bevrijding van Palestina van George Mabash de bekendste is.

De militaire arm van de PLO is de PLA, het Palestijnse bevrijdingsleger. De sterkte van de PLA wordt momenteel geschat op 15.000 tot 20.000 strijders.

Vijf jaar na de oprichting nam El Fatah de leiding van de PLO over. Arafat werd als voorzitter van het uitvoerend bestuur gekozen en Al Fatah kreeg de meerderheid in de nationale raad, die toen 105 zetels telde. Arafats organisatie zal echter nooit geheel overwicht over de kleinere groeperingen krijgen.

Na de juni-oorlog van 1967, die in een militaire zege voor Israël eindigde, nam de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties resolutie 242 aan. Daarin staat dat een „blijvende en rechtvaardige vrede" in het Midden-Oosten gebaseerd moet zijn op terugtrekking van de Israëlische troepen uit de Arabische gebieden die tijdens de oorlog zijn bezet. De noodzaak van „territoriale onschendbaarheid en politieke onafhankelijkheidl van elke staat in het gebied" wordt onderstreept. Naar de Palestijnse diaspora wordt verwezen door op te roepen tot „een rechtvaardige regeling van het vluchtelingenprobleem". Vlak na de Jom-Kippoer-oorlog van 1973 nam de Veiligheidsraad resolutie 338 aan, waarin op de betrokken partijen een beroep wordt gedaan het vuren te staken en een begin te maken met het uitvoeren van resolutie 242. De PLO, die het bestaansrecht van Israël niet erkende, verwierp beide resoluties. Israël verklaarde resolutie 242 te willen uitvoeren, maar interpreteerde de tekst zodanig dat het meende zich niet terug te hoeven trekken uit alle bezette gebieden.

Terwijl in het PLO-handvest nog steeds staat dat Palestina geheel moet worden heroverd, heeft een aantal leidende functionarissen van de bevrijdingsorganisatie de laatste jaren laten weten genoegen te nemen met de vestiging van een Palestijnse staat op de door Israël bezette Jordaanoever en in de Gazastrook. Er is ook gezegd dat hiermee impliciet de staat Israël is erkend door de PLO.

Israël heeft zich echter sterk verzet tegen een Palestijnse staat, die volgens de huidige premier Begin een vooruitgeschoven post van de Sovjet-Unie zal worden. Hij wil niet verder gaan dan in het kader van de Camp David-akoorden praten over beperkte autonomie voor het Palestijnse volk op de Jordaanoever en in de Gazastrook.

Internationaal kreeg de PLO in de loop der jaren steeds meer erkenning. Zo werd ze erkend door een aantal communistische landen, door veel Derde-wereldlanden en de laatste tijd ook door enkele Westerse regeringen. Momenteel kan de PLO bogen op de erkenning van 110 naties. De bevrijdingsbeweging is de enige organisatie die (vanaf 1974) bij de Verenigde Naties diplomatieke status heeft.

Toch blijven, vooral in de Westerse wereld, bezwaren tegen de PLO leven. Tegenstanders wijzen erop dat de Palestijnen nooit zelf hun leiders hebben gekozen en dat de organisatie een groot aantal terreurdaden op haar naam heeft staan. Israël blijft de PLO zien als een terroristische organisatie, die is gericht op de vernietiging van de Joodse staat.

In de jaren 70 bezorgden kapingen, gijzelingen, bomaanslagen en andere acties door Palestijnse commando's de PLO het imago van gewelddadigheid. Tussen 1973 en 1979 werden er ruim 1500 aanvallen uitgevoerd binnen Israëls grenzen. Daarbij werden gewelddadige operaties uitgevoerd. De aanslag die in het westen de meeste verontwaardiging deed ontstaan, was de moordpartij tijdens de Olympische Spelen in München in 1972. Daar werden 11 Israëlische atleten gedood door leden van de Organisatie Zwarte September. PLO-functionarissen ontkenden banden te hebben met Zwarte September, maar er bleven hardnekkig berichten circuleren waarin het tegendeel werd beweerd.

Ondanks de emotionele verbondenheid van de Arabieren met de Palestijnse zaak ondervond de PLO de nodige problemen met verscheidene Arabische regimes. Zo ontstond een ernstig conflict tussen de guerrillastrijders en koning Hoessein van Jordanië. Hoessein zag zijn autoriteit in zijn land danig ondermijnd door de Palestijnse strijders en vreesde de Israëlische wraak voor Palestijnse operaties tegen Israël, die vanuit Jordanië werden ondernomen. Aan het eind van de jaren 60 liep dit conflict uit op gewapende confrontaties. In september 1970 stuurde de koning het leger op de Palestijnen af, brak het verzet in de Palestijnse kampen, ontwapende de guerrillastrijders en joeg hen het land uit. Deze gebeurtenissen leidden tot de oprichting van de Zwarte September.

De guerrilleros weken uit naar Libanon, mede omdat Syrië beperkende maatregelen afkondigde voor de in dat land aanwezige Palestijnen. De Libanese regering bleek te zwak de Palestijnen te controleren. In 1973 kwam het ook in Libanon tot een treffen met het leger. In Beiroet werd daarop een overeenkomst getekend waarin de aanwezigheid van de Palestijnse strijdkrachten werd beperkt tot gebieden in het midden en oosten van het land. Alle militaire operaties vanuit Libanon moesten worden gestaakt. De Syrische hoofdstad Damascus werd aangewezen als zetel voor de PLO.

In de Libanese burgeroorlog van 1975-76 raakten de Palestijnen verwikkeld in de strijd tussen christenen en Moslims, een strijd tussen links en rechts. De PLO streed met haar links bondgenoten tegen rechtse christenen. Hoe bloedig de strijd was en hoe verbeten men vocht, werd op gruwelijke wijze geïllustreerd door de belegering van het Palestijnse kamp Tal Zaatar. In dit kamp vielen tijdens een beleg van 52 dagen ongeveer 60.000 granaten. Meer dan 2000 mensen kwamen om en zeker 3000 raakten gewond. Het Syrische leger viel Libanon binnen toen de Moslims aan de winnende hand waren. Syrië zette het offensief in tegen de Palestijnen en linkse Libanezen. Arafat riep de Arabische leiders op tussenbeide te komen om „een nieuw bloedbad onder zijn mensen te beëindigen". In het najaar van 1976 kwam er een einde aan de oorlog.

De Palestijnen kwamen na de burgeroorlog uit hun kampen en verspreidden zich over geheel Libanon. De Libanese regering moest machteloos toezien hoe ze in bepaalde gebieden een soort onafhankelijke staatjes opbouwden. De Palestijnen hadden hun eigen leger, politiemacht, rechtsstelsel, onderwijssysteem en welzijnsinstellingen.

In de delen van Libanon waar de Palestijnen door de recente Israëlische invasie zijn weggejaagd, klagen veel Libanezen nu over het Palestijnse „bewind" dat zes jaar heeft geduurd. Huizen werden ingenomen om te worden omgedoopt tot politieke of militaire PLO-kantoren. Gewapende guerrillastrijders maakten er de dienst uit, terwijl de Libanese autoriteiten niets meer te vertellen hadden.

Met de invasie in Libanon wilde Israël een einde maken aan de Palestijnse aanvallen vanuit dat land. In het door de Israeliers belegerde West-Beiroet zaten de 6000 Palestijnse strijders wekenlang vast. De PLO-ers ondervonden aan den lijve dat de Arabieren niets tegen de Israëlische invasie deden. PLO-functionarissen lieten zich bitter uit over de Arabische onmacht of onwil hen van een vernietigende nederlaag te redden. Ook de Sovjet-Unie, de belangrijkste wapenleverancier van de Palestijnen, liet het naar de mening van PLO-ers afweten.

Voor het Palestijnse volk is het ontbreken van die steun op dit moment waarschijnlijk niet de belangrijkste zorg. Frustrerender is dat voor een deel van het volk weer een nieuwe thuisbasis moet worden geschapen, waar men niet opnieuw slechts de status van vluchteling krijgt toegemeten. Bovendien lijkt het vestigen van een Palestijnse staat niet dichterbij gekomen.

... Yasser Arafat met militaire commandanten voor het PLO hoofdkwartier in Beiroet. In voor hen betere tijden. De PLO strijders wacht weer de status van vluchteling, verspreid over een aantal Arabische landen ...

Afscheid van Beiroet

DE STUKKEN VAN Philip C. Habibs legpuzzle zijn begonnen op hun plaats te vallen. De Israelische regering aanvaardt een mengsel van gefaseerd vertrek der Palestijnse commando's uit Beiroet en een geleidelijk versterkt aantreden van VN-troepen in die stad. De Syriers komen terug op hun weigering een (groot) deel van deze ontheemde strijders in hun land op te nemen. Aan het vernietigende en bloedige beleg van het westelijk deel van de Libanese hoofdstad kon een einde komen.

Ietwat hypocriet eist Israel dat het begin van de operatie moet worden begeleid door het geregelde Libanese leger, een doorzichtige poging om het wantrouwen tegen het Franse contingent van de vredesmacht der Verenigde Naties te maskeren. Tenslotte heeft Israel in de beginfase van zijn opmars niets nagelaten om de Libanese eenheden feitelijk en psychologisch te breken. Maar afgezien daarvan is er, met het oog op de toekomst, alles voor om in een vroeg stadium van het puin ruimen een plaats open te houden voor wat eens de natuurlijke garantie voor de Libanese staatkundige integriteit zou moeten worden.

WAARSCHIJNLIJK ZAL het herstel van de Libanese staat een vraagstuk blijken te zijn waarbij de kwestie van de Palestijnse identiteit snel zal verbleken. Misschien is dat paradoxalerwijs de reden waarom aan het laatste probleem in woord en geschrift meer aandacht wordt besteed, in de veronderstelling dat uit de as van Beiroet als vanzelf een oplossing zal rijzen.

De puinhopen van de hoofdstad staan echter niet alleen voor de Israelische interventie, zij zijn eveneens een symbool van een jarenlange burgeroorlog en een mislukte Syrische poging de hegemonie van de familie Assad tot althans een deel van Libanon uit te strekken. In die zin kunnen zij ook worden beschouwd als tekenen niet alleen van voorbij, maar ook van toekomstig onheil.

De Israeli's verlangen niet alleen het vertrek van de Palestijnse commando's maar ook van de Syriers. Hun eigen terugtocht willen zij daarvan afhankelijk maken. De Syriers op hun beurt zien dat verband niet en zij onderstrepen de betekenis van hun positie met een snelle militaire versterking in Oost-Libanon en het toelaten van een eveneens groeiend Palestijns steunpunt in hetzelfde gebied.

MARELVA

ZELFS WANNEER alle vreemdelingen het land zouden hebben verlaten, zou zich een nieuwe stabiliteit niet onmiddellijk aandienen. De Libanese constructie heeft ooit gefunctioneerd onder leiding van een op het Westen gericht christelijk zaken-establishment, dat op bescheiden wijze rekening wilde houden met de belangen van de Islamitische meerderheid. De ontwikkelingen sindsdien zijn niet omkeerbaar.

De Palestijnse aanwezigheid heeft een Islamitische emancipatie veroorzaakt, in de chaos die ontstond na het wegvallen van het centrale gezag trad een maatschappelijke versplintering op die de Libanezen waarschijnlijk niet meer op eigen kracht ongedaan kunnen maken. Waarbij nog moet worden opgeteld dat ook na het verdwijnen van de PLO de Palestijnse vluchtelingen voor de afzienbare toekomst een zware belasting van de Libanese samenleving zullen blijven.

HET CEMENT van de huidige wereldorde is de erkenning en de garantie van bestaande staten en internationale grenzen. Zo bezien bevinden de Libanezen zich in een comfortabeler positie dan bijvoorbeeld hun Israelische buren, maar wanneer innerlijke samenhang als factor wordt meegewogen kan moeilijk een beklagenswaardiger gezelschap gevonden worden.

Het afscheid der Palestijnse commando's van Beiroet kan daarom helaas niet worden beschouwd als het begin van de laatste ronde. De onderling vijandige christenen, waaraan Israel nu bovendien majoor Haddad en de zijnen heeft toegevoegd, de Sjiieten, de Druzen en de linkse Moslims zullen verder worstelen om de hegemonie. De Israeli's en de Syriers zullen blijven manoeuvreren om via de baaierd van autochtone tegenstellingen de eigen belangen zoveel mogelijk te bevorderen.

En de Volkerengemeenschap zal door haar aard, opzet en instelling niet anders kunnen dan, met één hand op de rug gebonden, verder sleutelen aan herstel van de Libanese soevereiniteit. De vraag dringt zich op of hier geen fictie wordt nagejaagd.

Het bovenstaande verscheen als commentaar in NRC/Handelsblad.

Belaunde Terry twee jaar aan bewind

Peru door toenemend geweld en economische crisis geplaagd

LIMA — Twee jaar na zijn glorieuze terugkeer aan de macht staat de Peruaanse president Belaunde Terry bloot aan felle kritiek. Hem wordt verweten zijn verkiezingsbeloftes niet na te komen en de economische crisis noch het toenemende geweld in het land het hoofd te bieden.

Met Belaundes inauguratie eind juli 1980 kwam een einde aan 12 jaar nationalistisch bewind van de militairen door wie hijzelf in 1968 was afgezet. Maar de verwachtingen die door de verkiezing van deze "integere en vaderlijke" figuur waren gewekt, zijn niet uitgekomen. De inflatie is alleen maar toegenomen, de prijzen stijgen sterker dan de lonen, de werkloosheid bedraagt bijna 50 procent en het tekort op de betalingsbalans is schrijnend. Bovendien wordt het land geplaagd door een toenemende activiteit van terroristen die steeds doeltreffender toeslaan.

Toen hij voor het parlement de balans opmaakte van zijn twee jaar in functie sprak Belaunde nog over liberalisering en herstel van democratische vrijheden. Zijn eerste daad als president was de kranten in Lima die door de militairen waren overgenomen, terug te geven aan de oorspronkelijke eigenaren. Dit jaar onderstreepte hij in een toespraak dat de werkloosheid daalt, de huisvesting verbetert, de koopkracht van de bevolking toeneemt en dat de economie "vooruitgang boekt, weliswaar beperkt, maar werkelijk".

KERKELIJK GELUID

Een veel minder optimistisch geluid liet de kerk horen. Zij vestigde de aandacht op "de sociale en economische problemen waarmee het overgrote deel van het volk te kampen heeft en die alleen maar toenemen en op de kloof tussen rijk en arm die op gevaarlijke wijze groter wordt. De werkloosheid, de ondervoeding, het sterftecijfer zijn ontmoedigend."

De regering-Belaunde wijt de problemen aan de internationale economische recessie en aan de "zware erfenis" van het militaire bewind. De prijzen van metalen en olie, samen bijna de helft van de export, zijn fors gedaald waardoor Peru vorig jaar een verlies leed van 1200 miljoen gulden, aldus de president. De crisis dwong de regering tot straffe bezuinigingsmaatregelen, ook onder druk van het Internationale monetaire fonds, dat Peru bijna 2,7 miljard gulden leende, de grootste lening die oot aan een Latijns-Amerikaans land is verstrekt.

Buitenlandse ondernemingen hebben van de regering aanzienlijke fiscale voordelen gekregen en winkels in Lima bieden een keur van waren die uit andere landen zijn ingevoerd. De Peruaanse bedrijven hebben al voor een "uitverkoop van de nationale industrie" gewaarschuwd. Als deze tendens zich voortzet lijkt het bankroet van een groot aantal produktiebedrijven en een aanzienlijk stijgende werkloosheid onvermijdelijk. In het land, met 18 miljoen inwoners, zijn ook voor Latijns-Amerikaanse begrippen zeer veel mensen zonder werk. De "echte" werkloosheid wordt op "slechts" negen procent geraamd maar nog eens 44 procent van de beroepsbevolking heeft "te weinig werk" en probeert met losse baantjes als autowassen of venten in het onderhoud te voorzien.

MILITAIREN

Wie evenmin zijn ingenomen met het economische beleid van de regering, zijn de militairen. Zij beschuldigen Belaunde ervan de door hen begonnen "grote sociale hervormingen" terug te draaien. Een andere kwestie die de militairen niet lekker zit is het besluit van de president niet hen maar de politie in te zetten in de strijd tegen het terrorisme. Ongeveer 1000 Peruaanse agenten hebben een speciale, dure opleiding gekregen tegen het geweld. In de afgelopen 12 maanden zijn 53 mensen omgekomen bij in totaal 658 aanslagen. De statistieken wijzen op een toenemende ondermijnende activiteit. 13 Van de 53 slachtoffers vielen in de eerste helft van juli.

Voor het merendeel van de aanslagen wordt de extreemlinkse organisatie Sendero luminoso (Lichtend pad) verantwoordelijk gesteld, die wel als Maoistisch wordt omschreven. De groepering, die sinds twee jaar in "revolutionaire praktijk" brengt wat zij jaren daarvoor in theorie en via agitatie had voorbereid, bestaat voornamelijk uit leden van de middenklasse , in het bijzonder studenten van verschillende universiteiten, waaronder de universiteit van Ayacucho, een provinciehoofdstad in de Indiaanse sierra (hoogland). Na zich eerst in de verste hoeken van de Andes te hebben gemanifesteerd, hebben de guerrillastrijders nu voet aan de grond gekregen in de krottenwijken, vooral in de hoofdstad waar tienduizenden werklozen en daklozen leven.

In het begin was aandachttrekken het doel van de acties. Later door middel van overvallen op banken en politieposten wist de organisatie beslag te leggen op financiele middelen en wapens. Bij veel van hun laatste grote aanslagen ging het om de bevrijding van gevangenen. Niet alleen geestverwanten maar ook misdadigers en drugshandelaren. Over de omvang van de organisatie is niet veel bekend. Volgens een Britse zegsman met kennelijk goede contacten binnen de guerrillabeweging zijn er ongeveer 500 "combattanten".

Begin maart slaagde Sendero luminoso erin uit de gevangenis van Ayacucho 247 gevangenen te bevrijden onder wie 54 extremisten en 108 drugshandelaren. De aanval van 150 tot 200 guerrillastrijders duurde vijf uur en er werd een tiental mensen gedood. De autoriteiten kondigden de noodtoestand af die pas na drie maanden werd opgeheven. In augustus nog is bij een aanslag op een agrarisch complex van de universiteit van Ayacucho een schade van ruim drie miljoen gulden aangericht. Naar officieel in Lima bekend is gemaakt heeft een 140 man sterk commando een kaasmakerij, kantoren, een studiecentrum en een kwekerij vernield van het complex dat met financiele hulp uit Nederland en Zwitserland is gebouwd. De autoriteiten zijn onder de indruk van de uitstekende militaire training en uitrusting van de guerrillastrijders. Het vermoeden dat Sendero luminoso hulp krijgt uit het buitenland en om financiele redenen een taktische verbintenis met kringen binnen de drugshandel is aangegaan, wordt steeds sterker. Belaunde Terry omschreef na de actie in de gevangenis van Ayacucho de daders als "narcoterroristen".

Terwijl men in Lima de "lange arm van Cuba" vreest, stelt men zich in kerkelijke [illegible] daar lijnrecht tegenover [illegible] gens bisschop Luciano [illegible] ger, secretaris van de [illegible] bisschoppenconferentie [illegible] geweld eerder een reactie [illegible] het "volk op de politieke [illegible] nomische situatie". De [illegible] politieke partijen komt [illegible] bloeiende terrorisme [illegible] Door rechts worden [illegible] deplichtigheid verd[illegible] treemlinks stelt ze [illegible] met het burgerlijke [illegible] linkse coalitie, Izq[illegible] en de centrumlink[illegible] sche Apra, veroordel[illegible] waar het terrorisme [illegible] maatregelen die [illegible] neemt om het [illegible] drukken.

Oppositie van deze [illegible] tegen het economische [illegible] ligheidsbeleid van de [illegible] maakt echter niet veel k[illegible] Volksactie (AP), de [illegible] Belaunde, en haar [illegible] heidspartner de [illegible] Christelijke volkspartij (P[illegible] hebben de meerderheid [illegible] parlement.

BELAUNDE T[illegible]

[illegible] titucion: Peruaans Brasilia

[illegible] Ciudad C[illegible] [illegible] Peru [illegible] [illegible] Ciudad Constitu[illegible] [illegible]

in de plannen opgenomen 2500 kilometer lange „randweg langs het oerwoud" de rivier de Palcazu zal oversteken. De werktuigen van de wegenbouwers bevinden zich op het ogenblik 70 kilometer van deze plek waar nu nog dicht oerwoud staat. „Hier komen nog dieren voor die elders allang met uitsterven worden bedreigd" zo zei de architekt Julio Gianella, die met zijn voorstellen een inschrijving voor ontwerpen van de oerwoudstad heeft gewonnen. De Peruaanse regering wil met „Ciudad Constitucion" een nieuw economisch zwaartepunt scheppen in het binnenland. Op het ogenblik concentreren de handel en de industrie zich aan de kust. De nieuwe stad moet het middelpunt van een toekomstig rijk landbouw- en veeteeltgebied worden dat de voedingsproblemen van de snel groeiende bevolking kan helpen oplossen. Slechts zes procent van het laagland in Peru is volgens ramingen van deskundigen geschikt voor landbouw. Dit komt neer op ongeveer 7,6 miljoen hectare. Daarvan liggen 4,6 hectare in de nog grotendeels ontoegankelijke oerwouden in het oosten van het land. „Ciudad Constitucion" komt op slechts 250 kilometer ten noordoosten van Lima en ongeveer 1100 kilometer van zowel de noord- als de zuidgrens te liggen. De stad zal door zijn centrale ligging ook de wegverbindingen en de communicatiesysteem in het door het vaak 4000 meter hoge Andesgebergte verdeelde land verbeteren, zo is in de plannen voorzien. Het vliegveld zal met een landingsbaan van 3000 meter zo groot worden dat het als centrum voor het verkeer in het binnenland kan dienen. Het zijn met name de transportproblemen die de economische ontwikkeling van Peru moeizaam maken. Zo was tot voor kort de nationale olie maatschappij voor het ve[illegible] voer van benzine van ha[illegible] raffinaderijen aan de ku[illegible] naar het Amazone-gebied aa[illegible] gewezen op scheepvaartve[illegible] keer via het Panama-kanaal e[illegible] de rivier de Amazone. D[illegible] probleem is pas enkele weke[illegible] geleden opgelost door de bouw van een raffinaderij in Iquitos, een stad in het noordoosten van het land. President Belaunde heeft geen plannen voor een enorme nieuwe hoofdstad in het binnenland. "Ciudad Constitucion" moet een bescheiden middelgrote stad worden die zich langzaam en harmonisch zal ontwikkelen. De basis voor de stad zal een onderkomen voor de wegenbouwers zijn, dat eind van het jaar wordt gebouwd aan de oever van de Palcazu.

De blanke burcht wordt versterkt

IN MEI PLAATSTE de Zuidafrikaanse regering een pagina-grote advertentie in de Financial Times onder de kop: "The changing face of South Africa" (het veranderende gezicht van Zuid-Afrika), vergezeld van een aantal foto's van zwarten en blanken in broederlijk samenzijn. Maar de lezer die de foto's kritisch heeft bekeken, zal hebben gemerkt dat er iets vreemds aan de hand was. De grootste foto toonde geen interraciale verbroedering; wel mijnbouwmagnaat Harry Oppenheimer en zijn medewerker Julian Ogilvie Thompson in gezelschap van mevrouw Goatisive-Chiepe, de minister van minerale reserves van Botswana, bij de ondertekening van het contract met De Beers voor de opening van de Jaweng diamantmijn in Botswana.

Het was een symbolische blunder die precies weergeeft wat er mis is met al die beweringen over verandering in Zuid-Afrika. Het zijn aardige vormen van reclame voor overzees gebruik, maar bij nader onderzoek blijkt dat er iets niet klopt.

Datzelfde geldt nu ook weer voor de plannen van premier Botha om kleurlingen en Indiers in afzonderlijke kamers in het parlement op te nemen. Dit plan wordt voorgesteld als een belangrijke stap op weg naar hervormingen. En het idee dat het apartheidsbewind niet-blanken in het parlement en misschien ook in het kabinet toelaat lijkt inderdaad alleszins bemoedigend, ook al blijven de zwarten van deelname uitgesloten.

BAASSKAP

Botha moet zeer behoedzaam te werk gaan, zo zegt men, anders krijgt hij zijn aartsconservatieve Afrikaners niet mee. Hij moet beginnen bij de kleurlingen en Indiers en daarna, als zijn aanhang daar eenmaal aan gewend is geraakt, kan hij overwegen ook de zwarten in het landsbestuur te betrekken. Geduld is een eerste vereiste, zegt men, het moet geleidelijk, in fasen gebeuren, maar hij is tenminste op de goede weg.

Maar helaas, wie goed naar die advertentie kijkt ziet de barst onder het gladde oppervlak. Botha zal Zuid-Afrika niet naar rassenintegratie leiden, zelfs niet in fasen. Zijn nieuwe grondwetsvoorstel is niet bedoeld om de apartheid af te schaffen, maar om dit systeem te moderniseren. Het is een herformulering die in wezen niet veel verschilt van de nieuwe formule waaraan Hendrik Verwoerd in de jaren '60 begon toen hij het tijdperk van de 'onafhankelijke thuislanden' inluidde ter vervanging van de brute fase van blank 'baasskap'.

De onderliggende gedachte is dezelfde: de indruk van politieke participatie van niet-blanken wekken terwijl de Afrikaner overheersing wordt voortgezet. Om de advertentie op zijn juiste waarde te kunnen schatten moet zij gezien worden in de kontekst van de maatregelen die de regering gelijktijdig tegen de zwarte meerderheid neemt. Dan blijkt waar het in werkelijkheid om begonnen is.

Het is een strategie om kleurlingen en Indiers in het systeem te betrekken in de hoop hen daarmee tot bondgenoten van de blanken te maken zonder dat ze een bedreiging gaan vormen voor de machtspositie van de Afrikaners, terwijl intussen de zwarte meerderheid naar de marge wordt geschoven.

De lange termijn-planners van de regerende Nasionale Partij maken zich zorgen over de daling van het percentage blanken op de totale bevolking. De blanken vormen nu 16 procent van een bevolking van 28 miljoen. Tegen het eind van deze eeuw zullen ze nog maar 11 procent vormen van een bevolking van 50 miljoen.

Ervan uitgaande dat de zwarten aan kennis en economische macht zullen winnen - om nog maar te zwijgen van de opkomst van de zwarte vakbonden - dan betekent dit dat de relatieve sterkte van de blanken snel afneemt.

GETALLENSPEL

Botha's voorstel moet deze tendens keren door middel van een politiek getallenspel. Enerzijds is er de poging om 2,5 miljoen kleurlingen en 850.000 Indiers in het blanke kamp te trekken. Zij mogen kleine aandeelhouders worden in een 'blank' Zuid-Afrika dat dan, in plaats van 4,5 bijna 8 miljoen 'deelnemers' zal tellen. De controle blijft daarbij stevig in handen van de Afrikaner directeuren.

Anderzijds wordt al[illegible] werk gesteld om [illegible] zwarten dat in de [illegible] spraken zou kun[illegible] zekere rechten in Zuid-[illegible] tot een minimum te [illegible] Hier biedt een beleid [illegible] ten bij voorbaat uit[illegible] komst.

Volgens een ge[illegible] rapport dat onlangs door [illegible] ganisatie *Black Sash* [illegible] publiceerd zijn er de [illegible] 20 jaar zo'n 3 miljoen [illegible] gedwongen overgeplaatst [illegible] miserabele kampen op het [illegible] teland in 'stamgebieden' of [illegible] 'thuislanden'.

De bevolking van [illegible] thuislanden is in 10 [illegible] met 200 tot 500 procent [illegible] groeid. Dit programma [illegible] nu in versneld tempo [illegible] en er staan nog eens 1 miljoen zwarten op de lijst om in het [illegible] der van reeds goedgek[illegible] projekten uit blank Zuid-Afrika te worden verwijderd.

In 1979 deed een regerings commissie aanbevelingen - toen als 'hervormingsgezind' ontvangen - die erop neerkwamen dat het aantal zwarten dat in het blanke Zuid-Afrika te werk werd gesteld beperkt moest worden tot het minimum dat de 'blanke' economie nodig had. Deze aanbevelingen worden nu in praktijk gebracht.

De mazen waardoor duizenden zwarten toch illegaal de steden wisten binnen te komen worden gedicht. Veel zwarten waren bereid om de boete van 100 rand (230 gulden) te betalen of een verblijf in de gevangenis [illegible] [illegible] Van deze [illegible] [illegible] werk aanbiedt. De boete ging in 1979 omhoog tot 500 rand en zal spoedig worden opgetrokken tot [illegible] rand ([illegible] 1150 [illegible]). Tevens [illegible] [illegible] een boete [illegible] rand.

[illegible]PORTATIES

[illegible] Zuid-Afrika [illegible] worden [illegible] Zimbabwe of Mozambique [illegible] blijven. [illegible] Ingwavuma en Kangwane aan Swaziland te sluiten [illegible] verzet van de plaatselijke bewoners. Overdracht zou betekenen dat er nog eens 1 miljoen zwarten ophouden Zuid-Afrikaans staatsburger te zijn en Swazi's worden.

De thuislanden worden steeds meer onder druk gezet om onafhankelijk te worden. Wordt een thuisland onafhankelijk, dan worden automatisch alle leden van de betreffende stam vreemdelingen voor de wet, mensen die gedeporteerd kunnen worden zodra ze zich niet aan de regels houden.

Het aantal zwarten met een permanente verblijfsvergunning in de steden wordt teruggebracht. Een zwarte van het platteland die geboren wordt nadat zijn thuisland onafhankelijk is geworden, kan helemaal niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning in een stad.

NIEUWE STIJL"

Deze maatregelen zullen er te zijner tijd toe leiden dat de meerderheid van zwarten volle[illegible] gebonden is aan de doodarme thuislanden en alleen in het 'blanke' Zuid-Afrika mag werken binnen een 'gastarbeider'systeem, dat nieuwe, verscherpte wettelijke bepalingen voor toelating omvat.

Dit is het hoofdstuk 'uitsluiting' van het verhaal. Het hoofdstuk 'participatie' geeft vorm, maar geen inhoud, aan machtsdeelname door kleurlingen en Indiërs. In Botha's nieuwe grondwet wordt dit bereikt door een 'president nieuwe stijl' verstrekkende bevoegdheden te geven. Deze president zal worden gekozen door een kiescollege bestaande uit 50 blanken, 25 kleurlingen en 13 Indiërs. De blanken zullen allemaal lid zijn van de meerderheidspartij (de NP) en de keus zal dus altijd op 'hun man' vallen.

Zoals de leider van de blanke oppositiepartij, de Progressieve Federale Partij, opmerkte, zal de president in feite dus slechts 3.5 procent van de totale bevolking vertegenwoordigen. De parlementaire kamers voor blanken, kleurlingen en Indiërs zullen ieder voor zich beslissen over zaken die alleen voor hun eigen groep van belang zijn, maar zijn wel belast met de wetgeving voor zaken die het hele land aangaan.

De president beslist in welke categorie een kwestie thuishoort: zijn eerste mogelijkheid tot een volstrekt willekeurig gebruik van zijn gezag. Zijn tweede mogelijkheid doemt op in het geval de drie kamers het oneens zijn, en de presidentiële raad wordt ingeroepen om een 'bindende uitspraak' te doen.

De raad is multiraciaal van samenstelling, maar in feite volkomen een instrument in handen van de president en de Nasionale Partij. De partij die de meerderheid heeft in het blanke parlement (de NP dus) kiest 20 leden van de raad, de kamers van kleurlingen en Indiërs kiezen er ieder 10. De president zelf zal 25 leden benoemen. Daarmee zal de NP 45 van de 60 zetels in d[illegible] belangrijke lichaam innem[illegible] Zodra dus een controvers[illegible] kwestie door een van beide ni[illegible] blanke kamers wordt geblo[illegible] keerd kan automatisch de '[illegible] wenste' beslissing worden ge[illegible] men door de presidentiële raa[illegible]

GEEN CONTROVERSES

Intussen moet openlijke opp[illegible] sitie in het parlement zelf wo[illegible] den voorkomen door een sy[illegible] teem van speciale parlementai[illegible] commissies van alle kamers di[illegible] hun debatten in besloten krin[illegible] zullen voeren. Controversi[illegible] zaken gaan eerst naar een com[illegible] missie. „De tijd van de confro[illegible] tatie-politiek is voorbij", [illegible] Botha bij het NP-congres op 3[illegible] juli in Bloemfontein. Het tij[illegible] perk van streven naar overee[illegible] stemming moet beginnen.

De president zal zijn eig[illegible] kabinet kiezen van mensen di[illegible] al dan niet in het parlement zi[illegible] ten. Hij kan naar believen oo[illegible] kleurlingen en Indiërs opneme[illegible] maar zal natuurlijk nooit me[illegible] sen kiezen die het niet m[illegible] zijn politieke principes ee[illegible] zijn.

Ook hier kan hij symbolisc[illegible] gebaren maken zonder enig[illegible] concessie aan zijn koers te ho[illegible] ven doen. De machtspositie va[illegible] de NP blijft onaangetast, e[illegible] wordt zelfs versterkt gezien d[illegible] onbeperkte macht van de pres[illegible] dent nieuwe stijl. En hoew[illegible] kleurlingen en Indiërs in he[illegible] systeem worden betrokke[illegible] wordt in het algemeen de ro[illegible] van de oppositie verzwakt. Zi[illegible] die geen lid zijn van de reg[illegible] rende partij mogen alleen a[illegible] tief deelnemen zolang zij he[illegible] met de partij eens zijn en a[illegible] ders toekijken langs de zijlijn[illegible] Er wordt geen stukje macht u[illegible] handen gegeven of zelfs ma[illegible] werkelijk gedeeld, maar pa[illegible] lementaire vertegenwoordi[illegible] ging van kleurlingen en Indië[illegible] kan worden gebruikt als recht[illegible] vaardiging van dienstplicht voo[illegible] deze groepen.

Zo wordt de blanke burcht niet alleen in materieel, maa[illegible] ook in numeriek opzicht ver[illegible] sterkt, en kunnen de zwarte[illegible] hopelijk onder controle, e[illegible] zoveel mogelijk op afstand wor[illegible] den gehouden.

(Dit artikel is van de hand va[illegible] Allister Sparks, corresponden[illegible] van het NRC/Handelsblad i[illegible] Johannesburg, Zuid-Afrika.)

Het vertrek van 26 zwarte mijnwerkers in een goudmijn [illegible]

Zuidafrikaans voorstel om "apartheid" te moderniseren